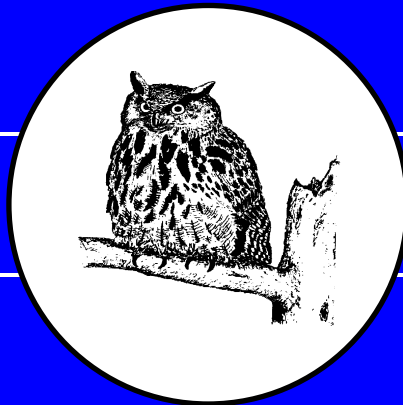

HUJON

Nr. 3 – 2020

Årgang 46

Norsk Ornitologisk Forening
Avdeling Oppland – Fylkets fuglevernforening

Fugleobservasjoner på Baukholstuen

Av Sigrid Øiumshaugen (*skrivestafetten*)

Jeg er ganske fersk når det gjelder fugleobservasjoner. Først i 2015 begynte jeg for alvor å interessere meg for fugler. Da hadde jeg besøk av en elvesanger i bringebærkrattet nedenfor huset vårt ei hel uke i juli. Det utviklet seg fort til å bli en lidenskap. Den ornitologiske bakgrunnen min er imidlertid rent amatørmessig. Det er hovedsakelig i nærområdet jeg opererer. Vi har en seter på Baukholstulen i Fron vestfjell, og i dette området har jeg

registrert 61 forskjellige fuglearter. Det er noen av disse observasjonene fra Baukholstulen jeg skal forsøke å fortelle litt om.

Baukholstulen er et gammelt seterområde som ligger fra ca. 850 – 950 m.o.h. I tidligere tider var dette seterområde for de større gardene i Skurdalsgrenda. Området ble etter hvert ganske nedbeitet og setrene til gårdene med stor buskap ble flyttet lenger inn i fjellet. Setrene på Baukholstulen ble imidlertid ikke nedlagt, men overtatt av husmanns-bruk og andre mindre bruk, slik at rundt 1950 var det bortimot 50 setrer i drift der. I tillegg til setrer kom det også tidlig noen hytter i området. Både Nansen-familien og familien Einar Gerhardsen har således hatt tilholdssted på Baukholstulen. Også mange tidligere ledende arbeiderpartiskikkelser tilbrakte påskeferiene sine på setrer på Baukholstulen fra 1930 årene og framover.

Baukholstulen er et mye brukt turområde av lokalbefolkningen. Skodalsåa kulturstig som går fra Svintjønn og ned til Laugen går over Baukholstulen. Det samme gjør Peer Gynt stigen fra Gållå til Sulseter på østsiden av Gudbrandsdalen.

Det er i området sørøst på Baukholstulen, i området Gammelsetra, at jeg har gjort de fleste observasjonene. Dette området omfatter både seterkvever, beiteområder, flere små tjern og lite trafikkerte myr og fjellbjørkmarker.

NIBIO(Norsk institutt for bioøkonomi) har en flate (1km²) på Baukholstulen som det blir registrert fugler på hvert 3. år. Og tilfeldigvis så eier vi en skogteig som blir berørt av denne flata. Fra år 2000 og frem til 2015 er det blitt registrert 52 forskjellige arter der. Jeg har snakket med prosjektlederen for feltarbeidet, og han sa at flata er meget bra fordi det er så mange arter der.

Haukugle.

I 2017 hekket det et haukuglepar i ei kasse ved ei hytte ikke så langt fra setra vår. Jeg visste ingenting om hekkinga før i juli d.å. Margaret Eggen og jeg hadde vært på forskjellige fuglelokaliteter på Sør-Fron den dagen. Jeg foreslo at vi kunne ta oss en tur innpå Baukholstulen for å se etter haukugle. Og der i toppen av en gran bare 50 meter fra setra vår satt den. Etter en stund fløy den videre fra grana og satte seg på toppen av en strømstolpe. Og på strømkabelen som gikk fra stolpen satt det en unge. Det gikk helt til høsten 2018 før jeg så noen haukugle der igjen, så vi var nok heldige med turen vår den dagen Margaret og jeg.

Båndkorsnebb.

Med mye kongler, bjørkefrø og rognebær i 2019 ble det en invasjon av både konglebit og båndkorsnebb. I midten av september skulle vi hente et lass med ved fra den ene skogteigen vår på Baukholstulen. Jeg visste at det hadde blitt sett båndkorsnebb rundt omkring i Oppland, og håpet at de ville dukke opp på Baukholstulen. Og mens vi drev på med å kaste ved på hengeren så hørte jeg fremmede fuglelyder. Det viste seg å være en liten flokk med båndkorsnebb som kom å satte seg i ei gran et stykke unna.

Etter ei stund så kom flokken og satte seg i fjellbjørketrærne som sto ved siden av hengeren og begynte å spise frø. Tillitsfulle fugler.

Kanskje har de hekket innpå der i vinter. Mente kanskje ved et par anledninger i vinter at jeg hørte dem, men usikker. Jeg så i hvert fall et par Kristi Himmelfartsdag i år. De kom og landet på gårdsplassen på setra vår.

Horndykker.

Det er ikke før de senere år at det har dukket opp horndykkere der. I år ser det ut til at de har et bra år. Ett par på Øvre Karustjønna og to par ved Flåtjønna, har henholdsvis tre unger hver.

Noen av de andre artene jeg har sett der er; Sjørørre, bergand, brunnakke, toppand, kvinand, krikkand, stokkand, jordugle, tårnfalk, rugde, enkeltbekkasin, strandsnipe, gluttsnipe, grønnsstilk, rødstilk, trane, gjøk, konglebit (vinterobservasjon), grankorsnebb, toppmeis, gulerle, fiskemåke, gråmåke, sivpurv, gulspurv, lavskrike, buskskvett, steinskvett og, fuglekonge.

Margaret Eggen er utfordret, og tatt den.

Sjorre til venstre

HUJON

Medlemsblad for
Norsk Ornitologisk Forening
avdeling Oppland – nr. 3 - 2020

Redaktør: Per Åge Skålerud, Raufoss, Tlf: 474 62 724, E-post: fugleper@online.no

Hujonmedarbeider: Jon Opheim

MEDLEMSKAP:

Medlemskap i NOF: 150,- Tillegg for NOF avd. Oppland: 100,-

Familiemedlemskap: 100,- uansett antall. Juniormedlem (under 18 år): 50 % rabatt.

Innmelding og betaling av kontingent skjer til NOF sentralt, se adresser nedenfor. Etter innmelding vil du motta giro fra dem.

Foreningens adresse: NOF avd. Oppland, postboks 87, 2601 Lillehammer

E-post: nof.oppland@gmail.com, **Bankkonto-nr.:** 2085.29.13437, **Organisasjons nr.:** 898810682

STYRET:

Leder: Jon Opheim, Øyer, Tlf: 905 03 706, jnopheim@gmail.com

Nestleder: Geir Høitomt, Dokka, Tlf: 992 49 948, geir@kistefos-skog.no

Sekretær: Annbjørg Backer, Fåvang, Tlf: 908 93 631, anbacker@gmail.com

Kasserer: Anne Gri Henriksen, Gran, Tlf: 906 66 516, annegri.henriksen@gmail.com

Styremedlem: Bjørn Harald Larsen, Eina, Tlf: 977 49 350, larsen@mfu.no

Styremedlem: Per Bådshaug, Lom, Tlf: 900 62 294, per.baadshaug@hotmail.no

Varamedlem: Ragnar Ødegård, Lillehammer, Tlf: 414 29 050, ragg56@gmail.com

Varamedlem: Margaret M Eggen, Lillehammer, Tlf: 478 77 905, olaeggen@bbnett.no

Sel, og Ottadalen lokallag:

Leder: Atle Kjærvik, Vågå, Tlf: 901 93 275, kjatles51@gmail.com

Valdres lokallag:

Leder: Trond Øigarden, Aurdal, Tlf. 950 77 558, trndoi@online.no

Hadeland lokallag:

Leder: Anne Gri Henriksen, Gran, Tlf: 906 66 516, annegri.henriksen@gmail.com

Gjøvik, Toten & Land lokallag:

Leder: Stein Roger Nybakke, Reinsvoll, Tlf. 901 92 548, srny@online.no

Trykk: Dale-Gudbrands Trykkeri AS, **Opplag:** 400 eks.

LRSK: Jon Opheim og **Strektegninger ved:** Trond Haugskott

Fylkeslaget hører inn under: **Norsk Ornitologisk Forening**, Sandgata 30B, 7012 TRONDHEIM,
Tlf: 738 41 640, E-post: nof@birdlife.no

Nyttige internettadresser: www.artsobservasjoner.no/fugler og www.birdlife.no

Hjemmesiden til NOF Oppland: www.oppland-ornitologene.org

Innhold:

Hujon nr. 3 – 2020

«Skrivestafetten»	154
Info for NOF – avd. Oppland	156
Innholdsfortegnelse	157
Lederen	158
Nattsangere sommeren 2020	160
Perleuglekasseprosjektet	169
Katteuglekasseprosjektet	172
Vannfugltellinga vinteren 2019/2020	175
Tranetellinga høsten 2020	190
Styremøtereferat fra Dokka 02.09	194
«Siste nytt»	198
Sivhauk og svartrødstjert – hekket de?	221

Foto fremside: **Myrsanger** ved Per Åge Skålerud

Foto bakside: **Rørsanger** ved Per Åge Skålerud

Lederens spalte

Av Jon Opheim

Det investeres i nye vegprosjekter som aldri før. Følgelig er det ingen overordnet målsetting her til lands om å bremse på bilbruken. En gjør seg sine tanker om det. Konsekvensene av en slik utvikling er altomfattende. For naturmiljøet passer det noen steder bedre å bytte om på ordbruken - fra utvikling til avvikling.

Vi står midt oppe i detaljplanleggingen av ny E-6 forbi Lillehammer. I denne sammenheng er vi kontaktet av et planleggingsfirma for å se på hvordan en bruløsning tvers gjennom Lågendeltaet naturreservat best mulig kan ta hensyn til fuglelivet. Det er prisverdig at vi blir kontaktet, men dette blir «sandpåstrøing» i forhold til det store inngrepet. Dette er et vegprosjekt der alle framlagte alternativ var uakseptable i forhold til verneverdiene. Vi argumenterte lenge for å legge den nye E-6 traseen parallelt med eksisterende, men forsto etter hvert at dette var noe av det verste som kunne skje i forhold til strandsonen og de fuglerike mudderbankene sør i deltaet. En firefelts motorveg med hastighet på 110 km krever ufattelig store arealer. En bruforbindelse mot Hovemoen på ca. 400 m beslaglegger til sammenligning et mindre areal, men er til gjengjeld ei «punktering» av et unikt naturområde og et hinder for trekkende vannfugl opp og ned langs elva. Med denne utbyggingen får Lågendeltaet naturreservat sin femte bru innenfor en strekning på ca. 8 km! Hvor mange ganger skal vi etterlyse den nasjonale målsettingen om å stanse tap av biologisk mangfold?

Det er langt mellom lyspunktene i de store utbyggingssakene, men engasjement hjelper. Ny E-6 fra Moelv til Lillehammer står for døren, likeså ny firefelts veg fra Mjøsbrua til Gjøvik - og på et senere tidspunkt videre sørover mot Eina og Hadeland. Dette utløser bl.a. store behov for massetak/steinbrudd. For ikke lenge siden fikk vi servert en gigantisk masseuttaksplan i Biri rett sør for Eriksrud naturreservat, og innenfor leveområdet til bl.a. et hubropar som har holdt til i dette området gjennom mange ti-år. Hubroen står som sterkt truet på den nasjonale *rødlista*, men lokaliteten er såpass godt kjent at den kan nevnes. Her finnes for øvrig flere andre rødlistearter. I godt samarbeid med Naturvernforbundet, DNT Gjøvik og omegn, Forum for natur og friluftsliv (FNF) og mange naboer til området har vi protestert kraftig mot disse planene – både gjennom skriv, orienteringer, befaringer og presseoppslag. Dette førte til at rådmannen i Gjøvik kommune innstilte på å avvise planene. Situasjonen var derfor spent når vi 10. september i år møtte opp på befaring sammen med Utvalg for Samfunnsutvikling i kommunen, etatsjefer, grunneier, entrepenør og plankonsulent. I et møte i det kommunale utvalget senere på dagen ble søknaden om masseuttak enstemmig avvist!

Det er ikke mange slike gladmeldinger en får i løpet av livet. Vi trenger sårt slike oppmuntringer for å ha inspirasjon til videre arbeid med fuglevern og miljøraker i videste forstand.

Løvsanger: Foto ved Per Åge Skålerud

Nattsangere sommeren 2020

Av Per Åge Skålerud

En av mange myrsangere fra Hadeland i år. Denne holdt det skikkelig gående en tidlig morgen, i krysset opp mot Kolkinn i Gran i slutten av juni. Se også fremsidebildet av samme fugl.

Været i juni var stort sett meget bra, med tidvis høye temperaturer (+ 20- 30). Dette gjorde at lytteforholdene var bortimot optimale under hele juni. Vind og regn er nattornitologens verste fiende, sammen med trosten som knapt sover i de lyse midsommernettene.

Myrsanger hadde et meget godt år, med rekordtall på over 50 syngende hanner. Og Hadeland leverte usedvanlige gode tall av denne arten. Selv hadde jeg helt inn mot 20 myrsangere bare i Gran kommune. Det er ingen tvil om at Gran kommune er det nye «hitstedet» for nattsangere innenfor Oppland. Mange steder på Østre Toten føler jeg det enten er hogget ned, eller biotopene har vokst for mye til.

Årets resultater viser at vi klarte 9 av 10 arter, og kun elvesangeren sviktet.

Før var «trua» at det var Østre Toten og Hadeland som nærmest var eneherkende på habitater for nattsangerene. Selv har jeg vært en pådriver i flere år på å motbevise dette. Jeg har derfor reist rundt i andre kommuner, og det har vist resultater. Fra årets resultater viser en nattergal og busksanger som satt mellom Mustad gård og Vardal kirke dette (Gjøvik kommune).

Det samme viser 4 myrsangere og 1 busksanger som ble funnet syngende mellom Fluberg bru og Ringelia. Den 5. myrsangeren i Søndre Land satt mellom Hov og Fall.

Man skulle tro varmen i juni ville gi seg utslag i gode vakteltall, men den arten skulle det vise seg vanskelig å få i blokka. Selv klarte jeg så vidt en syngende vaktel i kjernekommunen Østre Toten. Og den måtte jeg helt i ytterkant av Kolbu for å finne.

Jeg har valgt å ta ut de søndre deler av tidligere Oppland ut fra presentasjonen, da Lunner, Jevnaker og Harestuaområdet valgte å gå til storfylket Viken.

Nedenfor vil jeg presentere de representative artene i tabellform. Tallene er hentet fra www.artsobservasjoner.no.

Årets nattsangerresultater:

Syngende hanner, og dato for årets første registrering av arten på de ulike lokaliteter.

MYRSANGER:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	2	Aschimlinna, ned mot Randsfj. Gran	31.05.2020	Geir Høen
3	1	Nordtjernet, Tingelstad Gran	31.05.2020	Even Dehli
4	3	Krabysanden, Gunnerød/bru Østre Toten	02.06.2020	Jon Opheim Per Åge Skålerud
7	1	Kloppenveien øst for bru syd Østre Toten	02.06.2020	Jon Opheim Per Åge Skålerud
8	1	Bruruld Østre Toten	02.06.2020	Jon Opheim Per Åge Skålerud
9	1	Lena: nord/øst for kornsilo Østre Toten	02.06.2020	Jon Opheim Per Åge Skålerud
10	1	Sisselbergbukta Vestre Toten	06.06.2020	Bjørn Harald Larsen
11	1	Mæna ved vei/vann/sving Gran	09.06.2020	Per Åge Skålerud
12	1	Brandbu vest, H. Dæhlenbrua Gran	09.06.2020	Per Åge Skålerud
13	1	Brandbu, innaforsletta Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
14	1	Gran U- skole Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
15	1	Ringdalslinna/Jorstadlinna Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
16	1	Hilden, Tingelstad Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
17	1	Vesletjern, Tingelstad Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
18	1	Tingelstad/Hole, Tingelstad Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
19	1	Grinakerdammen, Tingelstad Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
20	1	Atlungstad, Gjøvikveien RV33 Østre Toten	10.06.2020	Per Åge Skålerud
21	1	Jarenvannet, sundet Gran	11.06.2020	Margaret M. Eggen John Apeland
22	1	Biri nord Gjøvik	11.06.2020	Per Åge Skålerud
23	1	Sivesindtjernet Vestre Toten	11.06.2020	Bjørn Haral Larsen
24	2	Jarenvannet: sør/vest Gran	12.06.2020	Per Åge Skålerud Gundega Skålerud
26	1	Dokkadeltaet Nordre Land	12.06.2020	Willow Peo Hansen
27	2	Stortjern, Tingelstad Gran	12.06.2020	Ole Bosse Knut Sterud
29	1	Sørtjernet, Tingelstad/Aschim Gran	12.06.2020	Ole Bosse Knut Sterud
30	2	Elgtjernet, Tingelstad Gran	13.06.2020	Anne Gri Henriksen
32	1	Lier, Børsvollen Vestre Toten	15.06.2020	Bjørn Harald Larsen
33	1	Brandbu: Innaforsletta Gran	16.06.2020	Per Åge Skålerud
34	2	Blilisanden, Eina Vestre Toten	17.06.2020	Bjørn Haral Larsen
36	1	Dvergstenlinna/Nord Molstad Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
37	2 (1 ny)	Tingelstad/Hilden Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
38	1	Langtjern, Tingelstad sør Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
39	2 (1 ny)	Gran U- skole/Molstadbakken Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
40	1	Ligarda, vest/Randsfjorden Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
41	1	Ligarda sør vest/Randsfjorden Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud
42	1	Ligarda sørafor/ vestsida Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud
43	1	Ringelia/Skute kirke Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud
44	1	Hov/Fall Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud
45	1	Tingelstad nye kirke Gran	18.06.2020	Lars Petter Marthinsen
46	1	Håjendammen, Håjen Østre Toten	19.06.2020	Per Åge Skålerud
47	1	Kolbu v/renseanlegg Østre Toten	19.06.2020	Per Åge Skålerud
48	1	Molstad, Kolbubakken Østre Toten	19.06.2020	Bjørn Harald Larsen
49	1	Jonsrud, Einafjorden, øst Vestre Toten	20.06.2020	Bjørn Harald Larsen
50	1	Øvre Hegernes, Einafjorden Vestre Toten	27.06.2020	Bjørn Harald Larsen
51	1	Vøienlinna/Søndre Ålsveg Gran	27.06.2020	Per Åge Skålerud Gundega Skålerud
52	1*	Skirstadtjernet sørøst Gran	02.08.2020	Even Dehli

* Funn nr. 52: 1 ringmerket ungfugl (1K)

Over 50 syngende hanner i Oppland, er en brakrekord. Når vi legger til grunn at de søndre deler av fylket vårt gikk til Viken, så gjør det årets resultat enda større. Jeg kan tenke meg at vi mistet ti myrsangere på det, og kanskje elvesanger eller busksanger. På Østre/Vestre Toten sleit jeg med å finne noe særlig av arten. Derimot leverte Hadeland, og Gran er et fantastisk sted å lete etter nattsangerne. I alle fall var det sånn i år. Det at Land-kommunene huset flere myrsangere, det gledet. Den som leter den finner! For min egen del loggførte jeg over 30 myrsangere i Oppland.

SIVSANGER:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	1	Grunningen, Tingelstad Gran	27.05.2020	Even Dehli
2	1	Kruka, Røykenvika Gran	09.06.2020	Per Åge Skålerud

3	1	Jarenvannet: midtre sør/østre del. Gran	10.06.2020	Per Åge Skålerud
*	1	Elgtjernet, Tingelstad Gran	16.06.2020	Bjørn Haral Larsen
*	1	Stortjern, Tingelstad Gran	20.06.2020	Ole Bosse, Tosten Tofte Jan Jansen
4	1	Valdrestjønnen, søndre, Kittilbu Gausdal	25.06.2020	Even Dehli

Jeg har valgt å sette et * på to av funnene. Tingelstad med Grunningen, Elgtjernet og Stortjern har de seneste årene vært det sikreste stedet for sivsangeren. Nettopp disse tre tjerna delte trolig på et individ. Jeg begrunner dette med at det aldri foreligger mer enn en registrering på samme dato, på lokalitetene der oppe. Vil tru det kan være et individ som har vandret rundt på et begrenset område der opp. Men selvsakt, kan være jeg tar feil.

Hadeland var ikke snauere enn at de tapetserte «pallen» med minst 3 sivsangere. Selv fikk jeg æren av to av dem. I alle fall har det vært registrert en syngende hann på disse tjerna, men uten at det har blitt hørt på mer enn et tjern på samme tid. Ut fra dette har jeg valgt å behandle dette som et individ. Ellers ser vi av tabellen at det ble funnet en syngende hanne ved Kruka, nord for Røykenvika. Denne fuglen ble hørt over en lengere periode, slik som Tingelstadvuglen. Begge fuglene ble hørt inn i den siste uka av juni. Individet fra Jarenvannet ble kun hørt av undertegnende den 10. juni. Hvorvidt det er prøvd å gjenfinne fuglen vet jeg ikke noe om. Den satt på østre side, og på midtre deler av den søndre del av Jarenvannet. Det kunne derfor være litt vanskelig å høre den fra vestsida. Man var avhengig av å ha «øra på stilk» på den roligste tiden av natta. Kl. 00.40 var tidspunktet hvor jeg hørte den, da var det rolig, selv av trosten. Med lytting i de nordre deler av fylket, ville nok antallet vært enda høyere.

Hyggelig med funn ved Kittilbu også.

NATTERGAL:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	1	Røykenvika Gran (kl. 08:00)	24.05.2020	Team Hadeland – NOF tur
2	1	Jarenvannet: Sagatangen/sør Gran (kl. 23.30)	31.05.2020	Anne Gri Henriksen
3	1	Vardal vest Gjøvik (kl. 01:45)	03.06.2020	Per Åge Skålerud

Vi må gå en del år tilbake for å finne tre individer av nattergal i Oppland. Tre individer hvor ikke Østre Toten er representert, ville gitt høye odds. Hadeland fikk også her «gull og ære» med sine to nattergaler. Når Østre Toten sviktet, var det ekstra gledelig at Gjøvik igjen kom på banen. Det er ikke ofte, men desto mer gledelig når det skjer. For min egen del ble det mitt første Gjøvik funn. Alle tre individene ble stille i midten av juni, noe som ikke er uvanlig.

GRESSHOPPESANGER:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	1	Mellom Dokkadeltaet og Flubergbrua Søndre Land	05.06.2020	Tomas S. Røen
2	1	Jarenvannet: sør/vest Gran (kl. 00.20)	10.06.2020	Per Åge Skålerud

To funn av denne arten som etter hvert har blitt meget vanskelig å få på øret. Gresshoppesangeren fra Jarenvannet ble kun hørt denne natta. Det satt 2 myrsangere på samme sted.

BUSKSANGER:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	1	Kvemsåsen vest: Billitt/Kraby Østre Toten (kl. 21:15)	25.05.2020	Tom Dalhøy
2	1	Vardal, 1 km sørvest for kirke Gjøvik (kl. 02:05)	03.06.2020	Per Åge Skålerud
3	1	Bråtåsjern Gran (kl. 09:30)	09.06.2020	Bjørn Harald Larsen
4	2 (3)	Sivesindtjernet Vestre Toten (kl. 01:40)	10.06.2020	Roger Karlsen
5	1	Dvergstenbrua Gran (kl. 08:30)	14.06.2020	Even Dehli
6	1	Tingelstad nye kirke Gran	16.06.2020	Even Dehli
7	1	Ligarda/Ringelia Søndre Land (kl. 00:23)	20.06.2020	Per Åge Skålerud

Hele 7 funn, og 9 individer, er en positiv oppgang fra rekordåret i 2019. Med enda bedre dekning kunne vi trolig nådd et tosfret tall. 2 individer på Sivesindtjernet i Vestre Toten var sterkt. Første funnet i Land kom mellom Ligarda og Ringelia. Med det har jeg registrert busksanger i hele 5 forskjellige kommuner opp gjennom årene. Det nytter med andre ord å utvide horisonten. Den 14. juni fikk jeg mistanke om at den ene hannen ved Sivesindtjernet hadde fått seg partner. Noe som trolig var rett, da Thor Østbye og Bjørn Harald Larsen i perioden 29. juli – 1. august fotodokumenterte et par som gikk inn mot et reir med mat i nebbet.

VAKTEL:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hovedobservatør
1	1	Grinakerdammen, Tingelstad Gran	31.05.2020	Even Dehli
2	1	Trosterud gård Vestre Toten	03.06.2020	Roger Karlsen
3	1	Nes, Blilisanden Vestre Toten	13.06.2020	Bjørn Harald Larsen
4	1	Snertingdalen: Øvre veg Gjøvik	14.06.2020	Per Åge Skålerud
5	1	Ytterkolbu: Engen Østre Toten	15.06.2020	Per Åge Skålerud
6	2 (1 ny)	Grinakerdammen, Tingelstad Gran	16.06.2020	Even Dehli
7	2	Grinakervev, Tingelstad Gran	16.06.2020	Even Dehli
9	1	Nordre Molstad/Storetjern Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
10	1	Gullen Gran	17.06.2020	Per Åge Skålerud
11	1	Skogstad, Vestre Gausdal Gausdal	17.06.2020	Jon Opheim Margaret M. Eggen
12	1	Berggarda/Hevup Søndre Land	18.06.2020	Per Åge Skålerud
13	1	Kongsengen, Sletta Østre Toten	21.06.2020	Tom Dalhøy
14	1	Dokkadeltaet Nordre Land	23.06.2020	Willow Peo Hansen
15	1	Tøftumsvegen, Auggedal 1 Gausdal	27.06.2020	Sverre Lundemo
16	1	Ballangerud Lunner	03.07.2020	Olaf Ballangerud
17	1	Årsjø Lom	07.07.2020	Fredrik Tjessem
18	1	Holthaugen Gausdal	27.07.2020	Lars Olav Granbu John Apeland
19	1	Sandvoll, Harpefoss Sør – Fron	10.08.2020	Bjørn Roar Løkken

Østre Toten er kjerneområdet for vaktelen i Oppland! Sånn følte det ikke i år. Jeg hadde minst 5 runder ute i Østre og Vestre Toten, men måtte helt ut i det ytterste av Kolbu for å få en vaktel i Østre Toten – Ikke langt fra grensa til Vestre Toten. For min del ble det 5 individer totalt i fylket. Året ble et av de dårligere med andre ord. Spesielt når man tenker på innsatsen i kjerneområdene. Varmen var der, så grunnen til dette er vanskelig å si. Totalt: ca 20 individer, det kunne vært mer.

ÅKERRIKSE:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hoved observatør
1	1	Gausavollene, Jorekstad Lillehammer (kl. 21:00)	05.06.2020	Jon Grunde Roland
2	1	Nes, Blilisanden, Einafjorden Vestre Toten (kl. 07:00)	07.06.2020	Bjørn Harald Larsen
3	1	Melbytoppen, Biri Gjøvik (kl. 23:10)	10.06.2020	Per Åge Skålerud
4	1	Biri Øverbygd Gjøvik (kl. 23:35)	10.06.2020	Per Åge Skålerud
5	1	Øymoen Etnedal (kl. 03:00)	13.06.2020	Ole Knut Steinset
6	1	Sivesintajet, Børsvoll Vestre Toten (kl. 02:40)	15.06.2020	Per Åge Skålerud
7	1	Vesterbø Nord-Aurdal (kl. 23:55)	16.06.2020	Trond Øigarden
8	1	Nordre Ålsvegen (Gran-Jaren) Gran (kl. 02:20)	17.06.2020	Per Åge Skålerud
9	1	Vesterbø, Vestringsbygdi Nord-Aurdal (kl. 23:00)	17.06.2020	Rune Rødningen
10	1	Etna ved Øiom Nordre Land (kl. 01:30)	18.06.2020	Geir Høitomt
11	1	Dokkadeltaet v/Tørrisstuen Nordre Land (kl. 03:00)	18.06.2020	Geir Høitomt
12	1	Vardal, Mustad Gård Gjøvik (kl. 03:33)	18.06.2020	Per Åge Skålerud
13	1	Nysetbakken, Raufoss Vestre Toten (kl. 17:00)	18.06.2020	Bjørn Harald Larsen
14	1	Etna ved Norsinni kirke Nordre Land (kl. 04:00)	08.07.2020	Geir Høitomt
15	1	Lauga (Gamleveien 96) Gjøvik (kl. 22:00)	14.07.2020	Willow Peo Hansen

Et tilfredsstillende år, om man kan bruke det ordet på en art som åkerrikse. En art som var vanlig på jordene før det moderne jordbruket drev dem tilbake. Den setter seg gjerne i gressåkere, hvor den er utsatt når slåttene kommer i midten av juni og utover. Den ble hørt i 7 forskjellige kommuner, men merkelig nok ikke på Østre Toten. For Østre Toten var det et svart år for egentlig alle nattens sangere/rikser.

Når man er ute på natta og endelig hører ei åkerrikse blir man jo selvsagt glad. Samtidig føles det trist, om man samtidig ser og hører traktorene og slåttene går. Eller man vet at om noen netter kommer traktoren med de konsekvensene det medfører for åkerriksa. Er de heldige kommer de fra det med livet, men det er slett ikke sikkert. Uansett går håpet om hekking dukken. Det er trist det har gått slik med denne fuglen som en gang hadde sin storhets tid, hvor sorger ikke fantes. Nå er det en ny tid – En moderne tid med konsekvenser for sårbare arter.

VANNRIKSE:

Nr.	Antall	Sted – Kommune	Dato	Hoved observatør
1	1	Helsettjernet Vestre Toten (kl. 23:05)	25.05.2020	Per Åge Skålerud
2	2	Skirstadtjernet Gran	20.07.2020	Even Dehli

To funn fra denne arten er sparsomt. Jeg vil tro den av og til klarer å få seg make, og hekke. Kanskje skjedde dette på Hadeland i år. Men levesettet er såpass skjult at også kun en hanne kan få make og gå til hekking, uten at vi har forstått det.

MYRRIKSE:

Nr.	Antall	Sted – Kommune		Hoved observatør
1	1	Flybekken, Leirungsmyra Øystre Slidre (kl. 07:30)	16.06.2020	Gunn Olaug Røiland Vidar Andresen
2	1	Dokkadeltaet ut for Våten Nordre Land (på natta)	24. 05.2020	Willov Peo Hansen

Sluttord:

Dette året var det kun elvesangeren som sviktet. - Årets resultat ble litt blandet drops. Sett under ett ble det et oppmuntrende år. Ser man geografisk kommer «blandet drops» inn. Hadeland leverte til de grader. De hadde «plenty» med myrsangere, og de hadde tre sivsangere, to nattergaler. Flere busksangere. Noen vaktler, vannrikse og ei åkerrikse. Når jeg tenker på alle småtjerna, så tenker jeg; «rart det ikke er enda mer her» Nå er det vel slik at mange av disse småtjerna ikke blir besøkt. Det finnes grenser for hvor mye jeg kan reise rundt og. I år var været med meg, og jeg reiste mye. Det ble mange mil på gasspedalen. Men man får aldri reist nok. Samtidig som lommeboka skriker, etter en travel våraktivitet, og deretter nattsangerturene. De drar jo fort 10 – 17 mil på ei natt. For min del ble det 13 netter ute. 4 – 5 av dem på Hadeland. Samtidig gir det glede når man lykkes. For min egen del var det mange oppturer, men også turer som ikke gav det forventede. Østre Toten sviktet stadig. Eller gav lite. Hadeland sviktet meg og på en tidlig tur i mai. Nordre Land sviktet meg en tidlig juni tur, hvor jeg i siste desperasjon utpå natta tenkte; «jeg får svinge av ved Mustad gård, så kanskje jeg hører en vaktel ved Vardal kirke» Selv om jeg egentlig ikke hadde trua på det. Plutselig satt jeg der med både en nattergal og en busksanger, og det til og med i selveste Gjøvik kommune. Det er slike overraskelser man husker, og som varmer hjertet noe så inn i h..... Så ikke gi opp om det ble dårlig i år. Neste år er et nytt år med nye muligheter. – Tror flere kunne bidratt i utkantsonene, selv om fangsten er usikker. Fugler flytter av og til på seg, eller kommer i etterkant av den datoer man har lyttet, viser erfaringen. Dette er nok den største utfordringa. Plutselig kommer de der du allerede har vært. Der hvor flere kjører i samme terreng til forskjellige datoer kan man fange opp en del. Men der hvor man kun kjører en gang, kan man miste syngende fugler.

Takk til de som bidrog på lista, takk også til de som måtte dra slukøret hjem på morgenvisten.

Årsrapport for perleuglekasseprosjektet 2020.

Av Even Dehli

Perleuglekasseprosjektet er inne i sitt 8. år. Prosjektdeltakerne har sjekket de aller fleste av sine kasser i år.

PROSJEKTETS HOVEDMÅL.

Følge svingningene i perleuglebestanden i Oppland.

Etablere kontakt med folk som har satt opp perleuglekasser eller andre store kasser der perleugle kan hekke. Disse rapporterer til prosjektleder.

Snekre og sette opp nye kasser i nye områder.

Ringmerking av unger og hekkende hunner.

Innsamling av uglematter etter hekking for analyse av småpattedyrutbredelse utført av Randsfjordmuseene.

Aktivisere egne medlemmer og gi sjeldne naturopplevelser til barn, ungdom og voksne.

For nærmere prosjektbeskrivelse henvises det til Hujon nr.1.2014.

TABELL 1. OVERSIKTSTABELL PERLEUGLEKASSEPROSJEKTET 2020.

OMRÅDE	CA. ANT. KASSER	ANT. HEKKINGER	RAPPORTØRER
Valdres	33	1	Erling Aasen, Ole Knut Steinset Laila Stenfinsbø, Trond Vidar Vedum, Trond Øigarden, Thor Østbye
Dokka, Torpa	16	2	Alistair Brown, Even Dehli, Finn-Audun Grøndahl, Håvard Lucasen, Jo Wattum,

Hadeland	64	1	Olaf Ballangrud, Ole Bosse. Even Dehli, Torun Ekeløf, Morten Haug, Anne Gri Henriksen, Tore Johansen, Bente Kisen, Per Olsen, Even Raassum
Gjøvik, Toten	58	0	John Knut Bakken, Stein Roger Nybakke, Gunnar Nyhus
Gausdal, Espedalen	8	0	Even Dehli, Kjølvi Falklev, Finn-Audun Grøndahl,
Skåbu, Kvikne, Vinstra	10	0	Harald Bolstad, Knut Holmen, Bjørn Roar Løkken
Lillehammer, Fåvang, Øyer, Ringebu	74	3	Tom Borgersen, Finn-Audun Grøndal, Helge Grønlien, Sven Haugen, Rune Nilsson, Jon Opheim, Ragnar Ødegård
Dovre, Lesja, Vågå	40	0	Rolf Bergseth, Kjetil Bevanger, Olav Brenjord, Egil Brækken, Per Bådshaug, Andreas Hole, Per Jordhøy, Unni Olsen. Ola Thøring
SUM	313	7	42 deltakere

RESULTATER SESONGEN 2020. DISKUSJON.

ET MERKELIG ÅR!

Bare 7 perleuglepar hekka i våre 313 undersøkte kasser i år!

Antall undersøkte kasser tidligere år var: 2019(364), 2018(317), 2017(430), 2016(413), 2015(246), (2014)359 og i 2013 ca.260. Antallet kasser og spredninga av dem gir et bra grunnlag for overvåking av perleuglebestanden i Oppland (Tabell 1).

Det var ingen hekkinger i 2019, hele 50 hekkinger i 2018, 20 i 2017, 6 i 2016, 5 i 2015, 11 i 2014 og 8 i 2013.

2020 ble altså et dårlig perleugleår, men det ble også et merkelig år. Fra midten av januar begynte perleuglehanner å synge over det meste av Oppland (artsobservasjoner.no). Det har faktisk sjelden vært registrert så mange ropende hanner i Oppland noen gang, over 70 kanskje så mange som 80 ! Optimismen blant oss «perleuglefolka» var derfor stor foran hekkesesongen. Stor var imidlertid også skuffelsen utover i april og mai: Nesten alle kassene var tomme! Trond Øigarden i Valdres hadde perleugle i ei av sine kasser til vanlig tid, men den hekkinga gikk det galt med. Egga ble forlatt. Sven Haugen på Lillehammer hadde 2 hekkinger til normal tid. I ei kasse gikk det bra mens det i den andre bare ble lagt ett egg og så forlatt.

De voksne hannene lever gjerne i sine territorier i flere år og venter på at musebestanden skal ta seg opp igjen. Nettfangst av perleugler om høsten har vist at dette er tilfelle også hos oss. Ved flere kasser har samme hann blitt ringmerka og kontrollert 3 år på rad. Hannene roper ikke før de merker at det er mat nok for hekking. I vår var det følgelig mye mus over det meste av Oppland, kanskje med unntak av de nordligste delene. Men kassene forble tomme. Skuffet begynte derfor kasseeierne å stille seg spørsmålet: Hvor er hunnene? Perleuglenes vandringer er kompliserte. Årsunger av perleugle trekker vanligvis langt vekk, ofte mange hundre km bort fra der de ble født. Tusen km er også registrert. De stopper der det er bra med smågnagere. Hannene er i tillegg på leiting etter et reirhøl; et hakkespetthøl eller gjerne ei fuglekasse. Etablerte hunner vandrer også noe vekk fra dårlige museområder mens voksne hanner blir igjen på hekkeplass. Vi kan derfor karakterisere perleugla som en nomadisk art som –med unntak av voksne hanner- flytter seg dit det til enhver tid er bra med smågnagere. Dette og mye annen interessant kunnskap om perleugla er glimrende presentert i boka «The Boreal Owl» av de to finske forskerne Korpimäki og Hakkarainen (Er å få kjøpt på NaturogFritid.no).

Langt utover våren fortsatte hannene å rope i Oppland. Ja, faktisk økte sangaktiviteten utover i mai og til dels i juni. Noen få av disse hannene klarte å lokke til seg hunner! 4 unormalt seine hekkinger ble resultatet. I et vellykket kull i Synnfjell, Nord-Torpa ble det første av 5 egg lagt ca.20.mai. I et annet kull i Synnfjell ble trolig første egg også lagt seint i mai, men de 4 eggene ble til slutt forlatt. På Åstjern nord for Brandbu startet egglegginga ca. 3. juni! Dette er utregnet ut fra vekt på den største (og eldste) ungen i kullet. Sven Haugen på Lillehammer hadde også ei svært sein hekking. Her ble det første av 6 egg lagt 28.mai. Denne evnen til å hekke over en lang periode er en viktig tilpasning hos perleugle. Det er om å gjøre å utnytte økningen i smågnagerbestanden best mulig.

Konklusjonen etter året som gikk må fortsatt bli: Hvor er hunnene? Kommer de til Oppland?

Til alle dere som deltar i perleugleprosjektet: Tusen takk for innsatsen i året som gikk.

arkiv-
bilde

Kattuglekasseprosjektet 2020.

Av Even Dehli

Kattuglekasseprosjekt i Oppland er nå inne i sitt fjortende år.

Medhjelpere.

Kattuglekasseprosjektet har en rekke medhjelpere som har satt opp kasser og/eller bidratt med inspeksjoner og ringmerking. Disse er Per Bådshaug (Lesja), Thor Østby(Vang), Tom Borgersen, Sigrid Øiomshaugen , Bjørn Roar Løkken (Sør-Fron), Rune Nilsson og Jon Opheim(Øyer), Dag Smogeli Rusten, Helge og Pål Martin Grønlien (Lillehammer og Gausdal), Gunnar Nyhus (Gjøvik), Jan Erik Holm, Bjørn Harald Larsen, Hans David Øfstaas, Stein Roger Nybakke, Gunnar Nyhus og Audun Bakka (Vestre Toten), Morten Haug, Steinar Karlsen, Ketil Kristiansen, Per Gihleengen, Stein Wiggo Alstad, Stein Roger Nybakke, Gunnar Nyhus, Rune Jørgensen, Eyvind Sandnes, John Knut Bakken og Jan Tangsveen (Østre Toten), Kjell Bakken, Torun Ekeløf, Morten Haug, Anne Gri Henriksen, Per Olsen og Even Raassum (Gran), Olaf Ballangrud, Ole Bosse, Knut Hovland, Bente og Frank Kisen (Lunner), Thor Rune Gjerdingen, Trond Hvamstad, Bjørn Steingrimsen (Jevnaker).

Medarbeiderne rapporterer om eventuelle hekkinger og noen hjelper til med merking.

Alle som er interessert i å delta i prosjektet kan ta kontakt. Det er fortsatt behov for hjelp og nye kasser.

KASSEOVERSIKT PR.01.10. 2020.

Hadeland: 95 kasser (Gran: 63, Lunner: 15, Jevnaker:17)

Land: 8

Vang: Ca. 8

Toten: 37 (Østre Toten: 24, Vestre Toten:13)

Gjøvik:14

Lillehammer, Gausdal: Ca.15

Ringebu:4

Øyer: 4

Kvikne: 4

Lesja: Ca.5

Sum: Ca.194 kasser.

Ca. 154 av disse er satt opp i prosjektområdet Hadeland, Land, Toten og Gjøvik

RESULTATER.

Se tabell 1. (Tall fra 2019 i parentes).

Antall hekkinger.

I **Gran** ble det 13 (8) hekkinger mens
Lunner fikk 3 (3).

I **Jevnaker** ble det 3 (3) hekkinger.

I **Søndre Land** var det i år 1 hekking (1).

Nordre Land hadde heller ikke i år hekkinger.

I **Østre Toten** ble det 7 (5) hekkinger.

I **Vestre Toten** ble det 5 (2) hekkinger.

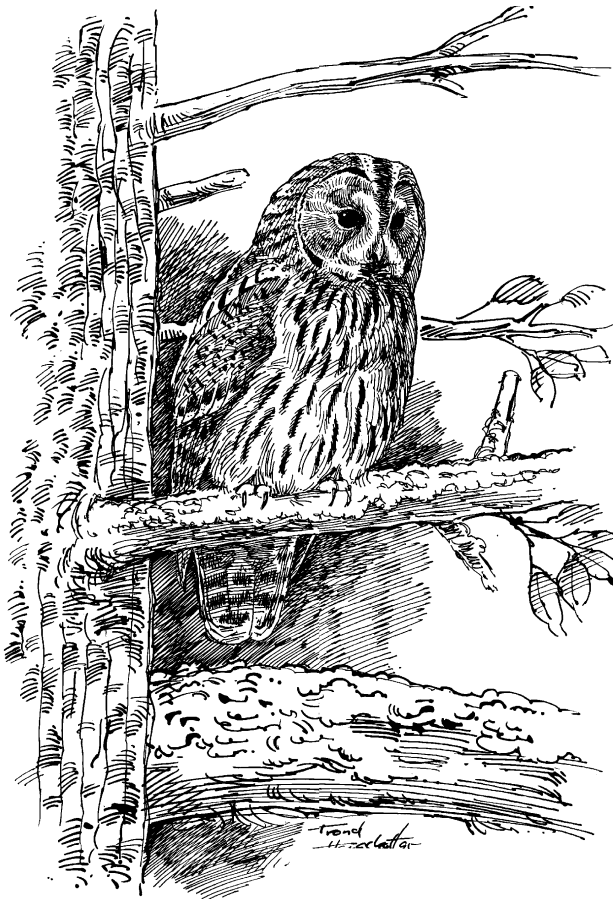
I **Gjøvik** ble det 6 (2) hekkinger.

I **Lillehammer/søndre del av Gausdal** ble det 2 (0) hekkinger.

I **Øyer** ble det ingen hekkinger (1).

Vang og Lesja hadde heller ikke i 2020 noen kjente hekkinger.

På Harpefoss i **Sør Fron** var det ei kjent hekking. (Bjørn Roar Løkken).

Svært mange og store kull.

Det ble registrert 38 (24) hekkforsøk i kasseområdet på Hadeland, Land, Toten og Gjøvik noe som er rekord for prosjektet. Se tabell 1. Hele 33 (19) av disse var vellykkete. 125 unger (49) ble merka. Dette gir et gjennomsnitt på hele 3.8 (2,7) unger pr. vellykket hekking. Gjennomsnittlig antall egg var 4.5 i 28 registrerte kull. I hele 5 av kassene lå det 6 egg! Dette er blant de høyeste tallene i prosjektets historie. Året 2020 ble dermed et rekordår for kattuglene i Oppland.

Eggleggingstidspunkt.

Gjennomsnittlig start på egglegginga i 2020 var 23. mars (Tab.1.), noe som er relativt tidlig. Normalt ligger det rundt 1. april. Det var ingen forskjell i hekkestarten mellom Gjøvik/Toten (22.3) og Hadeland/Land (24.3).

År	Antall Kasser Høst	Antall påbegynte hekkinger	Antall vellykka hekkinger	Gj.sn. antall egg (antall kull)	Gj.sn. antall merka unger (ant. kull)	Antall huer merka (kontrollerte)	Gj.sn dato første egg (ant. kull)
2007	57	5	5	(ikke obs.)	3.0 (5)	2 (1)	31.3 (5)
2008	73	6	6	3.8 (4)	3.2 (6)	4 (3)	7.4 (5)
2009	77	11	9	3.3 (9)	3.2 (9)	7 (5)	13.4 (10)
2010	95	17	15	4.7 (7)	4.2 (15)	6 (8)	2.4 (12)
2011	104	14	14	3.6 ()	3.6 (14)	1 (6)	7.4 (14)
2012	106	10	8	(ikke obs.)	3.3 (8)	1 (7)	19.3 (8)
2013	101	11	9	3.9 (11)	3.4 (9)	1 (10)	18.4 (10)
2014	110	13	10	(ikke obs.)	4.5 (11)	3 (8) (+ en f. død)	14.3 (11)
2015	120	17	15	3.6 (7)	3.2 (15)	7 (8)	27.3 (15)
2016	150	31	27	3.6 (23)	3.2 (27)	7 (22)	27.3 (26)
2017	190	37	31	3.7 (18)	3.6 (31)	6 (18)	18.3 (26)
2018	200	33	25	4.0 (20)*	3.5 (26)	8 (16)	14.4 (21)
2019	195	24	19	3.2 (13)	2.7 (19)	8 (8)	10.4 (16)
2020	194	38	33	4.5 (28)	3.8 (33)	12 (23)	23.3 (31)

Tabell 1. Antall kasser, hekkinger, egg og merka unger og huer samt eggleggingstidspunkt på Hadeland, Land, Toten og Gjøvik 2007-2020.(* vellykkete hekkinger).

Merking og kontroll av voksne hunner.

12 nye hekkende hunner ble merka og 23 tidligere ringmerkete hunner ble kontrollert, 15 av disse hekka på samme sted som i 2019 eller tidligere. 5 av de hekkende hunnene var 2K (ettårig) noe som vitner om en ganske snill vinter. I harde vintre er dødeligheten spesielt høyt hos unge kattugler.

Den gamle ugla som hekka i kasse 57 ved Langtjern på Tingelstad i Gran fram til 2018 er nok død og for godt erstattet av ei yngre (4K+) ugle.

De eldste hunnene i prosjektet er begge født i 2008. Den vi har fulgt lengst hekker fortsatt i Raastadbakka i Lunner, mens den andre bor i Store Enge ved Kapp.

Hekking på nye lokaliteter.

Også i 2020 ble det hekking på flere nye lokaliteter i Oppland. 7 kasser ble tatt i bruk for første gang; 2 på Hadeland, 4 i Gjøvik/Toten og ei i Harpefoss.

Konklusjon.

2020 ble et usedvanlig godt år for kattuglene i Sør-Oppland. Antall kjente hekkinger i hele fylket gikk opp fra 25 til 41. Produksjonen av egg og unger var svært god. En mild vinter og meget god tilgang på smågnagere, spesielt fra Lillehammer og sørover var nok hovedårsakene til dette.

Vannfugltellingen vinteren 2019/2020

Av Jon Opheim

INNLEDNING

Årets vannfugltelling er den 43. på rad, og vår 40. telling der tilnærmet alle åpne elvestrekninger og større innsjøer i fylket er blitt undersøkt. Registreringene omfatter ialt 48 vassdrag/innsjøer, som er inndelt i tilsammen 92 lokaliteter. Samlet lengde av åpent vatn som ble undersøkt var 459,1 km, fordelt på 216,6 km vannareal (innsjøer) og 242,5 km elvestrekninger. Det er utført tellinger i 26 kommuner, inkl. Jevnaker og Lunner som etter nyttår ble en del av Viken fylke.

Tellingene ble i all hovedsak foretatt i perioden 14.12. – 30.12. Som i tidligere år ble det foretatt organiserte optellinger i de største vassdragene. Begna ble telt 14. og 23.12., mesteparten av Gudbrandsdalslågen 14. og 15.12., Ottaelva 19. og 20.12., Mjøsa i perioden 14.12. – 28.12. og Randsfjorden 25. og 26.12.

Hele 34 medlemmer deltok i vinterens telling (se de enkelte vassdrag). Alle takkes for stor innsats. I tillegg er det innhentet noen observasjoner fra *artsobservasjoner.no*

SAMMENDRAG

Desember måned ble i år mildere enn «normalen» med flere dager med pluss-grader, spesielt mot slutten av måneden. Dette ga seg utslag i relativt lite islegging. I våre to største innsjøer – Mjøsa og Randsfjorden – la isen seg bare i de grunne partiene lengst i nord, og i Valdres var f.eks. både Strondafjorden og Slidrefjorden mer isfri enn vanlig.

Til tross for gunstige isforhold ble antall vannfugl (to havørner medregnet) bare 2 392 ind. Dette er et av de svakeste resultatene i løpet av de siste 30 årene og ca. 800 ind. lavere enn gjennomsnittet i denne perioden.

Som i tidligere år oppholdt det seg mest vannfugl i Mjøsa og Randsfjorden. Hele 21 av tilsammen 22 arter og nær halvparten (1095 ind.) av totalantallet oppholdt seg i disse to innsjøene. I Mjøsa var det størst konsentrasjoner rundt Hunnselvas utløp, ved Kapp og i Totenvika. I Randsfjorden, hvor det var betydelig mindre vannfugl enn «normalt», var det som vanlig flest fugl i Røykenvika og ved Jevnaker.

Overvintringsbestanden av våre to svanearter har vært nokså ustabil i de senere årene med en negativ tendens, spesielt hos sangsvane. For sistnevnte ble årets resultat på 143 ind. en bra oppgang i forhold til de to foregående vintrene, men likevel godt under toppårene for 10 - 15 år siden med over 400 ind. på det meste. Vinterbestanden av knoppsvane har vist større variasjoner og er nok i sterkere grad påvirket av isforholdene. I løpet av de seneste ti-årene har antallet variert mellom 21 - 143 ind. Årets resultat på 87 ind. ble litt i overkant av gjennomsnittet for de siste 30 vintrene. Kanadagåsa er i enda større grad enn svanene en ustabil overvintrer, og trekker raskt ut når isforholdene blir ugunstige. I år ble det nokså overraskende registrert bare 11 ind., som er et av de svakeste resultatene vi har hatt, og langt under gjennomsnittet på 60 ind. for de siste 30 årene.

Blant endene dominerte som vanlig stokkanda, men vi skal 10 år tilbake for å finne et såpass lavt antall som i år (1048 ind.). Likevel representerte stokkanda nær halvparten (44 %) av vinterens samlede vannfuglantall. Kvinanda, med 370 registrerte ind., kom bedre ut enn på mange år. Dette er et resultat som ligger nær opp mot gjennomsnittet for de siste 30 årene (385 ind.). Her bemerker vi et spesielt stort antall utenfor renseanlegget i Totenvika (97 ind.), hvor det har vært utslipp av en god del næringsstoffer etter at det kommunale renseanlegget ble totalskadet av brann. Laksanda, som er vår tredje vanligste andeart på vinteren, har hatt en negativ bestandsutvikling i de seneste ca. 10 årene. Årets resultat på 69 ind. var en liten oppgang i forhold til de siste vintrene, men ca. 40 ind. under gjennomsnittet for de siste 30 årene.

Av måkeartene har fiskemåka vært den mest stabile, med antall på mellom 50 - 100 ind. i de fleste årene siden 1990. Årets resultat på 86 ind. blir således å regne som et gjennomsnittså for denne arten. Som i tidligere år hadde de fleste fuglene tilhold ved Hunnselvas utløp i Gjøvik. Gråmåka har vært en av våre mest ustabile vinterarter med antall på over 1000 ind. i enkelte milde vintre. Årets resultat på 54 ind. ble lavere enn på mange år og langt under middelet for de siste 30 årene (ca. 300 ind.). De fleste fuglene var konsentrert rundt Gjøvik, i Totenvika og i sørenden av Randsfjorden.

Fossekallen ble registrert med et urovekkende lavt antall forrige vinter. Årets resultat på 470 ble noe bedre, men også dette ligger 100 ind. under gjennomsnittet for hele registreringsperioden (40 år). Den største «svikten» synes å ha skjedd i noen av de største vassdragene, i særlig grad Begna hvor bestanden er om lag halvert i forhold til hva vi registrerte fra ca. 1980 og fram mot slutten av 1990-årene. Også i Gudbrandsdalslågen og Hunnselva ser vi en klar tilbakegang i forhold til tidligere gjennomsnittstall.

Av de mer fåtallige, men etter hvert nesten årlige overvintringsartene, nevnes krikand (1), toppand (2), sjøorre (1), dvergdykker (1), gråhegre (7) og storskarv (18).

De største overraskelsene i årets vannfugltelling var nok en gråstrupedykker i Mjøsa ved Kapp og 9 sædgjess (overflyvende) i Lågendeltaet.

Med den lange tidsserien vi nå har på disse tellingene ser vi flere utviklingstrekk hos mange arter, som ellers ville vært vanskelig å fange opp.

RESULTAT I DE ENKELTE VASSDRAGENE

TABELL 1. FOLLA, Dovre kommune. Telt 20.12 av Geir Gaarder.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vålåsjøen – Avsjøen	0,2	1	1	0,9
SUM	0,2	1	1	0,9

TABELL 2. GUDBRANDSDALSLÅGEN, Lesja, Dovre, Sel, Nord- og Sør-Fron, Ringebu, Øyer og Lillehammer kommuner. Telt 14.12., 15.12., 18.12., 19.12., 26.12. og 29.12. av John Apeland, Tom Skaansar Borgersen, Olav Brendjord, Per Bådshaug, Knut Gundersen, Tor Martin Haugen, Gunnar Håkenstad, Bjørn Roar Løkken, Jon Opheim, Øyvind Paulsrud og Ragnar Ødegård. Suppleringer: 29.12. (Per Jan Hagevik).

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossekall	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Dombfossen – Talleråsbrua	5,0					5		5	6,8
Talleråsbrua – Sel grense	2,5					2		2	14,5
Dovre grense – Otta	1,7					3		3	12,5
Otta – bru ved Sjoa	2,0		4			2		6	6,6
Bru ved Sjoa – Kvam bru	10,0				2	9		11	24,8
Kvam bru – Vinstra	3,0					1		1	3,4
Vinstra – Harpefosdammen	4,7	2	4		1	24		31	25,5
Harpefosdammen-Fryas utløp	11,1			1		3		4	26,1
Fryas utløp – Vålas utløp	3,5					8		8	7,3
Vålas utløp – Elstad	1,0					4		4	5,3
Ved Fåvang (øst- og vestsida)	1,5		32	1		2	1	36	10,7
Trettenstrykene – Hovdfossen	4,7		2	7		39	2	50	74,6
Bru Tingberg – Hunderfossen	2,6			2		1	5	8	11,0
Lågendeltaet – Vingnesbrua	8,0		34	3	4	17	9	67	125,2
SUM	61,3	2	76	14	7	120	17	236	354,3

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Knoppsvane: Tils. 6 ind. (1 ind. Trettenstrykene og 5 ind. utosen av Jevnefjorden, Øyer, 15.12.).

Sædgås: 9 overflyvende ind. Lågendeltaet, Lillehammer, 15.12.

Gråhegre: 1 ind. Trettenstrykene, Øyer, 15.12.

Havørn: 1 ind. Fåvang naturreservat, Ringebu, 29.12.

TABELL 3. OTTAEALVA, Vågå og Sel kommuner. Telt 19.12. og 29.12. av Per Bådshaug og 20.12. av Geir Gaarder.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Knoppsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossekall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Otta – Lalm	15,0						52	52	41,3
Lalmsvatnet	2,5	2				8		10	25,6
Lalmsvatnet – t.o.m. utosen av Vågåvatnet	6,0	19	4	1	29	2	15	70	53,1
SUM	23,5	21	4	1	29	10	67	132	120,0

TABELL 4. SJOA, Vågå kommune. Telt 27.12. av Bjørn Roar Løkken, Per Nesset, Jon Opheim og Hans Sagstuen.

Strekning	Åpen km	Stokk-and	Kvin-and	Laks-and	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Gjende – Øvre Sjudalsvatn	4,9	4	1		11	16	26,7
Øvre Sjudalsvatn – Nedre Sjudalsvatn	1,0				2	2	8,4
Nedre Sjudalsvatn – Russlii	3,9	7	3	1	17	28	20,3
Heidal – Sjoa	6,0				2	2	2,8
SUM	15,8	11	4	1	32	48	58,2

TABELL 5. TESSA, Lom og Vågå kommuner. Telt 28.12. av Per Nesset.

Strekning	Åpen km	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Kraftverksdam ved samløpet med Grovi	0,2	1	1	0,8
SUM	0,2	1	1	0,8

TABELL 6. SELSMYRBEEKEN, Sel kommune. Telt 17.12. av Per Bådshaug.

Strekning	Åpen km	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Selsvatnet	0,2	1	1	1,3
SUM	0,2	1	1	1,3

TABELL 7. MURUA, Nord-Fron kommune. Telt 04.12. av John Apeland og Harald Bolstad og 01.01. av Lise Caspersen og Ragnar Ødegård.

Strekning	Åpen km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Slangen – Olstappen	2,0	1	2	1	4	8	8,1
SUM	2,0	1	2	1	4	8	8,1

TABELL 8. ESPA, Sør-Fron kommune. Telt 13.01. av Harald Bolstad.

Strekning	Åpen, km	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Espedalsvatnet – Breisjøen	0,2	1	1	0,9
Breisjøen – Olstappen	1,6	2	2	4,1
SUM	1,8	3	3	5,0

TABELL 9. HYNNA VED HORNSJØ I ÅSTDALEN, Øyer kommune. Telt 25.12. av Jon Opheim.

Strekning	Åpen, km	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Hornsjøvatnet	0,3	1	1	0,7
SUM	0,3	1	1	0,7

TABELL 10. NORDÅA, Lillehammer kommune. Telt 14.12. av Sven Haugen.

Strekning	Åpen, km	Sangsvane	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Reinsvatnet – Mellsjøen	1,0	1	3	4	2,8
SUM	1,0	1	3	4	2,8

TABELL 11. STUVA, Lillehammer kommune. Telt 14.12. av Sven Haugen.

Strekning	Åpen, km	Sangsvane	Stokkand	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Utosen av Mellsjøen – Kroksjøen	0,7	3	5	2	10	7,5
SUM	0,7	3	5	2	10	7,5

TABELL 12. RAUDTJERNBEKKEN, Lillehammer kommune. Telt 14.12. av Sven Haugen.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidl. år
Utosen av Raudtjernet	0,1	1	1	1,0
SUM	0,1	1	1	1,0

TABELL 13. MESNAELVA, Lillehammer kommune. Telt 19.12. av Sven Haugen.

Strekning	Åpen, Km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Kroken – Mesnasaga	5,1	2	22	4	19	47	41,5
SUM	5,1	2	22	4	19	47	41,5

TABELL 14. RINNA, Lillehammer. Telt 30.12. av Jon Opheim.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidl. år
Nedre del, Vingrom – Mjøsa	0,8	1	1	0,6
SUM	0,8	1	1	0,6

TABELL 15. GAUSA, Lillehammer og Gausdal kommuner. Telt 17.12. av Margaret M. Eggen, Jon Opheim og Ragnar Ødegård.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Lågen ved Fåberg – Segalstad bru	10,0	96	2	1	14	113	24,5
SUM	10,0	96	2	1	14	113	24,5

TABELL 16. RAUDA, Gausdal kommune. Telt 29.12. av Sverre Lundemo og Svein Lundemo.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Nedre del mot Vesle-elva	1,7	1	1	3,7
SUM	1,7	1	1	3,7

TABELL 17. VESLE-ELVA, Gausdal kommune. Telt 29.12. av Sverre Lundemo og Svein Lundemo.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Segalstad bru – møte med Rauda	1,6	3	3	3,3
SUM	1,6	3	3	3,3

TABELL 18. MJØSA, Lillehammer, Gjøvik og Østre Toten kommuner. Telt 14.12. av Ragnar Ødegård, 15.12. av John Apeland, 18.12. og 20.12. av Bjørn Harald Larsen, 21.12. av Geir Gaarder, 22.12. og 28.12. av Tom Dalhøy. Suppleringer: 13.12. (Ole Knut Steinset), 19.12. (Ole Knut Steinset og Bjørn Harald Larsen), 21.12. (Tom Dalhøy), 23.12. (Per Åge Skålerud), 24.12., (Geir Gaarder), 25.12. (Tom Dalhøy), 28.12. (Tom Dalhøy og Ragnar Ødegård), 29.12. (Bjørn Harald Larsen) og 31.12. (Tom Dalhøy).

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Stokk and	Kvin-and	Laks and	Fiske måke	Grå-måke	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
F.o.m. Svenesvollene – Stokkelvas utløp	10,2	12	1	8	3			4	28	29,7
F.o.m. Stokkelvas utløp – Gjøvik brygge	11,0	2		2	1			1	6	29,3
F.o.m. Gjøvik brygge – t.o.m. Rambekkvika	3,0		137	2	1	60	14		214	268,9
Rambekkvika – Kapp	11,0	6	2	4				2	14	18,3
F.o.m. Kapp – Totenvika	7,0	3	36	15	5	1	8	11	79	90,8
Totenvika	5,0	12	128	97	3	20	14	6	280	74,9
Totenvika – Akershus grense	8,0	5	55	2	1	3	4	9	79	44,6
SUM	55,2	40	359	130	14	84	40	33	700	556,5

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Sangsvane: Tils. 3 ind. (1 ind. Svenesvollene, Gjøvik, 28.12. og 2 ind. Totenvika Østre Toten, 28.12.).

Krikkand: 1 ind. Totenvika, Østre Toten, 18.12.

Havelle: 1 hunnfarget ind. Glomstadbukta nord for Tranberg, Gjøvik, 20.12.

Svartand: Tils. 3 ind. (1 ind. Tangnes mellom Kapp og Totenvika, Østre Toten, 21.12. og 2 ind. ved Spersrud, Østre Toten, 21.12.).

Smålom: 1 ind. Totenvika, Østre Toten, 29.12.

Dvergdykker: 1 ind. Mjøsa ved Kapp, Østre Toten, 21.12.

Gråstrupedykker: 1 ind. Fauchaldstranda på Kapp, Østre Toten, 31.12.

- Horndykker: Tils. 7 ind. (1 ind. Tangnes mellom Kapp og Totenvika, Østre Toten, 21.12., 5 ind. Veibyvika, Østre Toten, 18.12. og 19.12. og 1 ind. Fjellhaug, Østre Toten, 21.12.).
- Storskarv: Tils. 7 ind. (4 ind. Svennevollene, Gjøvik, 14.12. og 15.12., 1 ind. ved Spersrud, Østre Toten, 21.12., 1 ind. Totenvika, Østre Toten, 18.12. og 19.12., 1 ind. Veibyvika, Østre Toten, 18.12. og 1 ind. Sandodden/Fjellhaug, Østre Toten, 29.12.).
- Gråhegre: Tils. 4 ind. (3 ind. ved Spersrud, Østre Toten, 21.12. og 1 ind. Totenvika, Østre Toten, 29.12.).
- Havørn: 1 ind. Totenvika, Østre Toten, 24.12. Samme ind. sett på Kapp, Østre Toten, 25.12. Fossefall: Tils. 3 ind. (1 ind. Fauchaldstranda på Kapp, Østre Toten, 22.12. og 31.12. og 2 ind. Nettumstranda mellom Kapp og Totenvika, Østre Toten, 22.12.).

TABELL 19. HUNNSELVA, Gjøvik og Vestre Toten kommuner. Telt 16.12. og 20.12. av Bjørn Harald Larsen.

Strekning	Åpen , km	Knopp- svane	Sang- svane	Stokk- and	Kvin- and	Fosse- kall	Sum	Gj. snitt tidligere år
Einavatn – Breiskallen	14,0	2	4	115	2	7	130	229,5
Breiskallen –Mjøsa	7,8					2	2	24,8
SUM	21,8	2	4	115	2	9	132	254,3

TABELL 20. STRØMSTADELVA, Vestre Toten kommune. Telt 20.12. av Bjørn Harald Larsen.

Strekning	Åpen km	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Einavatnet – Skjelbreida	0,6	1	1	1,1
SUM	0,6	1	1	1,1

TABELL 21. EINAVATNET, Vestre Toten kommune. Telt 16.12. av Bjørn Harald Larsen.

Strekning	Åpen km	Knopp- svane	Sang- svane	Kvin-and	Laks- and	Sum	Gj. snitt tidl. år
Vestsida	9,0	6	3	2		11	45,0
Øst + nord	9,0			1	4	5	13,3
SUM	18,0	6	3	3	4	16	58,3

TABELL 22. LENAELVA, Østre Toten kommune. Telt 23.12. og 24.12. av Geir Gaarder.

Strekning	Åpen km	Laksand	Fossefall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Totenvika – Kolbu	2,0	1	5	6	15,5
SUM	2,0	1	5	6	15,5

TABELL 23. VIGGA, Gran og Lunner kommuner. Telt 25.12. av Anne Gri Stenbråten Henriksen og 26.12. (tur Hadeland lokallag).

Strekning	Åpen km	Stokk-and	Fosse-kall	Sum	Gjennomsnitt snitt tidligere år
Røykenvika – Jarenvannet	3,2		6	6	30,3
Jarenvatnet – Lunner	3,8	1	4	5	57,1
SUM	7,0	1	10	11	87,4

TABELL 24. LANGTJERN-/BREDTJERNBEKKEN PÅ TINGELSTAD, Gran kommune. Telt 19.12. av Even Dehli.

Strekning	Åpen km	Fosse-kall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Langtjern – Bredtjern	0,4	2	2	1,7
SUM	0,4	2	2	1,7

TABELL 25. TINGELSTADVASSDRAGET, Gran kommune. Telt 19.12. av Even Dehli.

Strekning	Åpen km	Stokk-and	Fosse-kall	Sum	Gjennomsnitt snitt tidligere år
Grunningen – Hohlebrua – Askjumtjern – Randsfjorden	1,7	15	3	18	2,8
SUM	1,7	15	3	18	2,8

Fra vann-fugl-tellinga på Hadeland.

TABELL 26. RANDSELVA, Jevnaker kommune. Telt 26.12. av Even Raassum.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Fossekall	Sum	Gj.snitt tidligere år
Utosen Randsfjorden – Buskerud grense	2,6	5	5	10	13	33	86,0
SUM	2,6	5	5	10	13	33	86,0

TABELL 27. RANDSFJORDEN, Jevnaker, Gran og Søndre Land kommuner. Telt 25.12. av Geir Høitomt og 26.12. av Even Raassum. Suppleringer: 15.12. (Even Raassum), 21.12. (Even Dehli) og 23.12. (Even Raassum).

Strekning	Åpen km	Knoppsvane	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossekall	Andre arter	Sum	Gjennomsnitt tidl. år
Østsida, Jevnaker-Røykenvika	21,0	3	4	35	12		1	17	72	172,3
Røykenvika	2,0	16	40	110	11		1	4	182	188,3
Røykenvika-Horn	11,0	5		5	2	10		1	23	81,5
Horn-Fluberg bru	20,0	3	5	19	31		2	8	68	69,4
Vestsida, Fluberg bru - Bjoneroa	22,0		1	9	19	1	10	3	43	51,7
Jevnaker-Bjoneroa	33,0				4	1	2		7	57,5
SUM	109,0	27	50	178	79	12	16	33	395	620,7

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Kanadagås: Tils. 8 ind. (5 ind. mellom Horn og Fluberg bru, Gran/Søndre Land, 25.12. og 3 ind. mellom Bjoneroa og Tjuvholmen, Gran/Søndre Land, 25.12.).

Toppand: 1 ind. Røykenvika, Gran, 26.12.

Toppdykker: 1 ind. Røykenvika, Gran, 21.12. - 26.12.

Storskarv: Tils. 6 ind. (2 ind. Røykenvika, Gran, 26.12., 1 ind. mellom Røykenvika og Horn, Gran, 26.12.) og 3 ind. mellom Horn og Fluberg bru, Gran/Søndre Land, 25.12.).

Gråhegre: 1 ind. Lysenstøa, Aschimlandet, Gran 21.12.

Gråmåke: 14 ind. sørenden av Randsfjorden, Jevnaker, 26.12.

Fiskemåke: 2 ind. Lysenstøa, Aschimlandet, Gran 21.12.

TABELL 28. DOKKA, Nordre Land kommune. Telt 02.01. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen, km	Fossekall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Samløpet Dokka/Etna – Randsfjorden	0,6	4	4	6,7
SUM	0,6	4	4	6,7

TABELL 29. ETNA, Nordre Land og Etnedal kommuner. Telt 02.01. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Samløpet Dokka – samløpet Dalselvi	2,0	4	4	4,0
SUM	2,0	4	4	4,0

TABELL 30. SYNNA, Etnedal kommune. Telt 02.01. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Synnfjorden	0,4	2	2	2,2
SUM	0,4	2	2	2,2

TABELL 31. DALSELVI, Etnedal kommune. Telt 02.01. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Utosen av Steinseth fjorden	0,5	4	4	3,4
SUM	0,5	4	4	3,4

TABELL 32. BEGNA, Vang, Vestre Slidre, Nord - Aurdal og Sør - Aurdal kommuner. Telt 14.12. av Fredrik Calmeyer, Rune Rødningen og Thor Østbye og 23.12. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen km	Sangsvane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fossefall	Andre arter	Sum	Gj. snitt tidl. år
Buskerud grense – Bagn	37,0	11	22	17	4	33	4	91	168,4
Bagn – Sundvoll bru	1,0	2				2		4	9,0
Sundvoll bru – Stronda-fjorden	7,0	8	51	19	3	24		105	76,9
Slidrefjorden – Vangsmjøsa	10,0		18	6	2	10		36	31,8
SUM	55,0	21	91	42	9	69	4	236	286,1

Rubrikken **andre arter** omfatter:

Kanadagås: 3 ind. mellom Bagn og fylkesgrensa, Sør-Aurdal, 23.12.

Gråhegre: 1 ind. mellom Bagn og fylkesgrensa, Sør-Aurdal, 23.12.

TABELL 33. AURDØLA, Sør-Aurdal kommune. Telt 23.12. av Geir Høitomt.

Strekning	Åpen, km	Fossefall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Mellom Aurdalsfjorden og Aurdalssætra	4,5	7	7	8,1
SUM	4,5	7	7	8,1

TABELL 34. STRONDAFJORDEN, Nord-Aurdal og Vestre Slidre kommuner. Telt 14.12. av Olav Rødningen og John Apeland.

Strekning	Åpen, km	Stokkand	Kvinand	Storskarv	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Faslefoss – Fossheimfoss	15,0	15	8	4	27	21,1
SUM	15,0	15	8	4	27	21,1

TABELL 35. FERISFJORDEN, Vestre Slidre kommune. Telt 14.12. av Olav Rødningen.

Strekning	Åpen km	Knopp-svane	Sang-svane	Kvinand	Stor-skarv	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
F.o.m. Fossheimfoss-Slidrefjorden	0,7	2	4	22	1	4	33	73,7
SUM	0,7	2	4	22	1	4	33	73,7

TABELL 36. SLIDREFJORDEN, Vestre Slidre kommune. Telt 14.12. av Brita Siri Nesja.

Strekning	Åpen km	Sang-svane	Stokkand	Toppand	Kvinand	Laksand	Fosse-kall	Sum	Gj. snitt tidl. år
Ferisfjorden – Lomendeltaet	1,0	4	45	1	15	6	6	77	14,7
SUM	1,0	4	45	1	15	6	6	77	14,7

TABELL 37. NESELVA, Nord - Aurdal og Øystre Slidre kommuner. Telt 14.12. av John Apeland, Sven Haugen, Hans Sagstuen og Jon Opheim.

Strekning	Åpen km	Sang-svane	Stokkand	Fosse-kall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Strondafjorden – Sæbufjorden	2,8		1	7	8	19,4
Sæbufjorden – Hovsfjorden	5,7			19	19	16,8
Hovsfjorden – Volbufjorden	1,1			1	1	9,2
Volbufjorden – Heggefjorden	2,6	2		3	5	7,8
Sagahaugfjorden – Mørstadvfjorden	0,6			2	2	2,0
SUM	12,8	2	1	32	35	55,2

TABELL 38. VANGSMJØSA, Vang kommune. Telt 14.12. av Thor Østbye.

Strekning	Åpen km	Sang-svane	Stokkand	Kvinand	Laksand	Fosse-kall	Sum	Gjennomsnitt tidligere år
Kvam – Øylo	17,0	17	11	4	3	2	37	30,3
SUM	17,0	17	11	4	3	2	37	30,3

TABELL 39. STRANDEFJORDEN, Vang kommune. Telt 27.12. av Thor Østbye.

Strekning	Åpen, km	Sangsvane	Sum	Gj. snitt tidl. år
Strandefjorden	0,5	1	1	10,4
SUM	0,5	1	1	10,4

BESØKTE LOKALITETER UTEN FUGL

1) Grovi ved utosen av Lemonsjøen, Vågå (0,1 km), **2)** Sjoa ved Turthaugan og Stuttgong-fossen, Vågå (frosset), **3)** Tromsa nedre del, Ringebu (1,0 km), **4)** Vismunda ved Storlon-dammen, Lillehammer/Nordre Land (0,1 km), **5)** Mjøsa Vingnes - Vingrom, Lillehammer (frosset), **6)** Einavoll på Einavatnet, Vestre Toten (1,5 km), **7)** Bøvra mellom Vestre Bergsjøen og Bøverbru, Vestre Toten (0,3 km), **8)** Jarenvannet, Gran (frosset), **9)** Kalvsjøtjernbekken, Lunner (0,2 km), **10)** Glorudbekken, Skirstadtjern - Glorudtjern, Gran (0,3 km), **11)** Ivistubekken, Mæna - Kruka, Gran (0,4 km), **12)** Randsfjorden ved Land Sag, Søndre Land (0,2 km), **13)** Sæbufjorden, Nord-Aurdal (frosset), **14)** Heggefjorden – Sagahaugfjorden, Øystre Slidre (1,1 km).

TABELL 40. REGISTRERT ANTALL AV VANNFUGLARTENE

Nr.	Vannfuglart	Antall ind.	Prosentandel
1	Stokkand	1048	44
2	Fossefall	470	20
3	Kvinand	370	15
4	Sangsvane	143	6
5	Knoppsvane	87	4
6	Fiskemåke	86	4
7	Laksand	69	3
8	Gråmåke	54	2
9	Storskarv	18	0,8
10	Kanadagås	11	0,5
11	Sædgås	9	0,4
12	Horndykker	7	0,3
12	Gråhegre	7	0,3
14	Svartand	3	0,1
15	Toppand	2	0,1
15	Havørn	2	0,1
17	Krikkand	1	
17	Havelle	1	
17	Smålom	1	
17	Dvergdykker	1	
17	Toppdykker	1	
17	Gråstrupedykker	1	
SUM	22 arter	2392	100

TABELL 41. ANTALL VANNFUGL I DE ENKELTE VASSDRAG.

Forkortelser:

SA: Sangsvane, **KN:** Knoppsvane, **KG:** Kanadagås, **ST:** Stokkand, **KV:** Kvinand, **LA:** Laksand, **DV:** Dvergdykker, **SS:** Storskarv, **FI:** Fiskemåke, **GR:** Gråmåke, **FO:** Fossefall, **A:** Annen vannfugl.

Vassdrag/innsjø	Åpen km	SA	KN	KG	ST	KV	LA	DV	SS	FI	GR	FO	A	SUM
Mjøsa	55,2	3	40		359	130	14	1	7	84	40	3	19	700
Randsfjorden	109,0	50	27	8	178	79	12		6	2	14	16	3	395
Begna	55,0	21		3	91	42	9					69	1	236
Gudbrandsdalslågen	61,3	2	6		76	14	7					120	11	236
Hunnselva	21,8	4	2		115	2						9		132
Ottaelva (Vågå og Sel)	23,5	21	4		1	29	10					67		132
Gausa (Lilleh.+Gausd.)	10,0				96	2	1					14		113
Slidrefjorden (V.Slidre)	1,0	4			45	15	6					6	1	77
Sjoa (Vågå)	15,8				11	4	1					32		48
Mesnaelva (Lilleh.)	5,1	2			22	4						19		47
Vangsmjøsa (Vang)	17,0	17			11	4	3					2		37
Neselva (Ø. Slidre)	12,8	2			1							32		35
Ferisfjorden (V. Slidre)	0,7	4	2			22			1			4		33
Randselva (Jevnaker)	2,6	5			5	10						13		33
Strondafj. (N.Aurdal)	15,0				15	8			4					27
Tingelstadvassd. Gran)	1,7				15							3		18
Einavatnet (V. Toten)	18,0	3	6			3	4							16
Vigga (Gran + Lunner)	7,0				1							10		11
Stuva (Lillehammer)	0,7	3			5							2		10
Murua (Nord Fron)	2,0				1	2	1					4		8
Aurdøla (Sør-Aurdal)	4,5											7		7
Lenaelva (Østre Toten)	2,0						1					5		6
Dalselvi (Etnedal)	0,5											4		4
Dokka (Nordre Land)	0,6											4		4
Etna (N.Land/Etnedal)	2,0											4		4
Nordåa (Lillehammer)	1,0	1										3		4
Espa (Sør-Fron)	1,8											3		3
Vesle-elva (Gausdal)	1,6											3		3
Langtjernbkn. (Gran)	0,4											2		2
Synna (Etnedal)	0,4											2		2
Folla (Dovre)	0,2											1		1
Hynna (Øyer)	0,3											1		1
Rauda (Gausdal)	1,7											1		1
Raudtj.bekken (Lilleh.)	0,1											1		1
Rinna (Lillehammer)	0,1											1		1
Selsmyrbekken (Sel)	0,2											1		1
Strandefjorden (Vang)	0,5	1												1
Strømstadelva (V.Tot.)	0,6											1		1
Tessa (Lom og Vågå)	0,2											1		1
SUM	453,9	143	87	11	1048	370	69	1	18	86	54	470	35	2392

TABELL 42. OPPSUMMERING AV VÅRE VANLIGSTE OVERVINTRENDE ARTER I PERIODEN 1979 – 2019.

Forklaring til tabellen:

De 5 årene med høyest antall er skravert for hver av artene, samt at året med høyest antall er uthevet med fet skrift.

Art/år	79/ 80	80/ 81	81/ 82	82/ 83	83/ 84	84/ 85	85/ 86	86/ 87	87/ 88	88/ 89	89/ 90	90/ 91
Sangsvane	19	20	18	12	8	16	36	23	30	61	57	55
Knoppsvane				14	4	4	21	18	17	24	47	37
Kanadagås						1				7	21	16
Stokkand	253	236	128	248	352	511	277	324	331	544	696	813
Toppand								1		1	2	3
Kvinand	139	189	122	201	201	239	148	160	188	283	201	272
Laksand	20	26	20	36	41	80	42	34	57	64	51	65
Dvergdykker					2	3	3	4	1	1	1	1
Gråhegre					2	6		1				
Fiskemåke	21	14		27	41	69	4	44	64	72	113	88
Gråmåke	1	3			2	7			12	16	14	136
Fossefall	387	642	438	559	686	658	500	579	656	707	718	592

Art/år	91/ 92	92/ 93	93/ 94	94/ 95	95/ 96	96/ 97	97/ 98	98/ 99	99/ 00	00/ 01	01/ 02	02/ 03
Sangsvane	104	140	125	167	231	143	167	184	195	289	239	410
Knoppsvane	100	32	57	70	12	15	45	38	83	126	74	113
Kanadagås	18	23	12	3	1	1	39	11	34	162	37	182
Stokkand	699	1213	1355	623	832	717	1019	1769	1348	3256	1418	1239
Toppand	1	1	4	2	3	1	1		1	110		2
Kvinand	425	479	558	593	423	433	563	481	431	810	419	300
Laksand	89	127	153	235	147	105	127	77	113	209	78	82
Dvergdykker	3	3	2	1		3	1	2		4		4
Gråhegre	4	2	7		3		2		3	13	1	5
Fiskemåke	85	73	32	57	42	37	115	60	23	103	59	49
Gråmåke	783	960	416	847	43	79	1022	345	496	282	230	100
Fossefall	584	507	434	470	512	465	533	636	583	641	778	469

Art/år	03/ 04	04/ 05	05/ 06	06/ 07	07/ 08	08/ 09	09/ 10	10/ 11	11/ 12	12/ 13	13/ 14	14/ 15
Sangsvane	272	459	326	284	272	228	261	74	239	110	175	175
Knoppsvane	87	134	139	100	129	109	82	21	125	40	111	131
Kanadagås	83	200	219	125	50	17	5		323	4	30	37
Stokkand	1518	1351	1668	1847	1489	1344	1123	819	1498	1153	1321	1365
Toppand	16	2	1	7	4	1			2		3	7
Kvinand	314	326	317	591	311	391	339	199	372	285	348	346
Laksand	98	110	140	223	82	116	85	53	120	58	68	114

Dvergdykker	3	3	4	6	2	1	4	2	5	5	5	6
Gråhegre	1	3	4	3	1	9		1	2	3		3
Fiskemåke	82	57	83	103	110	108	56	70	106	74	82	89
Gråmåke	545	47	102	1062	136	89	15	7	407	41	191	167
Fossefall	454	568	680	668	733	696	576	421	493	576	528	607

Art/år	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Sangsvane	252	217	114	92	143
Knoppsvane	143	99	28	75	87
Kanadagås	100	32	1	38	11
Stokkand	1885	1729	1588	1423	1048
Toppand	4	11	2	4	2
Kvinand	288	282	211	252	370
Laksand	87	59	57	51	69
Dvergdykker	4	6	6	1	1
Gråhegre	3	4	2	4	7
Fiskemåke	147	78	88	69	86
Gråmåke	188	105	55	118	54
Fossefall	568	611	539	412	470

Fossefall – Foto ved Laila Steinsfinnbø

Tranetellingen i Oppland høsten 2020

Av Jon Opheim

I forbindelse med et større overvåkningsprogram for trane ble det i perioden 2000 - 2010 gjennomført ei høsttelling i Trøndelagsfylkene og i Oppland, finansiert med midler fra Direktoratet for Naturforvaltning (DN) i Trondheim.

Prosjektet ble ikke forlenget utover denne ti-års perioden, men siden disse tellingene er godt innarbeidet i våre høstaktiviteter har vi valgt å fortsette. I år ble hovedtellingen utført 11. - 13.09. I rapporten har vi også tatt med noen tellinger innenfor tidsrommet 08.09. – 19.09., der det ikke er fare for dobbelttelling.

Vi takker årets 16 deltakere for god innsats: John Apeland, Harald Bolstad, Per Bådshaug, Even Dehli, Margaret M. Eggen, Lars Olav Granbu, Geir Gaarder, Tor Martin Haugen, Geir Høitomt, Bjørn Harald Larsen, Bjørn Roar Løkken, Brita Siri Nesja, Jon Opheim, Per Åge Skålerud, Ragnar Ødegård og Sigrid Øiumshaugen.

Resultat

Tabell 1. Tranetelling i Oppland i september 2020.

Kommune	Lokalitet	Ad.	Juv.	SUM	% juv	1-kull	2-kull	Snitt kull	Antall kull
Dovre	Fokstumyra	2		2					
Lom	Skim/Åsjo	2		2					
Sel	Selsmyrene	2	2	4	50		1		1
Sør-Fron	Frya/Hundorp	643	15	658	2,3	9	3	1,3	12
Ringebu	Ringebu-/Fåvangvollene	6	3	9	33,3	3		1	3
Gausdal	Østre Gausdal	98	12	110	10,9	12		1	12
Gjøvik	Svennes på Biri	2		2					
Vestre Toten	Ved Einafjorden	4		4					
Østre Toten	Vindflomyrene	588	22	610	3,6	20	1	1	21
Gran	Skirstadtjern	4		4					
S./N. Land	Dokkadeltaet	4	2	6	33,3		1	2	1
Søndre Land	Fluberg bru med omegn	6	2	8	25,0		1	2	1
Vestre Slidre	Fere	62	3	65	4,6	1	1	1,5	2
Øystre Slidre	Vassklepp, Vinstervatnet	2	1	3	33,3	1		1	1
SUM		1425	62	1487	4,2	46	8	1,1	54

Merknader. I Østre Toten ble det registrert ca. 610 ind. ved innflyvning til overnattingsplassen på Vindflomyra på kvelden, uten mulighet til å telle unger. Ungeandelen herfra er basert på en optelling i jordbrukslandskapet på Østre Toten, hvor det ble funnet tilsammen 588 ind.

Tabell 2.

Høsttellingene av trane i Oppland fylke i perioden 2000 - 2020. Alle tellingene er utført i midten av september måned.

Kommune	Lokalitet	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Lesja	Lesjaleira				7					8	
Dovre	Fokstumyra							2			
Skjåk	Risheimøyi							3			
Lom	Ved Tesse		4								
Lom	Skim/Åsjo									4	
Vågå	Lalmsvatnet	7	16	11	16	10	1	5	6	25	5
Vågå	Sandranden									4	
Sel	Selsmyrene		3		3						4
Sør-Fron	Harpefoss										
Sør-Fron	Frya/Hundorp	120	71	56	153	217	51	270	99	278	234
Ringebu	Fåvang/Ringebu	141	91	150	104	16	220	37	193	142	178
Ringebu	Gullhaugen				3						
Øyer	Sørbygda		2								
Øyer	Rognhaugen										
Lilleh.	Rustad gard			4		3					
Lilleh.	Lågendeltaet									3	3
Gausdal	Østre Gausdal	40	68	2	93	50	28	120	25	128	101
Gausdal	Dalbakk, Espedalen										
Gjøvik	Svennevollene										
Ø. Toten	Kolbu/Vindflomyra	60	145	157	93	100	240	381	349	345	509
V. Toten	Bøverbru										
V. Toten	Eina/Skjelbreia	4							2		53
V. Toten	Sivesindhøgda							3			
V. Toten	Tomlevoll										
Gran	Gulsjøen	1									
Gran	Skirstadtjern										4
S. Land	Vardalsåsen				2	3		2			
S. Land	Svingvoll				4						
S. Land	Fluberg bru		5				4	4	52		8
S. Land	Hov										
S./N. Land	Dokkdeltaet	9	23	17	6	24		29	67	23	6
N. Land	Åmot				2						
N. Land	Nord-Torpa										
Etnedal	Steinbue										
N. Aurdal	Gaukli										
N. Aurdal	Strand										
V. Slidre	Ved Røn/Fere					3		13		17	2
Ø. Slidre	Ved Heggefjorden	36		8	54	25	6	8		3	
SUM		418	428	405	540	451	550	877	793	976	1107

Kommune	Lokalitet	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Lesja	Lesjaleira	4			3						2	
Dovre	Fokstummyra											2
Skjåk	Risheimøyi		4					3				
Lom	Ved Tesse											
Lom	Skim/Åsjo		2	4	2	3				4	4	2
Vågå	Lalmsvatnet	5			25	2		6	3	3		
Vågå	Sandranden											
Sel	Selsmyrene	2			2	4	4	4				4
Sør-Fron	Harpefoss				45							
Sør-Fron	Frya/Hundorp	320	6	213	245	384	479	507	617	614	626	658
Ringebu	Fåvang/Ringebu	115	509	254	7	19	12	6	6	71	5	9
Ringebu	Gullhaugen											
Øyer	Sørbygda	3										
Øyer	Rognhaugen	3										
Øyer	Gillebofjorden										4	
Lilleh.	Rustad gard											
Lilleh.	Lågendeltaet	6		10				2	2			
Gausdal	Østre Gausdal	112	144	9	92	148	68	75	32	40		110
Gausdal	Dalbakk, Esped.		1									
Gausdal	Aulestad								3			
Gjøvik	Svennesvollene				4			4				2
Gjøvik	Eikstadtjernet										3	
Ø. Toten	Kolbu/Vindflomyra	408	730	665	677	845	715	665	111		341	610
V. Toten	Bøverbru				35							
V. Toten	Eina/Skjelbreia	4		3		16				13	3	4
V. Toten	Sivesindhøgda				5							
V. Toten	Tomlevoll		5									
Gran	Gulsjøen											
Gran	Skirstadtjern							1			1	4
S. Land	Vardalsåsen											
S. Land	Svingvoll											
S. Land	Fluberg bru	5	19	12	14	12	5			12	9	8
S. Land	Hov							2				
S./N. Land	Dokkadeltaet	2	6	8	10	9	21	8	8	8	12	6
N. Land	Åmot											
N. Land	Nord-Torpa					3						
Etnedal	Steinbue					4						
N. Aurdal	Gaukli	4										
N. Aurdal	Strand					5						
V. Slidre	Ved Røn/Fere	37		1	57	4	12	40	70	23	21	65
V. Slidre	Søre Syndin									2		
Ø. Slidre	Ved Heggefj.	8	1	3	4	2	4	3	4	3	2	
Ø. Slidre	Lykkjestølane								3			3
SUM		1038	1427	1182	1227	1460	1320	1326	859	793	1033	1487

Kommentarer

Etter tre sesonger med en reduksjon i antall rastende traner på høsttrekket i våre faste registreringsområder, ble det en endring i år. Hele 1487 ind. er det høyeste antallet siden vi startet opp i år 2000. Mye av denne økningen knyttes til rasteplassene på Østre Toten, hvor det har vært lite traner å se de siste tre høstene. I år innfant det seg hele 610 ind. på den tradisjonelle overnattingsplassen på Vindflomyra, hvor dette «trekket» har vært ustabil de siste årene, og som helt uteble i 2017 og 2018.

I forklaringen til årets rekordregistrering må det også tas med at vi har innlemmet tellinger over et noe lengre tidsrom enn tidligere. Dette har bl.a. fanget opp et større antall på de faste rasteplassene i Valdres og i Gausdal, hvor tranene i de senere årene har hatt en tendens til å trekke ut noen dager før den fastsatte hovedtellingen.

Utsnitt av årets traneflokk på Frya - som gjør det mulig med nøyaktig opptelling.

Foto: Bjørn Roar Løkken

Styremøte 02.09.2020. Dokka våtmarkssenter.

Til stede: Jon Opheim, Annbjørg Backer, Anne Gri Henriksen, Ragnar Ødegård, Margaret Eggen og Bjørn Harald Larsen

Saksliste:

52/20 Referatsaker.

- Referat fra forrige styremøte på Dokka 17.06.20.
- Nordisk Kongeørnsymposium i Rendalen i oktober 2020, som vi har støttet med kr. 20 000,-, blir utsatt til neste år pga. koronasituasjonen.

53/20 Innkommen post.

- Bestilling av boka «Fugler i Oppland». Kr. 200,- inkl. porto. Vi har igjen et begrenset lager av boka.
- Biblioteket ved Norsk Institutt for naturforskning (NINA) er interessert i å tegne abonnement på Hujon. Årsabonnement settes til kr. 200,- per år (inkl. porto). For arkivårganger dekker mottaker porto.
- Hegghuselva naturreservat, Østre Toten. Fylkesmannen har i brev til Miljødirektoratet anbefalt vern av et 227 dekar stort område.
- Forslag til detaljregulering for Tåget vest for Skei i Gausdal. Frist for uttalelse 09.09.
- Forslag til detaljregulering for Kjøpmannssletta vest for Skei i Gausdal. Frist for uttalelse 09.09.
- Forslag til detaljregulering for Holsbakkan i Follebu, Gausdal. Frist for uttalelse 09.09.
- Varsel om oppstart for detaljreguleringsplan for Kankerud fjelltak, Gausdal. Tiltaket er utvidelse av eksisterende drift. Frist for uttalelse 21.08. Vi har ikke kommet med merknader.
- Varsel om oppstart av planarbeid Hove Næringspark, Lillehammer. Frist for uttalelse 21.08. Vi har ikke kommet med merknader.
- Forslag til ny detaljregulering for Bondelia hage. Frist for uttalelse 19.08. Vi har ikke kommet med merknader.
- Fugletårn ved Tessosen, Lom. Ferdigattest og retur av signert festekontrakt.
- Brev fra NOF sentralt vedr. 1) «Webinarer» om konsesjonssystem for vindkraft 03.09. og 2) «Webinar» om forvaltning av strandsonen 23.09.

54/20 Søknad fra NOF Gjøvik, Toten og Land lokallag om årlig driftsstøtte på kr. 5000,-. Enstemmig innvilget av styret.

55/20 Steinbrudd Kleiberga i Ringebu. Planlagt utvidelse. Varsel om oppstart og utlegging av planprogram. Området omfatter en gammel hekkelokalitet for hønsenhauk. Høringsfrist 30.09. Jon sender en uttalelse til kommunen og gjør oppmerksom på at det har vært en hekkelokalitet for hønsenhauk her tidligere.

- 56/20 Planlagt hogst ved hønehauklokalitet i Østre Toten (Hveem). Glommen Mjøsen Skog legger opp til en hogst som truer hekkeplassen, og som ikke er i tråd med hva vi (Even Dehli og Stein Roger Nybakke) påpekte under befaring tidligere i år. Dette er i dag den eneste aktive hønehauklokaliteten vi kjenner til i kommunen. Blir fulgt opp av Even.
- 57/20 Revidering av rødlista. Artsdatabanken har satt i gang arbeid med revidering av rødlista som vil komme i 2021. Vi er kontaktet av Rune Solvang, som sitter i rødlistekomiteen, og vi har i den forbindelse sendt over en god del rapporter og informasjon fra vårt distrikt de siste ca. 5 årene. Vi har også gitt innspill/informasjon pr. telefon.
- 58/20 E 6 og valg av trase gjennom Lågendeltaet. Lågendeltaets Venner arrangerer høringsmøte på biblioteket i Lillehammer torsdag 22.10. kl. 18.00. Vi er, sammen med Oppland Naturvern, invitert til å stå med stand, og har bl.a. fått tilsendt en del materiell fra NOF sentralt. NOF Oppland har i tillegg fått en invitasjon til å bli medlem av Lågendeltaets venner. Vi jobber også med denne saken, og ser at vi har sammenfallende interesser, men styret ser det ikke som naturlig at foreningen inngår medlemskap i Lågendeltaets venner. Vi kan heller oppfordre våre medlemmer til å melde seg inn.
- 59/20 Årsmøte NOF sentralt på Gardermoen 05.09. Vi er 4 påmeldte: Jon (fylkesavd.), Anne Gri (Hadeland lokallag), Stein Roger Skartlien og Morten Aspaas (Gjøvik, Toten og Land lokallag). Årsmøtet er forkortet til 2 timer (kl. 13.00 – 15.00). NOF Oppland tar sikte på å støtte valgkomiteens forslag til nytt styre.
- 60/20 Rovfugl og hensynssoner. Multiconsult Norge As har på oppdrag fra Statnett utformet minimumsavstander/bufferoner for fuglearter som er sårbare for forstyrrelser i hekkeperioden. Dette for å kunne gjennomføre anleggsarbeid i nærområdene samtidig som at man tar nødvendig hensyn til hekkende fugl. Geir har oversendt et innspill til Fylkesmannen i Innlandet vedr. noen av forslagene i rapporten.
- 61/20 Striden om den planlagte DNT-hytta ved Strålvatnet i Nord-Fron fortsetter. DNT etterkom kravet om flytting vekk fra Strålvatnet, men den nye tomte ca. 1,7 km lenger sørøst er også kontroversiell i forhold til både naturverdier og andre interesser i området. Ca. 10 protester er kommet inn i forbindelse med offentlig høring. NOF, avd. Oppland er med på en høring sammen med Norges Naturvernforbund, Norsk Ornitologisk Forening (sentralt) og Naturvernforbundet i Oppland. Skrivet er på hele 28 sider, redigert av Christian Børs Lind (fagrådgiver naturmangfold i Naturvernforbundet). Saken har fått store medieoppslag.
- 62/20 Detaljreguleringsplan for Undseth gård i Biri, Gjøvik kommune. Oppstart og utlegging av planprogram til offentlig ettersyn. Omsøkte masseuttak er i strid med overordnet plan, jf. gjeldende kommuneplan hvor arealet er vist som LNF-område. Vi har tatt sterk avstand fra planene ved å bl.a. vise til sterkt truede rovfuglearter i området. Jon deltar på åpen dag med befaring 10. september.
- 63/20 Reguleringsplan for Øvre Dahl steinbrudd, Lillehammer. Omsøkte masseuttak er i strid med overordnet plan, jf. gjeldende kommuneplan hvor arealet er vist som LNF-område, dvs. at bygge- og anleggsvirksomhet utover det som er knyttet til stedbunden næring ikke er tillatt. Vi har motsatt oss planene av hensyn til rødlistede fuglearter og at området har stort biologisk mangfold.

- 64/20 Høring av verneforslag for skog i Viken. Av 8 områder ligger to i Jevnaker (Dælen og utvidelse av Igelsrud). Høringsfrist 27.07. Vi har ikke uttalt oss til verneforslaget.
- 65/20 Høring av verneforslag av 27 skogområder i Innlandet. Vi har uttalt oss positivt til økt skogvern i Innlandet, og bl.a. påpekt verdien av å få fredet et større elvekløftareal i Dokkelva, som er et svært viktig leveområde for rovfugl.
- 66/20 Regional planstrategi for Innlandet 2020 – 2024. Høringsinnspill fra FNF med bl.a. konkrete forslag om at fylkeskommunen tar med natur og klima som et eget satsingsområde og at «regional plan for klima, miljø og arealbruk» prioriteres i kommende planperiode. Videre at fylkeskommunen tar en kritisk vurdering av hyttebebyggelsen i Innlandet og at de tre regionale villreinområdene (Sølnkletten – Rondane, Dovrefjell og Ottadalsområdet) videreføres.
- 67/20 Grunnundersøkelser for E6 i Lågendeltaet naturreservat. Sammen med Oppland Naturvern og Naturvernforbundet i Lillehammer klaget vi på vedtaket til Fylkesmannen i Innlandet om å gi tillatelse innenfor perioden 11.05. – 30.06., dvs. i en periode da det fortsatt er mye trekkfugl i området. Klagen ble ikke tatt til følge. En lengre begrunnelse er gitt av Fylkesmannen i brev av 06.07.
- 68/20 Lillehammer kommune. Kommuneplanens samfunnsdel (2021 – 2031). Planprogram for revidering. Offentlig ettersyn med frist 01.09. Vi har ikke kommet med merknader.
- 69/20 Lillehammer kommune. Planstrategi 2020 – 2023. Offentlig ettersyn med frist 01.09. Vi har ikke kommet med merknader.
- 70/20 Forslag til endring i plan- og bygningsloven mv. Felles uttalelse med Naturvernforbundet i Oppland. Gjennom denne endringen ønsker departementet å senke terskelen for dispensasjoner og innskrenke innsigelsesretten til Fylkesmannen. Dette vil helt klart svekke hensynet til bl.a. miljøvern.
- 71/20 Endring av reguleringsplan for Rudsbygd steinbrudd, Lillehammer. Varsel om oppstart av detaljregulering med konsekvensutredning.
- 72/20 Friluftslivets uke 05. – 13.09. Målgruppen er hele befolkningen, men med særlig vekt på barn og unge. Vi er med på å arrangere tur på Biri 10.09. med bl.a. orientering om det planlagte masseuttaket ved Undseth gård som truer verneverdig natur.
- 73/20 Verna vassdrag og flomforbygginger. Naturvernforbundet i Oppland, Gudbrandsdal Sportsfiskerforening og NOF, avd. Oppland har gjennom et felles skriv satt fokus på hvilke store naturverdier som knytter seg til de vernede vassdragene, og trusler mot disse. Skrivet er tatt inn i flere av distriktets lokalaviser.
- 74/20 Årets registreringsprosjekter (lappspurv og fjellender). Kort oppsummering. Registreringene har gått som planlagt og rapporter vil bli skrevet i løpet av høsten/vinteren.

75/20 Fugletårn i Vågå og Lom. Sluttregnskap, utbetalinger til NOF Ottadalen og Sel mm. Det er bygd to fugletårn, ett i Tessosen og ett ved Randsverk. Begge ble igangsatt omtrent samtidig. NOF Oppland har gitt tilsagn på 25.000,- totalt sett, som bidrag til delfinansiering.

Fylkeslaget har for en periode fungert som mellomledd for økonomihåndtering i påvente av at lokallaget blir formelt opprettet. Dette ser styret i NOF Oppland som en uholdbar situasjon. Styret vil be lokallaget om å opprette organisasjonsnummer i Brønnøysundregistrene og frivillighetsregistrene for å sikre en ryddighet når det gjelder økonomi og andre ansvarsforhold. Anne Gri skriver utkast til et svarbrev til NOF Opptadalen og Sel.

76/20 Økonomisk status. Kort orientering fra kasserer. Det ligger an til et underskudd i størrelsesorden 70 000,-.

77/20 Vi gjennomfører kurs i bruk av Artsobservasjoner og Artskart med Bjørn Harald som kursleder på Dokka Våtmarkssenter onsdag 14. oktober kl.18.

78/20 Møte med lokallagene. Vi måtte i mars avlyse det planlagte møtet med lokallagene. Vi må finne en ny dato for å få gjennomført dette.

Nøttekråke (arkivtegning)

SISTE NYTT

Av Jon Opheim

Perioden 01.06. – 20.09.2020.

Også denne rapporten vitner om stor aktivitet blant våre medlemmer. Periodens største nyhet kommer denne gangen fra Vestre Toten med første dokumenterte *hekkefunn av busksanger* i vårt distrikt. Utover dette kan vi kanskje ikke by på de helt store «bombene», men en *steppehauk* og en *gulbrynsanger* – også på Toten – er

ikke hverdagskost. Trolig har sistnevnte art ei trekkerte på høsten som gjør at vi kan forvente flere observasjoner – bare vi blir bedre kjent med dens spesielle lydytringer.

I forrige rapport utelot vi Lunner og Jevnaker fordi disse to kommunene har gått over til det nye Viken fylke - med den følge at det som blir lagt inn i artsobservasjoner.no blir registrert her. Vi har med god begrunnelse fått noen reaksjoner på dette. Lunner og Jevnaker er fortsatt med i NOF, avd. Oppland og utgjør en viktig del av NOF, Hadeland lokallag. Vi retter selvsagt opp dette, og har for disse to kommunene tatt inn observasjoner tilbake til 1. mars i år.

Knoppsvane

Hekkefunn:

Lom: I Årsjo naturreservat ble det på våren registrert 6 hekkende par. Av disse fikk 5 par fram unger, men som i mange tidligere år minket kullene utover sommeren. Av de mange innmeldte observasjonene nevnes: 1 rugende par og 4 par med tils. 17 unger 02.06., 5 par med tils. 24 unger 06.06., 3 par med tils. 12 unger 18.07., 4 par med unger 19.07., 8 ad. og 13 unger 31.08. og 6 ad. og 12 unger 12.09., **Sør-Fron:** 1 par med 6 unger Harpefosdammen 04.06. Dette paret ble sett med bare 2 unger 02.08. Paret som gikk til hekking i Rykhussumpene på våren hadde ved besøk 14.06. oppgitt hekkingen pga flom. **Ringebu:** Paret som hekket i Fåvang naturreservat ble i første omgang reddet av flommen ved at reiret ble plassert på en flåte, men også dette gikk galt når vannet steg raskt i juni måned. **Lillehammer:** 1 par med 2 unger Hunderfosdammen 17.07. og 04.09.,

Vestre Toten: 1 par med 6 unger Blilisanden på Einafjorden 10.06. og 14.06., 1 par med 8 unger Sangnes på Einafjorden 14.06. og 1 ad. sammen med 5 unger Sisselbergbukta på Einafjorden 03.07. Dette paret ble sett med 4 unger samme sted 29.07. **Gran:** 1 hekkende par (rugende ind.) Grunningen 02.06., 1 par med 4 unger Sagatangen på Jarenvannet 14.06., 1 par med 1 unge i sørenden av Jarenvannet 23.08. og 1 par med 4 unger Elgtjernet på Tingelstad 16.06. **Lunner:** 1 par i gang med reirbygging Vassjøtjern 18.04. Her ruget 1 ind. 02.05. og paret ble sett med 5 unger 16.06. og 17.06. Videre hekket 1 par på Kalvsjøtjern, hvor 1 ind. ruget i perioden 21.04. - 06.05. Paret ble senere sett med 5 unger 17.06. og 18.06., med 4 unger 03.07. og med 1 unge 16.08. Et par hekket også på Elgsjøen, Nordre Oppdalen, der 1 rugende ind. ble observert 03.05. **Jevnaker:** 1 par med reir Hermanstjern 26.03. Her ruget 1 ind. 19.04. Paret ble sett ved reiret 11.05., men her mangler opplysninger om vellykket hekking. Ellers 1 par med hele 9 unger ved Nedre Vang i sørenden av Randsfjorden 17.06. **Søndre/Nordre Land:** 1 par med 2 unger i Dokkadeltaet 21.07. og 23.08.

Sangsvane

Hekkefunn:

Lesja: 1 par Fetten på Lesja vestsida 21.07. Her ble paret sett med 4 unger i perioden 29.08. - 16.09., **Dovre:** 1 hekkende par (rugende ind.) Avsjøen 02.06. Følgende er rapportert fra Fokstummyra, hvor det trolig hekket 2 – 3 par: 1 hekkende par (rugende ind.) på Stortjønn 02.06. og 05.06. Senere er det rapportert om 1 par med 3 unger, samt 3 ad., i reservatet 22.06., 6 ad., hvorav 1 par med hekkeadferd, på Vesletjernet 10.07., 5 ad. og 2 juv. i reservatet 31.08. og 1 par med 3 juv. på Steintjønne 19.09. **Nord-Fron:** 1 hekkende par (rugende ind.) ved utosen av Gålåvatnet på forsommeren, **Gausdal:** 1 par med 6 unger på tjern vest for Nedre Krotkjern ved Kittilbu 25.06. og 1 par med 6 unger på Svarttjønn sørvest for Skei 20.07., **Gjøvik:** 1 par med unger Haralddammen i Biri 16.07., **Gran:** 1 hekkende par (rugende ind.) Tommelsjøen 03.06., **Søndre Land:** 1 hekkende par (rugende ind.) Skjeldbreida 09.06., **Nordre Land:** 1 par med 4 unger Oppsjøen 22.06., hvor paret ble sett med 3 unger 31.08., **Nord-Aurdal:** 1 par med 3 unger Kilen – Sebufjorden 07.06.

Kortnebbgås

Vestre Toten: 4 ind. Nesvika/Blilisanden på Einafjorden 15.09. og 19.09., hhv. 126 og 5 trekkende ind. Sisselbergbukta på Einafjorden 17.09. og 20.09., 455 trekkende ind. Lier, Børsvollen, ved Einafjorden 17.09., 90 trekkende ind. over vanntårnet på Eina 19.09. og 41 trekkende ind. over Blili 19.09., **Jevnaker:** 28 trekkende ind. over Nøklebytangen 28.03., **Nord-Aurdal:** 10 rastende ind. Vesterbø i Vestringsbygd 13.09.

Grågås

Dovre: 1 ind. Fokstummyra 10.06., **Ringebu:** 8 ind. Fåvang naturreservat 22.08., **Lillehammer:** 1 ind. Lågendeltaet 23.07., **Vestre Toten:** Påvist hekkende på Einafjorden, hvor 1 par med 2 unger ble sett i Sørvika 10.06. og 1 par med 3 flyvedyktige unger i Nesvika 14.08. og 18.08. Øvrige observasjoner på Einafjorden: 5 ind. Gørvika 26.08., 60 rastende ind. Nedre Hegernes 02.09., hhv. 30 og 8 trekkende ind. Lier, Børsvollen, 03.09. og 17.09., hhv. 2, 4 og 19 ind. Blilisanden 09.09., 15.09. og 20.09. og 19 rastende ind. Tune 19.09., **Østre Toten:** Hhv. 9 og 17 ind. Mjøsa ved Kapp 11.08. og 20.08., **Gran:** 5 ad. med kull på 3, 4 og 4 unger i Randsfjorden ved Eidsand 09.06. Her ble det senere sett 1 ad. 13.07. og 12 ad. sammen med 2 årsunger 16.07. Videre 25 trekkende ind. over Skirstadtjern 02.09. og 1 ind. Jarenvannet 03.09., **Jevnaker:** 2 ind. Nøklebytangen 28.03., 2 ind. Hermanstjern 29.03., 2 overflyvende ind. Toso 10.05. og 3 ind. Nordre Vælsvatnet 14.05., **Søndre/Nordre Land:** 4 ind. i Dokkadeltaet 07.06., hvor 1 ad. med 3 unger ble observert 17.07., **Sør-Aurdal:** 16 rastende ind. Høvreslie 13.08., **Øystre Slidre:** 7 ind. Nedre Bjørnholen 08.08. og 52 trekkende ind. over Valdresflye 11.08.

Kanadagås

Lesja: 65 ind. Lesjaleira 08.06., **Vågå:** 6 ad. og 4 unger Holungsøyene ved Lalmsvatnet 19.06., samt 12 ind. samme sted 31.07., **Nord-Fron:** 22 ind. Øia på Harpefosdammen 02.08. og 8 ind. ved Eidefossen på Vinstra 02.08., **Sør-Fron:** 3 par med hhv. 6, 6 og 4 unger, samt 1 par uten unger på

Harpefosdammen 04.06., 7 ind. Nedre Svartlykkja i Hardvollsmorka 07.06., hhv. 25 og 10 ind. Hundorp naturreservat 30.08. og 01.09., 12 ind. Lågen ved Breivegsbrua 06.09. og hhv. 21 og 32 ind. Fryasletta 11.09. og 12.09., **Øyer**: 1 overflyvende par Storaurevika i Lågen 06.06., 1 par med 6 unger, samt 4 ad., ved Holmen på Tretten 20.06. og 46 ind. Gillebofjorden 30.08., **Lillehammer**: 1 par med 4 unger i Lågendeltaet 02.06. og 06.06., hvor det ellers er rapportert om 11 ad. ind. 02.06., 30 ind. 04.07., 27 ind. 23.07. og 28 ind. 24.07. og 07.08. Videre 1 par med 5 unger på Kroken i Mesnaelva i siste halvdel av mai, hvor 1 par hadde med seg hele 10 unger 07.06., 1 par med 5 unger Mesnaelva nedenfor Øvstedalsfossen 07.06., 26 ad. ind. Avskåån 13.07. og hhv. 19 og 43 ind. Hunderfosdammen 17.07. og 04.09., **Gjøvik**: 1 par med 1 unge Eikstادتjernet 11.06., **Vestre Toten**: Einafjorden: 20 ind. Nesvika 18.08., 1 ind. Einavoll 06.09., 40 ind. over Blåvarpjordet 18.09. og 6 ind. Tune 19.09., **Gran**: Hhv. 8, 8, 8, 2 og 61 ind. Jarenvannet 09.07., 23.07., 18.08., 23.08. og 03.09. og 1 ind. Randsfjorden ved Eidsand 16.07., **Lunner**: 7 ind. Skjervabrua 03.04. og 1 ind. Strykenvatnet 09.05., **Jevnaker**: Hhv. 3 og 2 ind. sørenden av Randsfjorden 14.04. og 19.04., 3 ind. Nordre Vælsvatnet 14.04., 2 ind. Ølja 23.05. og 2 ind. Johannestjernet 10.08., **Søndre/Nordre Land**: 1 par med 4 unger i Dokkadeltaet 04.07., 08.07. og 29.07., hvor det ellers er notert opptil 20 ad. følgende dager: 9 ind. 11.06., 13 ind. 16.06., 5 ind. 23.06., 12 ind. 03.07., 14 ad. 04.07., 20 ad. 08.07., 17 ind. 17.07., 7 ind. 18.07., 13 ind. 21.07., 3 ind. 31.08., 4 ind. 01.09. og 1 ind. 07.09., **Nord-Aurdal**: 4 ind. Vesterbø 04.08., 70 ind. ved Ulnes bru 16.08., hhv. 6 og 15 ind. Fløafjorden 15.09. og 18.09., **Vestre Slidre**: 30 ind. Bryggjenøbbe i Røn 26.08. og 28 ind. på Slidrefjorden 14.08.

Hvitkinngås

Lillehammer: 36 ind. Mjøsa ved Rinnas utløp i Vingrom 12.07. og 8 ad. og 4 årsunger Vingnesodden i Lågendeltaet 13.07., **Østre Toten**: Hhv. 28 og 50 overflyvende ind. Kapp 20.08. og 31.08., **Gran**: 4 ind. Eidsand i Randsfjorden 21.06. og 25.06., hvor det ble sett 12 ad. sammen med 13 unger 16.07. Videre 3 par med 4 unger Røykenvika 03.07. og 4 ind. samme sted 09.07.

Gås sp.

Sel: Flokk på 90 ind. på sørlig trekk Hjellum på Otta 11.06.

Mandarinand

Nord-Fron: 1 hunn ved Ølas utløp i Lågen i Kvam 16.06., **Lunner**: 1 par Harpetjernet 06.07., **Nord-Aurdal**: 1 hann Fagernes Park 15.09. og 16.09.

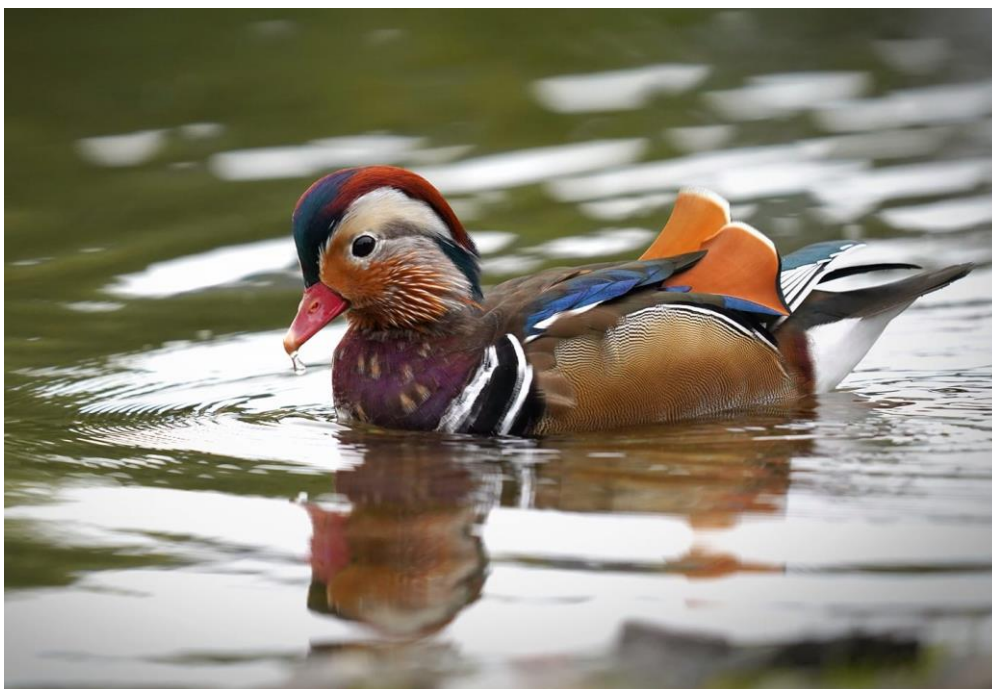

Foto ved:
Rune
Rødningen

Stjertand

Lom: 1 hann Tesseosen 17.07., **Sel:** 1 hunnfarget ind. Skottvatnet 08.08., 29.08. og 18.09., **Øystre Slidre:** 1 hann Vinstervatnet ved Lykkjestølne 13.06. og hhv. 1 par og 1 hunn Fisketjerna på Valdresflye 04.07. og 09.07.

Bergand

Lesja: 1 par Lesjaskogsvatnet 08.06., 1 par Kvitmyrin på Dalsida 09.06., 1 ind. Fetten på Lesja vestsida 05.09. og 1 ind. Avsjøen 17.09. og 19.09., **Dovre:** Hhv. 3 par og 1 hann Hjerkinndammen 01.06. og 05.06., 1 par på Kringluttjern på Fokstumyra 02.06. og 03.06. og senere 1 hann samme sted 06.06. og 07.06., 1 hunn med hekkeadferd Einøvlingsvatnet på Hjerkin 29.06., 1 par Veslhjerkinntjønnin 11.07., 1 hann og 2 hunner Ytre Botntjønnne 09.08. og 1 hunnfarget ind. Avsjøen 17.09. og 19.09., **Skjåk:** 5 ind. (3 hanner og 2 hunner) Leirungsvatnet 08.07., **Lom:** 1 ind. Årsjø naturreservat 31.08., **Vågå:** 1 ind. Hansbergjønnne 21.06., **Nord-Fron:** 1 ind. Furusjøen 30.07., **Ringebu:** 10 ind. Grønnskarstjønnnet 06.09., **Lillehammer:** 1 ind. Lågendeltaet 19.09., **Søndre/Nordre Land:** Hhv. 2 og 1 ind. Dokkadeltaet 01.09. og 04.09., **Nordre Land:** 4 ind. Livatnet i Nord-Torpa 20.09., **Sør-Aurdal:** 2 ind. Lusetjedn i Høvreslie 14.06., **Vestre Slidre:** 1 hann Pyttingen, Midtre Syndin, 15.06., **Øystre Slidre:** 1 hann Fisketjerna på Valdresflye 29.06. - 04.07. og 09.07., samt 2 hanner samme sted 16.07. og 18.07. Ellers 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) Vinstervatnet ved Lykkjestølne 30.06., 1 hunn Rjuptjernet 09.07. og 1 par Urektjernet 10.07.

Havelle

Lesja: 1 par Lesjaleira 08.06., 1 par Fauttjern 13.06. og 3 ind. Sandvatnet 29.06., **Dovre:** Hhv. 32 og 5 ind. Hjerkinndammen 01.06. og 05.06., 6 ind. Istjørni 29.06. og 12 ind. (5 hanner og 7 hunner) samme sted 09.08., 3 hanner Veslevatnet på Hjerkin 29.06., 5 hanner og 1 hunn Stridåttjernet ved Snøheim 29.06., hvor det 09.08. ble sett 2 hanner og 1 hunn med 2 unger. Videre 1 hunn med 5 unger Svartknattjønnin 11.07. Her ble hunnen sett sammen med 4 store unger 09.08., **Skjåk:** 1 par Filleutla ved Leirungsvatnet 08.07. og 3 ind., hvorav min. 1 hann, Leirungsvatnet 08.07., **Lom:** 1 par Tesseosen 07.06., 1 ind. ved Gjendebru 28.08. og 12 ind. Leirungsvatnet 30.08., **Vågå:** 1 hunn Diprtjønnne 17.06., **Sel:** 1 hekkende par Smuksjøen 12.07., **Vestre Slidre:** 3 ind. Midtre Syndin 11.06., **Øystre Slidre:** Fra Fisketjerna på Valdresflye foreligger en rekke observasjoner, hvor observasjonene er sortert på to delområder. Vest for Rv. 51: 2 par 29.06., 5 ind. (3 hanner og 2 hunner) 01.07., 02.07. og 03.07., 4 hanner og 1 hunn 04.07., 5 ind. 05.07., 2 ind. 06.07., 1 ind. 13.07., 3 ind. 16.07., 2 hanner 17.07., 2 ind. 20.07., 1 hunn med 2 unger, 1 hunn med 8 unger og 5 ad. 06.08., 1 hunn med 2 unger og 1 hunn med 5 unger 07.08., 4 ad. og 6 unger 10.08., 1 hann og 2 hunner 17.08. og 1 ad. og 2 unger 26.08. Øst for Rv. 51: 4 ind. 13.06., 3 ind. (2 hanner og 1 hunn) 20.06., 1 par 04.07., 4 ind. 09.07., 2 ind., samt 1 rugende ind. 16.07., 4 ind. og 2 unger 11.08. og 3 ad. og 2 unger 26.08. Øvrige observasjoner: 2 ind. Møсахella på Vinstervatnet 02.06., 8 ind. Vinstervatnet ved Sanddalen 10.06., hhv. 2 og 1 ind. Vinstervatnet ved Lykkjestølne 14.06. og 01.07., 4 ind. Øvre Bjørnhølen 20.06. og 2 ind. Vinstervatnet ved Melbysstølen 06.08.

Svartand

Lesja: 1 ind. Lesjaleira 15.09. og 16.09., **Dovre:** Hhv. 3, 3, 1 og 3 ind. Hjerkinndammen 01.06., 05.06., 22.06. og 07.07. og 2 ind. Hornsjøen 24.06., **Vågå:** Hhv. 4 og 2 ind. Øvre Sjødalsvatnet 02.06. og 04.07. og 1 hunn med 6 unger samme sted 21.08., **Sel:** 1 hunn med hekkeadferd Eirstjørni, Refjellsvatni, 21.06., **Øyer:** 1 ind. Lyngen 26.06. og 3 ind., hvorav 1 hunn med hekkeadferd, 27.06., **Lillehammer:** 1 hunn Lågendeltaet 14.07. og 1 ind. Mjøsa ved Vingrom 18.09., **Etnedal:** 1 hunn med 5 unger Langtjedn naturreservat 23.08., **Nord-Aurdal:** 1 hunn med 5 unger Fullsenn 04.09., **Øystre Slidre:** 2 – 25 ind. Møсахella på Vinstervatnet følgende dager: 1 par 02.06., 5 ind. 12.06., 4 ind. 13.06., 2 ind. 26.06. og 25 ind. 04.07., opp mot 61 ind. på Vinstervatnet ved Lykkjestølne, der dette er rapportert: 3 ind. 14.06., 2 hanner 26.06., 3 ind. 30.06., flokk på 61 ind. 01.07. og 1 hunn med 2 unger 06.08. Videre 1 hunn Fisketjerna på Valdresflye 29.06.

Sjøorre

Lesja: 1 ind. Lesjøen 07.08., **Dovre:** Hhv. 9 ind., 1 par, 3 og 1 ind. Hjerkinndammen 01.06., 02.06., 05.06. og 19.09., 1 par Kringluttjønn på Fokstumyra 02.06., 03.06. og 06.06., 3 par Ytre Bottjønn 24.06. og 7 unger og 5 unger samme sted 09.08., 2 hanner Tjørnhøtjønn på Hjerkin 29.06., hvor det ble sett 1 hunn med 3 unger 09.08. Ellers 1 hann Veslhjerkinntjønnin 11.07., **Vågå:** 4 ind. Øvre Sjødalsvatnet 02.06., 3 ind. Nedre Sjødalsvatnet 02.06., 1 par Flatningen 07.06. og 3 ind. Griningsdalsvatnet 08.06., hvor en hunn ble sett med 4 unger 17.08., **Sel:** 1 par Guttormstjønn 07.06., 1 par Nedre Sundtjønn på Stålmyrin 08.06., 1 par Høgsætertjønn ved Åsårsætre 25.06. og 1 hunn med 6 unger samme sted 09.08., **Nord-Fron:** 3 par på Strålvatnet i Murudalen 14.06., hvor 15 ind. (både ad. og unger) ble sett 11.08., **Sør-Fron:** 2 ind. Gålåvatnet 09.07., 2 hunner Øvre Karustjønn på Baukholstulen 16.07., 1 hann Flåtjønn på Baukholstulen 16.07. og 5 ind. Geittjønn på Baukholstulen 13.09., **Ringebu:** 4 ind. Gullhaugtjønn 12.07. og 14.07., 6 ind. Fennatjønn ved Gullhaugen 07.09. og 3 årsunger Botnlaustjønn ved Gullhaugen 07.09., **Lillehammer:** 1 hunn Lågendeltaet 09.06., **Gausdal:** 1 par Torsdalsvatnet 19.06. og 1 hunn samme sted 01.07., **Østre Toten:** 20 ind. Mjøsa ved Kapp 08.06., **Etnedal:** 1 ind. Langtjedd naturreservat 21.07. og 2 hunner med hhv. 2 og 3 unger på Svillen 04.08., **Nord-Aurdal:** 1 par Gauklitjern 11.06., 4 ind. Kalvan 21.06. og 1 hunn med 4 unger på Fullsenn 19.07., **Vestre Slidre:** 11 ind. Midtre Syndin 09.08., **Øystre Slidre:** Hhv. 1 og 4 ind. Vinstervatnet ved Lykkjestølne 30.06. og 01.07. og 2 ind. Vinstervatnet ved Vassklepp 09.07.

Vaktel

Lom: 1 ind. ved Årsjo naturreservat 07.07., **Gausdal:** 1 ind. Skogstad i Vestre Gausdal 17.06. og 27.06., **Gjøvik:** 1 ind. ved Lia i Snertingdal 14.06., **Vestre Toten:** 1 ind. ved Trosterud gård 03.06., **Østre Toten:** 1 ind. Ytterkolbu 15.06. og 1 ind. Kongsengen 21.06., **Gran:** 1 ind. Gullen 17.06., 1 ind. Nordre Molstad/Vesletjern 17.06., 2 ind. Grinaker ved Vesletjern 16.06., hhv. 2 og 1 ind. ved Grinakerdammen 16.06. og 24.06., 1 ind. ved Stortjern på Tingelstad 20.06. og 1 ind. Grinaker sør 24.06., **Lunner:** 1 ind. Ballangrud 21.06., 03.07. og 15.07., **Søndre Land:** 1 ind. Berggarda/ Hevup 18.06., **Nordre Land:** 1 ind. ved Dokkadeltaet 23.06. og 24.06.

Smålom

Sel: 2 ind. Lomtjørni, Refjellsvatni, 13.08., **Øyer:** 1 ind. over Ile gård i Sørbygda 09.08., **Lillehammer:** 1 – 4 ind. i Lågendeltaet følgende dager: 3 ind. 01.06., 1 ind. 02.06., 4 ind. 04.06., 2 ind. 06.06., 06.07., 12.07. og 15.07., 3 ind. 23.07., 2 ind. 07.08. og 1 ind. 31.08., 01.09. og 03.09. Videre 1 par med 1 unge Vesletjern i Gropmarka 04.07., hhv. 2 og 1 overflyvende ind. Bakke Gård i Søre Ål 08.07. og 11.07., 1 overflyvende ind. Solhøgda 12.07., 14 ind. Mjøsa ved Stranda camping i Vingrom 07.08., hhv. 1 og 2 ind. Mjøsa ved Vingrom 28.08. og 06.09., **Vestre Toten:** Einafjorden: Hhv. 2, 3, 1 og 2 ind. Blilisanden 03.06., 08.08., 14.08. og 19.09., hhv. 1 og 2 ind. Sørвика 10.06. og 17.06., 1 – 3 ind. Sisselbergbukta følgende dager: 1 ind. 10.06., 2 ind. 14.06. og 28.06., 1 ind. 03.07., 12.07., 20.07. og 29.07., 3 ind. 07.08., 2 ind. 15.08., 1 ind. 16.08., 2 ind. 22.08., 1 ind. 27.08. og 2 ind. 01.09. Videre hhv. 4 og 2 ind. Sund 21.06. og 29.07. og 2 ind. Nesvika 14.08., **Østre Toten:** 2 ind. Bladtjønn 30.07., **Gran:** 1 ind. over Kutjernet 26.07., **Jevnaker:** 2 ind. Randsfjorden ved Tangen 19.04., **Søndre Land:** 4 ind. Midtre Trevatn 13.09., **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. Dokkadeltaet 21.07. og 01.09., **Nordre Land:** 1 ind. over Tonvollbekken ved Dokka 08.06., **Vestre Slidre:** 1 overflyvende ind. Midtre Syndin 18.07. og 07.08., **Øystre Slidre:** 1 ind. Møсахella på Vinstervatnet 12.06. og 1 ind. Marsteinøyi på Vinstervatnet 07.08., **Vang:** 1 ind. Stavtjerne 14.06.

Dvergdykker

Dovre: 2 ind. i vestenden av Vålåsjøen 10.08., **Sør-Fron:** 1 ind. Olstadtjønn i Hundorp naturreservat 11.09., **Søndre/Nordre Land:** Hhv. 2 og 1 ind. Dokkadeltaet 31.08. og 01.09.

Toppdykker

Sel: 1 ungfugl Åsårtjønna 09.08., **Lillehammer:** 1 – 2 ind. i Lågendeltaet følgende dager: 1 ad. 23.07., 21.08. og 25.08., 1 ad. og 1 årsunge 01.09. og 1 ad. 06.09., 09.09., 10.09. og 13.09.,
Gjøvik: 1 par med 1 unge på Lauga i Snertingdal 17.07. og 26.07. og 1 ind. Svenesvollene 28.08.,
Vestre Toten: Einafjorden: 4 ind. Mjørlund 01.06., 2 ind. Blilisanden 20.06. og 1 årsunge Sangnes 15.09., **Østre Toten:** Hhv. 2 og 1 ind. Mjøsa ved Kapp 27.06. og 02.09., **Gran:** 1 ind. Grunningen 02.06., 1 par Bråtåtjern 09.06., 6 ind. Storetjern på Tingelstad 12.06., 6 ind. Elgtjern på Tingelstad 16.06., følgende observasjoner er innmeldt fra Skirstadtjern: 8 ind. 16.06., kull på hhv. 1 og 2 unger 29.06., 1 par med 4 unger 03.07., 8 ad. og 2 årsunger 13.07., 1 ad. og 7 årsunger 19.07., 9 årsunger 20.07., min. 8 unger 01.08., 11 ind. 11.08., 4 ind. 23.08. og 01.09. og 7 ind. 02.09. Videre 5 ind. på Jarenvannet 09.07., hvor det senere ble sett 1 ad. med 2 unger 22.08., 4 ad. og 2 unger 23.08. og 1 ad. med 2 unger 24.08. Ellers 1 ad. med 1 unge Røykenvika 24.08., **Lunner:** Opptil 23 ind. på Vassjøtjern på våren, der dette er notert: 2 ind. 18.04., 5 ind. 19.04., 23 ind. 21.04., 6 ind. 28.04., 11 ind. 30.04., 3 ind. 31.05., 10 ind. 16.06. og 6 ind. 17.06. Videre 1 par Sverigetjern 21.04. og 17.06., 1 par Velotjernet 21.04. og følgende funn fra Kalvsjøtjern: 6 ind. 21.04., 8 ind. 23.04., 10 ind. 26.04., 4 ind. 06.05., 14 ind., hvorav 2 rugende, 26.05., 2 ind. 11.05., 11 ind. 17.06., 12 ind. 03.07., 11 ind. 16.08. og 12 ad. og 6 juv. 24.08. Til sist 1 par Elgsjøen, Nordre Oppdalen, 27.04., 1 par Brattholtvika på Mylla 08.05. og 1 par Orentjernet 17.06., **Jevnaker:** 20 ind. i sørenden av Randsfjorden 19.04., 2 ind. Storetjernet 26.04., hvor 1 juv. ble sett 24.08. Videre 1 hekkende par (rugende ind.) Velotjernet 17.06., **Søndre/Nordre Land:** Opptil 26 ind. i Dokkadeltaet, der følgende er innrapportert: 17 ind. 16.06., 15 ind. 19.06., 2 ind. 23.06., 15 ind. 03.07., 8 ind. 04.07., 7 ind. 08.07., 20 ind. 17.07., 1 ind. 18.07., 1 par med 2 unger, samt 2 ad. ind., 21.07., 1 ind. 29.07., 1 ad. og 4 unger 23.08., 14 ind. 28.08., 3 ad. og 3 juv. 29.08., 9 ind. og 5 juv. 31.08., 26 ind. 01.09., 3 ind. 04.09. og 5 ad. og 1 juv. 07.09.

Horndykker

Dovre: 1 par Kringluttjern på Fokstumyra 02.06. og 05.06., senere hhv. 3, 2 og 1 ind. samme sted 06.06., 22.06. og 02.07., 1 par Stortjønn på Fokstumyra 05.06. og 1 flyvedyktig unge på Avsjøen 17.09. og 19.09., **Lom:** 1 – 2 par på Årsjø naturreservat der følgende er registrert: 3 ind. 06.06., 2 ind. 26.06., 4 ind. 07.07., 4 ind., samt 1 flytende reir med egg, 18.07., 1 ad. og 1 unge 18.07., 1 par med 1 unge 19.07. og 1 årsunge 31.08. Videre 1 ind. Tesseosen 07.06., hvor det senere ble sett 1 par med 4 unger 01.07., 1 ad. med 3 unger 05.07., 4 ind. 07.07. og 1 par med 1 unge 17.07., **Vågå:** 3 unger Lomtjørni ved Grov 05.08., **Sel:** 1 hekkende par (rugende ind.) Høgsætertjønn 07.06., hvor det senere ble sett 1 par 25.06. og 5 årsunger 14.08. Videre 2 årsunger Åsårtjønna 09.08., 3 ind. Meringsdalsvatnet 20.06., 1 ind. Skottvatnet 24.06. og 1 par med 2 unger Lusætertjørni 07.07., **Nord-Fron:** 2 ind. Øia på Harpefosdammen 02.08., **Sør-Fron:** 2 ind. Harpefosdammen 04.06., 1 ind. Geittjønna på Baukholstulen 10.06., 09.09. og 13.09., 1 ind. Flåtjønna på Baukholstulen 10.06., hvor 2 par ble sett med 3 unger hver 16.07., senere 1 ind. samme sted 13.09., 1 ind. Øvre Karustjønna på Baukholstulen 10.06., hvor 1 par ble sett med 3 unger 16.07., 2 ind. Gålåvatnet 09.07., 1 ind. Vesleskjervongen ved Toftsetra 26.08. og 1 ind. Olstadtjønna i Hundorp naturreservat 11.09., **Lillehammer:** 1 ind. Mjøsa ved Rinnas utløp i Vingrom 23.07., **Gausdal:** 1 ad. Kittilbutjerna 07.06., 28.06., 08.07. og 24.07., samt 2 ad. og 1 unge samme sted 27.07., **Gjøvik:** 8 ind., hvorav 1 ind. på reir, Lauga i Snertingdal 13.06. Her ble 1 par ble sett med 2 unger 17.07. Videre 1 par med 2 unger Haralddammen i Biri 02.07., 1 ind. Svenesvollene 28.08. og 2 ind. Skonnordtjernet i Snertingdal 16.09., **Vestre Toten:** 1 juv. Blilisanden på Einafjorden 20.09., **Østre Toten:** 1 ind. Mjøsa ved Kapp 04.06., **Gran:** 1 par Tommelsjøen 30.06. og 1 juv. Skirstadtjern 17.08. og 02.09., **Lunner:** 2 ind. Vassjøtjern 21.04., opptil 6 ind. på Kalvsjøtjern, der dette er innrapportert: 6 ind. 21.04., 4 ind. 23.04., 2 ind. 26.04., 4 ind. 06.05., 1 par i gang med reirbygging 26.05., 1 ad. 17.06., 1 rugende ind. 18.06., 3 ad. 03.07., 2 ind. 23.07. og 1 ad. og 1 juv. 16.08., **Jevnaker:** 1 ind. Sløvika i Randsfjorden 21.04. og hhv. 1 og 2 ind. Randsfjorden ved Tangen 19.04. og 22.04., **Søndre/Nordre Land:** Følgende observasjoner fra Dokkadeltaet: 2 ind. 17.07., 1 ind. 28.08., 7 ind. 31.08., 6 ad. og 4 juv. 01.09. og

3 ind. 13.09., **Nordre Land**: 1 hekkende par (rugende ind.) Laen i Vest-Torpa 10.06., 1 hekkende par på Walhovddammen hvor 1 par ble rapportert med 3 unger i perioden 10.06. - 21.07. Senere ble paret sett med 2 unger 12.08. og 01.09. og 06.09. holdt 1 unge seg i området. Ellers 1 par med 2 juv. Livatnet i Nord-Torpa 20.09., **Etnedal**: 5 ad. og 5 årsunger Langtjeden naturreservat 21.07., hvor det senere ble sett 1 ad. med 2 unger 23.07. og 1 unge 23.08. og 30.08., **Nord-Aurdal**: 3 ad. ind. Storrjern ved Valtjernstølan 11.06., 30.06. og 12.07. og 2 ind. samme sted 30.07., **Øystre Slidre**: 1 unge Vinstervatnet ved Lykkjstølane 26.08.

Storskarv

Lesja: 15 ind. Aursjøen 08.09., **Dovre**: 1 ind. Øyan ved Dombås 04.09., 1 ind. Avsjøen 17.09. og 19.09. og 1 ind. Hjerkinndammen 19.09., **Lom**: Hhv. 12 og 2 ind. Årsjo naturreservat 01.09. og 12.09., **Vågå**: 1 ind. Lalmsvatnet 31.07., **Sel**: 8 ind. Selsvatnet 12.09., **Nord-Fron**: 14 ind. Øia på Harpefosdammen 02.08. og 4 overflyvende ind. Veslemoen i Skåbu 04.08., **Sør-Fron**: 22 ind. Harpefosdammen 29.08., 1 ind. Hundorp naturreservat 30.08., 01.09., 06.09. og 11.09., 1 ind. Lågen ved Breivegsbrua 01.09., 1 ind. Geittjønn på Baukholstulen 09.09. og 1 ind. Lågen vest for Hundorp bru 11.09., **Ringebu**: 3 – 30 ind. registrert følgende dager i Fåvang naturreservat: 5 ind. 11.07., 3 ind. 13.07., 7 ind. 17.07., 8 ind. 18.07., 9 ind. 26.07., 24 ind. 15.08., 10 ind. 22.08., 24 ind. 24.08., 16 ind. 30.08., 6 ind. 07.09. og 30 ind. 11.09. Ellers 6 ind. Lågen ved Tromsnes 11.09., **Øyer**: Hhv. 1 og 2 ind. Nedre Moksjøen 06.08. og 26.08. og 1 ind. Vålsjøen 07.09., **Lillehammer**: Fast tilhold i Lågendeltaet der 1 – 11 ind. er notert følgende dager: 1 ind. 20.07. og 23.07., 3 ind. 21.08., 9 ind. 28.08., 6 ind. 31.08., 9 ind. 01.09., 1 ind. 03.09., 8 ind. 04.09. og 07.09., 9 ind. 09.09., 7 ind. 12.09., 2 ind. 14.09. og 11 ind. 18.09. Videre hhv. 3 og 7 ind. Hunderfosdammen 17.07. og 04.09. og hhv. 3 og 8 ind. Koltjernet ved Melsjøen 06.08. og 26.08., **Gausdal**: 1 ind. Karsjøen 30.07., **Gjøvik**: 5 – 12 ind. notert på Svenesvollene følgende dager: 5 ind. 22.07., 12 ind. 23.07., 7 ind. 28.08., 12 ind. 10.09., 10 ind. 15.09. og 11 ind. 18.09. Ellers 1 ind. Sveastranda 24.08., **Vestre Toten**: Einafjorden: Hhv. 1 og 9 ind. Berja 07.06. og 12.09., 11 ind. Dyrud 30.07., 1 ind. Nesvika 14.08., hhv. 3 og 2 ind. over vanntårnet 15.08. og 01.09. og hhv. 10 og 2 ind. Sisselbergbukta 03.09. og 20.09., **Østre Toten**: 1 ind. Mjøsa ved Kapp 01.06. og 31.08., **Gran**: Hhv. 16 og 17 ind. Randsfjorden ved Eidsand 13.07. og 16.07., hhv. 3, 4 og 4 ind. Skirstadtjernet 20.07., 01.09. og 02.09., 1 ind. Haukeræva på Haukfjorden 15.08. og 16.08., 1 ind. Jarenvannet 22.08. og 24.08. og 1 ind. Røykenvika 15.09., **Lunner**: Hhv. 2, 1, 4 og 2 ind. Kalvsjøtjern 06.05., 17.06., 16.08. og 2 ind. samme sted 24.08., **Jevnaker**: 1 – 11 ind. notert fra sørenden av Randsfjorden følgende dager: 1 ind. 07.04., 3 ind. 10.04., 2 ind. 11.04., 10 ind. 16.04., 5 ind. 26.04., 11 ind. 10.05. og 2 ind. 21.08., 1 overflyvende Kistefoss i Randselva 31.07. og 1 ind. Storetjern 24.08., **Søndre Land**: Hhv. 3 og 1 ind. Fluberg fuglefredningsområde 16.08. og 08.09., **Søndre/Nordre Land**: Fast tilhold i Dokkadeltaet, hvor dette er notert: 1 ind. 16.06., 3 ind. 03.07., 4 ind. 04.07., 6 ind. 08.07., 4 ind. 17.07., 2 ind. 29.07., 12 ind. 23.08., 10 ind. 28.08., 5 ind. 29.08. og 31.08., 10 ind. 01.09., 6 ind. 04.09., 10 ind. 07.09., 16 ind. 08.09. og 8 ind. 13.09., **Nordre Land**: Hhv. 2, 2 og 1 ind. Livatnet i Nord-Torpa 19.08., 14.09. og 20.09., **Sør-Aurdal**: 1 ind. Begna ved Bagn 15.09., **Nord-Aurdal**: 6 ind. Strondafjorden ved Strand 12.08., 2 ind. Strondafjorden ved Granheim 16.08., 1 ind. Hunkevike 22.08., hhv. 1 og 6 ind. Fløafjorden 04.09. og 15.09., 1 ind. over Fagernes 15.09. og 1 ind. Valtjern ved Valtjernstølan 17.09., **Vestre Slidre**: 1 ind. Reinsennvatnet 01.07. og hhv. 5, 18 og 37 ind. Jutulhatten i Strondafjorden 08.08., 12.08. og 11.09., **Vang**: 1 ind. Dyrnesodden 26.06. og 1 ind. Eidsbugarden 04.09.

Gråhegre

Hekkefunn:

Lom: 11 ind. ved kolonien i Årsjo naturreservat 07.07., **Ringebu**: 18 reir med til sammen 22 unger i kolonien ved Skjeggestad. Opptelt ved hjelp av drone 03.06.

Vepsevåk

Nord-Fron: 2 ind. Kongsliekampen 10.08. og 1 ind. samme sted 15.08. og 16.08., **Vestre Toten**: Hhv. 2, 1, 1 og 2 ind. Sisselbergbukta på Eina 04.06., 31.07., 16.08. og 18.08., 1 ind. Kjelsrud 16.07. og 2 ind. i

samme område 19.07., 2 ind. vanntårnet på Eina 30.07., der det senere ble sett 1 ind. 08.08., 16.08., 24.08. og 26.08., 2 ind. Gamenga 31.07., 1 ind. Rundhaugen nord 07.08. og 1 ind. Nesvika på Einafjorden 14.08. og 17.08., **Nordre Land**: 2 ind. over Dokka 21.07.

Havørn

Lesja: 1 ind. Kvitmyrin på Dalsida 09.06., 2 ind. Tjuven 02.07. og hhv. 1, 1, 4 og 2 ind. Lesjaleira 19.07., 09.09., 12.09. og 16.09., **Dovre**: 1 ind. Geitberget på Hjerkin 24.06., 1 ind. Hornsjøen 09.08., 1 ind. Hjerkin 15.08., 1 ind. Vålåsjøhøene 13.09. og 1 ind. Hjerkinndammen 17.09., **Skjåk**: 1 ind. Tundradalen 31.08. og 02.09., **Lom**: 1 ind. Breidstulen i Finndalen 08.08., **Vågå**: 1 ind. Slådalen 19.07., **Vestre Toten**: 1 ind. Nesvika på Einafjorden 18.08., **Øystre Slidre**: 1 ind. Lykkjestølane ved Vinstravatnet 13.09., **Vang**: 1 ind. Sula/Timrebakkin 17.09. og 1 ind. Otrøvatnet 19.09.

Sivhauk

Dovre: 1 hunn Kringluttjønn på Fokstumyra 07.06., **Sel**: 1 ind. Skottvatnet naturreservat 12.07. og 08.08., **Gjøvik**: 1 hunnfugl Eikstadtjernet 15.06. og 16.06., **Vestre Toten**: 1 ind. over vanntårnet på Eina 15.08., **Gran**: 2 par på Skirstadtjern 12.06., hvor det senere ble sett 1 par 29.06., 1 hunn 03.07., 1 hann 23.07. og 1 hunn 11.08., **Søndre/Nordre Land**: Følgende observasjoner i Dokkadeltaet: 1 hunn 16.06. og 23.08., 1 ungfugl (1 K) og 1 ad. hunn 01.09. og 1 ungfugl (1 K) 04.09. og 13.09.

Myrhauk

Dovre: 1 hann Fokstumyra 10.07., samme sted 1 hunn 30.08. og 31.08. Ellers 1 ind. Svånå på Hjerkin 28.08. og 30.08., **Sel**: 1 ind. Refjellsvatni 17.08., **Nord-Fron**: 1 ind. langs Jotunheimvegen vest for Buhø 06.08. og 1 hunn Svartbekkmyrin 09.08., **Øyer**: 1 hann ved Kriksvika på Reinsvannet 19.08., 1 ind. Gompa 06.08. og 1 hunn Digeråsen 12.08., **Gausdal**: 2 ind. (hann og hunn) Værsket 23.08., **Nord-Aurdal**: 1 hann Stølen ved Valtjørnstølan 04.08. og 16.08., 1 hann Valåsen ved Valtjørnstølan 10.08., 1 hann Furuset vest for Golsfjellet 12.08. og 1 hann Stortjern ved Valtjørnstølan 15.08., **Øystre Slidre**: 1 hunn Sanddalstjernet naturreservat 06.08. og 1 hann Store Nuten 12.08.

Steppehauk

Vestre Toten: 1 hunnfarget ind. (2 K) Lønneberget på Raufoss 24.06. (Per Åge Skålerud og Gundega Skålerud).

Musvåk

Vågå: 1 ind. Veslhøi 19.09., **Nord-Fron**: 1 ind. over Veslemoen i Skåbu 13.08., **Sør-Fron**: 1 ind. Brennhaugen 23.08. og 1 ind. Fryasletta 11.09., **Ringebu**: 1 ind. Halvaret 20.06. og 1 ind. Krekke i Fåvang 30.08., **Lillehammer**: 1 ind. over Vårsetergrenda 03.06., 1 ind. Kringsjø i Nordre Ål 09.08., 04.09. og 09.09., samt 2 ind. samme sted 14.09., 1 ind. Kolerudhagen 10.08., 1 ind. Bakke gård 11.08., 1 ind. over Jørstadmoen 12.08., 1 ind. Kinnlia 13.08., 1 ind. Huse ved Hunderfossen 20.09., 1 ind. Korsåsen 28.08., hhv. 4 og 3 ind. Borudodden 09.09. og 10.09., 1 ind. Nysetra på Vingromsåsen 16.09. og 1 ind. Jørstadmovollene i Lågendeltaet 17.09., **Gausdal**: 2 ind. Fjerdrumsmoen 04.09., **Gjøvik**: 1 – 2 ind. Breiskallen følgende dager: 2 ind. 11.06., 06.08. og 17.08. og 1 ind. 24.08., 28.08. – 31.08. og 19.09., hhv. 1, 3, 2 og 7 ind. Eikstadtjernet 29.06., 07.08., 08.08. og 03.09., 1 ind. Haralddammen i Biri 02.07., 1 ind. Skolthaugen i Biri 02.07., hhv. 1 og 3 ind. Mustad 30.07. og 03.08., 1 ind. Korsvegen i Skansen 08.08., 5 ind. Mjøllevegen 11.08., 1 ind. Dalsjordet 24.08., 1 ind. Bråstadberga 26.08. og 02.09., 2 ind. Fremstad/Eriksrud i Biri 26.08., 1 ind. Unsethagen i Biri 10.09., 1 ind. Svennes i Biri 02.09., 1 ind. Sandvold 10.09. og 1 ind. Kolberg 13.09., **Vestre Toten**: Hhv. 1, 5 og 1 ind. Sisselbergbukta på Eina 31.07., 10.09. og 13.09., hhv. 4 og 1 ind. Gamenga 31.07. og 13.08., 1 – 9 ind. ved vanntårnet på Eina følgende dager: 1 ind. 08.08., 7 ind. 15.08., 6 ind. 16.08., 5 ind. 24.08. og 26.08., 8 ind. 27.08., 6 ind. 01.09. og 9 ind. 19.09., hhv. 4, 1 og 5 ind. Nesvika på Einafjorden 14.08., 17.08. og 18.08., 3 – 16 ind. Lier, Børsvollen følgende dager: 13 ind. 24.08., 7 ind. 03.09., 5 ind. 04.09. og 10.09., 3 ind. 14.09., 7 ind. 17.09. og 16 ind. 18.09. Ellers 1 ind. Nedre Hegernes ved Einafjorden 24.08. og 01.09., 1 ind. Mjørlund ved Einafjorden 24.08., 02.09., 09.09. og 19.09., 2 ind.

Lønneberget på Raufoss 27.08., 1 ungfugl Nyland 04.09., 3 ind. Tollevsrud 04.09., hhv. 5, 3, 2 og 1 ind. Nygard/Blåvarp på Eina 09.09., 10.09., 11.09. og 14.09., 1 ind. Øvre Hegernes ved Einafjorden 19.09., 1 ind. Nygard på Eina 19.09. og 1 ind. Sund på Einafjorden 20.09., **Østre Toten**: Hhv. 1 og 7 ind. Evenrudgutua på Kapp 12.08. og 23.08. og 1 ind. Kloppen 04.09., **Gran**: 1 ind. Bortaforsletta i Brandbu 30.06. og 1 – 6 ind. ved Skirstadtjernet følgende dager: 1 ind. 06.08. og 07.08., 3 ind. 09.08., 2 ind. 11.08., 6 ind. 23.08. og 2 ind. 03.09., **Lunner**: 1 ind. Vassjøtjern 21.04., 1 hekkende par ved Avalsjøen 14.05., 1 ind. Dæl ved Vassjøtjern 12.08. og 1 ind. ved Leirsjøen 02.09., **Jevnaker**: 1 ind. Gullavika ved Randsfjorden 16.04., hhv. 2 og 1 ind. Velotjernet 21.04. og 17.06., 1 ind. Igelsrud naturreservat 27.05., 1 ind. over Kistefoss i Randselva 31.07. og 1 årsunge over Skjenumsetra 09.08., **Søndre Land**: 2 ind. Bjørnerud 30.08., hhv. 4 og 5 ind. Hov 05.09. og 06.09., 1 ind. Vikerkampen 07.09. og 1 ind. Midtre Trevatn 19.09., **Søndre/Nordre Land**: 2 ind. Dokkadeltaet 01.09., **Nordre Land**: 1 ind. Ankaltrud 13.06., 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 24.06. og 04.08., 1 ind. Dokka 07.07. og 07.09., 1 ind. over Nordsinni kirke 13.08., 1 ind. Endrerudkampen i Nordsinni 13.08. og 1 ind. ved Dumma 26.08., **Etnedal**: 1 ind. Øyom 28.08., **Øystre Slidre**: 1 trekkende ind. over Fisketjerni på Valdresflya 10.08., **Vang**: 1 ind. over Slettefjell 21.08.

Fiskeørn

Dovre: 1 ind. over Fokstumyra 13.07. og 1 ind. over Hornsjøen 09.08., **Sel**: 1 ind. Slangen i Skåbu 11.07., **Ringeby**: 1 fiskende ind. Gluptjønnet 02.07., **Lillehammer**: 1 ind. Avskåkån 27.06. og 01.07., **Gausdal**: 1 ind. Kittilbutjerna 28.06., **Gjøvik**: 1 ind. Eikstadtjernet 01.06., 15.06. og 08.08., **Vestre Toten**: 1 ind. Lier, Børsvollen på Eina 04.09., **Gran**: 1 ind. Skirstadtjern 17.07. og 11.08., **Søndre Land**: 1 ind. Midtre Trevatn 13.09., **Nordre/Søndre Land**: 1 ind. Dokkadeltaet 01.09. og 07.09., **Nordre Land**: 1 ind. over Dokka 11.07., **Etnedal**: 1 par på tidligere ikke kjent hekkelokalitet 04.08., 1 ind. Juvkamsøyangen 26.08. og 30.08. og 1 ind. Granlund, Bruflat, 28.08., **Sør-Aurdal**: 1 ind. Skorvestølen 11.07., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Kalvan 13.06., 1 ind. Valtjern ved Valtjernstølan 16.08. og 1 ind. Fløafjorden 04.09., **Vestre Slidre**: Hhv. 2 og 3 ind. Geitøyni 02.08. og 07.08. – 10.08., 3 ind. Bryggjenøbbe i Røn 09.08. og 3 ind. Katten 16.08., **Vang**: 1 ind. Tyinvatnet 18.09.

Lerkefalk

Lillehammer: 1 ind. Kringsjø i Nordre Ål 30.07., 1 ind. Smestad 30.07., 2 ind. Maihaugen 26.08., 1 ind. Borudodden 09.09., 1 ind. Dallerud 12.09. og 1 ind. ved Mellsjøen 14.09., **Gausdal**: 1 ind. Snuen 03.07., **Gjøvik**: 1 ind. Breiskallvegen 23.06., 1 ind. Eikstadtjernet 08.08. og 1 ind. Fremstad/Eriksrud i Biri 26.08., **Vestre Toten**: 1 ind. Blilisanden 05.06., 1 ind. Gamenga 13.08., 1 ind. Nesvika på Einafjorden 17.08. og 18.08., 1 ind. Lier, Børsvollen, 24.08., 04.09. og 10.09., samt 2 ind. samme sted 18.09., 1 ind. ved vanntårnet på Eina 01.09. og 1 ind. Nygard/Blåvarp 09.09., **Østre Toten**: 1 ind. Evenrudgutua på Kapp 11.06., 13.06., 06.08., 10.08., 12.08. og 23.08., 2 ind. Hekshus på Kapp 18.08., 1 ind. Båkinstranda på Kapp 21.08. og 2 ind. Kloppen 04.09., **Gran**: 1 – 3 ind. registrert ved ved Skirstadtjern følgende dager: 1 ind. 12.06. og 29.06., 2 ind. 11.08., 1 ind. 15.08., 23.08. og 25.08., 3 ind. (trolig min. 1 unge) 28.08., 1 ad. 30.08. og 31.08. og 2 ind. 01.09. Ellers 1 ind. Blokkhus 08.07., **Søndre Land**: 1 ind. Fall 27.07., **Nordre/Søndre Land**: 1 – 3 følgende dager i Dokkadeltaet: 2 ind. 23.08., 1 ind. 28.08., 2 årsunger 31.08., 2 ind. 01.09., 3 ind. 07.09. og 1 ind. 08.09.

Jaktfalk

Det er i år gjennomført et større registreringsprosjekt på jaktfalk, der resultatet er svært gledelig med konstatert hekking på 17 lokaliteter i følgende 7 kommuner: Lesja (3), Dovre (1), Skjåk (4), Lom (5), Sel (1), Ringeby (1) og Gausdal (2). I tillegg ble avbrutt hekking registrert på en lokalitet i Lesja (rugende fugl i april, men tomt reir ved senere besøk). Videre ble varslende ind. registrert på 2 lokaliteter (Lesja og Nord-Aurdal) på våren, hvor det ikke ble avlagt besøk senere i hekkesesongen. Ellers er det gjort observasjoner av 1 – 2 jaktfalker i egnet hekketerreng i 7 andre områder, men hvor det ikke foreligger annen indikasjon på hekking. Disse fordeler seg på Lesja (1), Dovre (1), Skjåk (2), Nord-Fron (1), Øyer (1) og Nordre Land (1). Et rapport sammendrag vil bli publisert i Hujon.

Vandrefalk

Dovre: 1 ind. Fokstummyra 22.06., **Lom:** 1 hekkende par på ikke tidligere kjent hekkelokalitet i Bøverdalen. Her ble 3 unger registrert i reiret i juli måned. **Vågå:** 1 ind. Sandehorten 11.08., **Sel:** 2 årsunger ved Skottvatnet 08.08., **Nord-Fron:** Hekking konstatert på 3 kjente lokaliteter, hvor det kom min. 1, 1 og 3 unger på vingene. Ellers 1 ind. Buhø 08.08., **Sør-Fron:** Vellykket hekking på to kjente lokaliteter, der det ble sett min. 1 unge på hvert sted, og trolig hekking på en tredje lokalitet (par sett i mai). Ellers hhv. 3 og 2 ind. ind. Brennhaugen 21.07. og 09.08. og 2 ind. (ad. og juv.) Fryasletta 11.09. og 12.09., **Ringebu:** Vellykket hekking på to kjente lokaliteter, hvor utfløyne unger ble observert. På en tredje lokalitet var 1 par tilstede på våren, men hekking uteble. Ellers nevnes 1 ind. Gildesvollen 08.08. og 1 ind. Åsdalstjønna 11.08., **Øyer:** Vellykket hekking på to kjente lokaliteter, hvor utfløyne unger ble sett. **Lillehammer:** 1 par tilstede på kjent hekkeplass 29.06. Av øvrige observasjoner nevnes: 1 ind. Fåberg 29.06., 1 ind. Vingnes 14.08. og 1 ind. Bakke gård i Søre Ål 15.08., **Gausdal:** 1 ind. ved kjent hekkeplass i Vestre Gausdal 01.06. og 1 hekkende par på tidligere ukjent lokalitet, hvor 2 unger vokste opp. Ellers 2 ind. Holthaugen 29.07., **Gjøvik:** 2 ind. ved kjent hekkeplass 26.08., hvor lokalbefolkningen har rapportert om fast tilstedeværelse/hekking. **Vestre Toten:** Hhv. 1, 1 og 2 ind. Sisselbergbukta på Einafjorden 07.07., 23.08. og 10.09., hhv. 1 og 2 ind. Blilisanden på Einafjorden 19.07. og 20.08., hhv. 1, 3, 1 og 2 ind. ved vanntårnet på Eina 08.08., 15.08., 16.08. og 27.08., hhv. 3, 2 og 1 ind. Nesvika på Einafjorden 14.08., 17.08. og 18.08., hhv. 2, 2, 1, 1, 2 og 1 ind. Lier, Børsvollen på Eina 24.08., 04.09., 10.09., 14.09., 17.09. og 18.09., 1 ind. Nygard/Blåvarp 09.09. og 10.09., 1 ind. Vedervang i Lensbygda 12.09. og 1 ind. Dotset ved Einafjorden 12.09., **Østre Toten:** 1 ind. Faulkalstranda på Kapp 31.07. og 1 ind. Evenrudgutua på Kapp 12.08. og 29.08., **Søndre Land:** 1 ind. Hov 06.09., **Nordre/Søndre Land:** Hhv. 3 og 1 ind. Dokkadeltaet 08.08. og 07.09., **Nordre Land:** 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 03.07., **Sør-Aurdal:** 1 ind. Kringletjern, Skjenfjellet, 17.06., 1 ind. Høvreslie 18.06. og 2 årsunger Bergan 31.07., **Nord-Aurdal:** 2 ind. Fløan ved Fløafjorden 04.08., **Vestre Slidre:** 1 ind. Fere ved Ferisfjorden 04.09., **Øystre Slidre:** 1 ind. over Fisketjerni/Rjuptjernet på Valdresflya 06.08., 11.08. og 26.08. og 1 ind. Båtskardstølane 07.08., **Vang:** 1 ind. Lykkjeknuten ved Valdresflya 10.07.

Vannrikse

Vestre Toten: 1 ind. hørt Helsettjernet 02.06. og 06.06., **Gran:** 1 ind. hørt Skirstadtjern 13.09.

Åkkerrikse

Lillehammer: 1 ind. Gausavollene ved Jorekstad 05.06., 06.06. og 19.06., **Gjøvik:** 1 ind. Melbytoppen ved Røyne på Biri 10.06. - 14.06., 1 ind. Biri Øverbygd 10.06., 1 ind. ved Mustad gård 18.06. og 1 ind. ved Lauga i Snerthingdal 14.07., 15.07. og 17.07., **Vestre Toten:** 1 ind. med fast tilhold Nes på Blilisanden i perioden 07.06. - 13.06. og i dagene 01.07. - 03.07., 1 ind. Linnerud, Børsvoll, 15.06. og 1 ind. Nysetbakken 18.06., **Gran:** 1 ind. Nordre Ålsvegen sør for Ringstad 17.06., **Nordre Land:** 1 ind. langs Etna ved Nordsinni kirke 08.07., **Etnedal:** 1 ind. Øymoen 13.06., **Nord-Aurdal:** 1 ind. Vesterbø 16.06. og 17.06.

Sivhøne

Gran: 1 ind. Majorsalm-dammen 01.06., 1 ind. Jorstadtjern 24.06., 1 ind. Skotterudputten ved Gran stasjon 13.07., to kull på Gamkinndammen, hvor 1 ad. ble sett med 2 store unger 20.07. og 1 par med 5 mindre unger 05.08. Her ble det senest sett 1 juv. 10.09. Videre 1 par med 2 unger Røysumtjernet 02.08. og 1 juv. i Røykenvika 24.08.

Sothøne

Lom: Årets hekkebestanden i Årsjo naturreservat telte trolig ca. 10 par. Følgende er innrapportert: 10 ad. og 4 unger, samt 5 rugende ind., 02.06., 11 ad. og 4 unger, samt 3 rugende ind. og 2 ind. i gang med reirbygging, 06.06., tils. 10 ind., hvorav 1 ind. på reir og 2 ad. med 2 juv., 26.06., 4 ad. og 4 unger 07.07., 11 ad. og 2 unger 18.07., 8 ind. 19.07., 5 ind. 29.07., 13 ind. 31.08., 25 ind. 01.09. og 15 ind. 02.09., **Sør-Fron:** Hhv. 2 og 1 ind. Olstadtjern i Hundorp naturreservat 29.08. og 11.09., **Gran:** Fast

hekkebestand på Skirstadtjern, hvor følgende er innrapportert: Kull på hhv. 1 og 4 unger 12.06., 3 ad. og 6 unger 16.06., 4 ind. 13.07., min. 10 unger 20.07., 4 ad. med minst 8 unger 01.08., 12 ind. 11.08., 2 ind. 23.08. og 9 ind. med 2 svært små unger (trolig kull nr. 2) 01.09. og 02.09. Ellers 1 ad. ind. Røykenvika 24.08., **Lunner**: 18 ind. på Vassjøtjern 18.04., men senere ble bare 1 – 6 ind. registrert følgende dager i området uten sikker indikasjon på hekking: 1 ind. 19.04., 6 ind. 21.04., 1 ind. 28.04., 29.05. og 31.05., 2 ind. 17.06. og 3 ind. 25.08. Stor hekkebestand på Kalvsjøtjernet, hvor dette er notert: 17 ind. 19.04., 18 ind. 21.04., 16 ind. 23.04., 20 ind. 26.04., 12 ind. 06.05., 7 rugende ind. 26.05., 8 ad. og 7 juv. 17.06., 22 ad. og 14 juv. 03.07., 32 ind. 16.08. og 45 ind. 24.08., **Jevnaker**: Opptil 28 ind. registrert i sørenden av Randsfjorden tidlig på våren (viktig oppholdssted inntil hekkelokalitetene blir isfrie). Følgende er notert herfra: 4 ind. 28.03., 5 ind. 29.03. og 31.03., 11 ind. 02.04., 28 ind. 09.04., 20 ind. 14.04., 15 ind. 16.04. og 3 ind. 19.04. Videre 27 ind. Hermanstjern 07.04., hhv. 3 og 4 ind. Storetjern 19.04. og 26.04., hvor 1 par ble sett med 1 unge 03.07. og 1 par med 4 unger 24.08., **Nordre/Søndre Land**: Hhv. 1 og 2 ind. Dokkadeltaet 23.08. og 28.08.

Tjeld

Lillehammer: 2 ind. i Lågendeltaet 06.07., 13.07. og 14.07., **Gjøvik**: 1 ind. Svennesvollene 09.07., hvor 1 par ble sett med 1 unge 22.07., 1 ind. Rambekkvika 07.08. og 5 ind. Biri 31.07., **Vestre Toten**: 1 ind. Sisselbergbukta på Eina 07.06., 09.06. og 29.07., 1 ind. Nesvika på Einafjorden 21.06. og 1 ind. Eina 09.07., **Østre Toten**: Følgende observasjoner Kapp brygge: 3 ind. 08.06., 4 ind. 13.06. og 17.06., 1 par med hekkeadferd 05.07. og 1 ind. 19.08. Videre 1 par med 2 unger i Totenvika 17.07., **Gran**: 1 ind. Røykenvika 03.07., **Jevnaker**: Hhv. 2, 3 og 2 ind. sørenden av Randsfjorden 09.04., 19.04. og 21.05., **Nordre/Søndre Land**: Hhv. 1 og 2 ind. Dokkadeltaet 07.06. og 12.06., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Grandadn 18.09.

Dverglo

Lesja: 1 ind. Kvitmyrin på Dalsida 09.06., **Lillehammer**: 1 par hekket i Lågendeltaet, hvor dette er registrert: 1 ind. 02.06., 2 ind. 04.06., 1 par med 2 unger, samt 1 ad. ind. (Korgen) 06.06. Videre 1 par Landetjernet på Nordseter 11.06., 1 ind. Balbergøya i Lågendeltaet 04.07. og 1 ad. med 1 unge i Hovemoen grustak 23.07., **Gjøvik**: 2 ind. Svennesvollene 04.06. og 06.06., **Vestre Toten**: Hhv. 1 ind. og 1 par Reinsvoll dammen 09.06. og 15.06., **Østre Toten**: Hhv. 7 og 4 ind. Totenvika 03.06. og 04.06., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Steinde 02.06.

Sandlo

Lesja: 10 ind. Kvitmyrin på Dalsida 09.06., hhv. 3 og 2 ind. Lesjaleira 01.09. og 15.09., **Dovre**: 2 ind. Svartknattjønnin 24.06. og 11.07., samt 1 årsunge samme sted 09.08., 8 ind. ved vatn sørvest for Hornsjøen 24.06., hhv. 4 og 1 ind. Istjørni 29.06. og 09.08., 3 par Einøvlingvatnet på Hjerkin 29.06. og 5 par Stridåttjørnin ved Snøheim 29.06., 6 ad., samt 1 ad. med 1 unge, Vasskillet, Grimsdalen, 06.08., 1 ind. Snøheim 14.08. og 1 ind. ved Vegaskillet, Grimsdalen, 15.08., **Skjåk**: 1 ind. med hekkeadferd Storflået ved Leirungvatnet 08.07. og 1 ind. med hekkeadferd ved Leirungvatnet 08.07., **Lom**: Hhv. 1 og 4 ind. på to lokaliteter ved Råkvatnet 08.07., **Vågå**: 1 par ved Bessheim i Sjudalen 08.06., **Vestre Toten**: 1 ind. Nesvika på Einafjorden 17.08., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Midtre Syndin 11.06. og 1 ind. Steinde 04.09., **Østre Slidre**: Følgende observasjoner dokumenterer en relativt stor hekkebestand på Valdresflye, både øst og vest for Rv 51: 2 ind. 02.06., 10.06. og 11.06., 3 ind. 13.06., 6 ind. 20.06., 16 ind. 25.06., 12 ind. 26.06., 2 ind. 28.06., 8 ind. 29.06., 3 ind. 30.06., 4 ind. 01.07., 6 ind. 02.07., 12 ind. 03.07., 8 ind. 04.07., 1 ind. 05.07., 2 ind. 06.07. og 07.07., min. 16 ind. med hekkeadferd 09.07., min. 6 ind. med hekkeadferd 10.07., 4 ind. 13.07., 11 ind. med hekkeadferd 16.07., 1 ind. 17.07., 3 ind. 20.07., 1 ind. med hekkeadferd 22.07., 4 ind. 24.07., 13 ind. 25.07., 1 ind. 31.07., 14 ad. og 7 juv. 06.08., 25 ad. og 8 juv. 07.08., 10 ad. og 1 juv. 08.08., 23 ind. (både ad. og juv.) 10.08., 1 ind. 11.08. og 15.08., 1 ad. med 2 juv. 17.08. og 1 ind. 26.08. Ellers 2 ind. Flybekken, Leirungmyra, 09.06., hhv. 2, 2 og 1 ind. Lykkjestølne 02.06., 26.06. og 29.06., 1 ind. Sanddalen ved Vinstervatnet 05.07. og 1 ind. med hekkeadferd Glupen ved Urektjernet 06.08.

Boltit

Lesja: 1 ind. Grisunghøa 16.06. og hhv. 6 og 3 ind. Leirsjøtelet 31.08. og 01.09., **Dovre:** 3 ind., hvorav 1 rugende ind., Hornsjøkollen 24.06., 1 ind. Geitberget på Hjerkin 24.06., min. 1 ind. Sletthøe 01.08., hele 53 ind. (3 flokker med både ad. og juv.) Storhøe 06.08. og 5 ind. Vålåsjø 30.08., **Skjåk:** 3 ind. Indre Heggebottfnlyi 15.07. og 1 ind. Søre Svarthaugen 15.07., **Øystre Slidre:** Fast hekkebestand på Fisketjernnuten/Valdresflye, hvor dette er registrert: 1 ind. 11.06. og 14.06., 7 ind. 20.06., 3 ind. 21.06., 1 ind. 28.06., 6 ind. 29.06., 2 ind. 02.07., 1 ind. 13.07. og 1 ad. med 1 unge 12.08. Videre 1 ind. med hekkeadferd ved Rjuptjernet 20.06., hvor det senere ble sett 3 ind. (1 rugende hann og 2 hunner) 04.07. og 1 hann med 3 unger 11.08. og 14.08. og 26.08.

Vipe

Hekkefunn/observasjoner i aktuell hekkebiotop:

Lesja: 2 kull på 2 og 4 unger Lesjaleira 11.07., **Nord-Fron:** 2 ind. Nysæterlia ved Gålåvatnet 06.06. og 2 ind. Breistulen 09.07., **Lillehammer:** 1 varslende ind. Gausavollene 07.06., 1 ind. med 2 unger Hovesvea ved Stor-Hove 06.06. og 1 ind. på jorde langs Gamleveggen ved Lunde 01.07., **Vestre Toten:** 1 årsunge Blilanden 25.06., hvor 1 par ble sett med 1 unge 05.07. og senere 2 ad. ind. 19.07., **Østre Toten:** 1 ad. med 1 unge ved Smeby 30.06., **Gran:** 1 ind. Skirstadtjern 02.06., 1 ind. Kimbekkvika nord for Skirstadtjern 02.06., 1 par med 1 unge Dynna 04.06. og 1 ind. Bortaforsletta i Brandbu 30.06., **Lunner:** 1 par Sanstad, Roa, 27.04., hvor det senere ble sett 4 ind., hvorav 1 pull, 23.06. Ellers 2 par Volla sør 04.06., **Nord-Aurdal:** 1 ind. Langestølen 09.06.

Dvergsnipe

Øystre Slidre: 2 ind. ved Fisketjern på Valdresflye 16.07.

Temmincksnipe

Dovre: 1 ind. Istjørni på Hjerkin 29.06. og 3 ind. Stridåttjørnin ved Snøheim 29.06., **Øystre Slidre:** 1 – 3 ind. på Valdresflye følgende dager: 3 ind. 02.06., 1 ind. 30.06., 2 ind. 01.07., 1 ind. 02.07., 3 ind. 03.07., 1 ind. 04.07. og 2 ind. 07.08.

Tundrasnipe

Øystre Slidre: 10 ind. Fisketjerna på Valdresflya 06.07.

Fjæreplytt

Dovre: 3 ind. Einøvlingsvatnet på Hjerkin 29.06. og 12 ind. Stridåttjørnin ved Snøheim 29.06., **Skjåk:** 1 ind. med hekkeadferd ved Utletjønne 08.07. og 1 ind. med hekkeadferd Sevaldtjønne ved Leirungsvatnet 08.07., **Lom:** 1 ind. Veslådalen 28.08., **Øystre Slidre:** Følgende funn på Valdresflye: 3 ind. 19.06., 2 ind. 20.06., 25.06. og 26.06., 1 ind. 25.07., 1 ad. og 5 ind. (trolig kull) 06.08., 1 ad. med 3 unger og 1 ad. med 4 unger 07.08., samt 1 ad. 08.08. og 10.08.

Fjellmyrløper

Dovre: 1 ind. Veslhjerkinntjønna 11.07. og 1 ind. Fokstumyra 10.07. og 21.07., **Ringebu:** 1 ind. Åsdalstjerna 15.06., **Øyer:** 1 ind. Lyngen 27.06., **Østre Toten:** 1 ind. Totenvika 03.06.,

Brushane

Lesja: 5 ind. Lesjaleira 01.09., **Dovre:** Hhv. 3, 3 og 2 hanner Fokstumyra 02.06. og 03.06., samt 1 ind. (Ellanholet) 04.07., **Ringebu:** 2 hanner Åsdalstjerna 23.06., **Øyer:** 1 hunn med hekkeadferd sørøst for Gråurtjønne 03.07., **Gausdal:** 3 ind. Ropptjønne 09.09., **Vestre Toten:** 1 ind. Lier, Børsvollen på Eina 14.09. og 17.09., **Østre Toten:** 1 ind. Dystebakken 04.09.

Dobbeltbekkasin

Dovre: 1 ind. Fokstumyra 04.07. og 1 ind. med hekkeadferd i samme område 10.07. Senere ble 1 ind. observert 27.07., **Sel:** 1 ind. Refjellsvatni 08.07.,

Nord-Fron: 1 ind. Skåbu 10.06. og en leik på 9 ind. på kjent lokalitet 13.06., **Gausdal:** Leik med 8 ind. i Hynna naturreservat 14.06., **Etnedal:** 1 ind. Langtjedd naturreservat 21.07., **Øystre Slidre:** 1 ungfugl Valdresflye 07.08., 5 ind. tjern ved Vassklepp langs Jotunheimvegen 06.08. og 2 ind. Titra 12.08.

Lappspove

Øystre Slidre: Hhv. 6 og 2 ind. Fisketjerna på Valdresflya 01.07. og 16.07.

Småspove

Hekkefunn/observasjoner på sannsynlige hekkeplasser:

Lesja: 1 ind. Kvitmyrin på Dalsida 09.06., **Dovre:** 2 ind. på Fokstumyra 05.06., hvor det senere ble sett 1 ind. 08.06. og 1 ind. med hekkeadferd ved Nordre Horrtjern 19.06. og 10.07. Ellers 1 ind. Grimsdalen 21.06., **Sel:** 1 ind. Refjellsvatni 08.07., **Nord-Fron:** 1 ind. Øyangen 09.06. og 1 ind. Falkfangerfjellet 02.07., **Øyer:** 5 ind. med hekkeadferd ved Lyngen 27.06., **Lillehammer:** 2 ind. Nordseter 01.06. og 1 ind. i spill ved Raudtjernet nord for Nordseter 02.06., hvor det senere ble sett hhv. 2 og 1 ind. 10.06. og 04.08., **Gausdal:** 1 ind. Valdrestjønnen ved Kittilbu, 25.06., **Nordre Land:** 1 ind. Oppsjømyra 22.06. og 1 ind. Klevmoseterhøgda, Spåtind, 25.06., **Nord-Aurdal:** 1 ind. i spill ved Valtjernstølan 09.06., **Vestre Slidre:** 1 ind. i spill Midtre Syndin 11.06. og 2 ind. med hekkeadferd Flisøystølan 01.07., **Øystre Slidre:** 1 ind. i spill Valdresflya 06.07.

Storspove

Hekkefunn/observasjoner på sannsynlige hekkeplasser:

Lesja: 5 ind. Lesjaleira 19.06., **Dovre:** 1 – 4 notert følgende dager på Fokstumyra/Fokstua fjellstue: 3 ind. 02.06., 2 ind. 08.06., 4 ind. 22.06., 1 ind. 25.06. og 2 ind. 26.06., **Lom:** 1 ind. med hekkeadferd Nåvårsetra ved Tesse 18.07., **Vågå:** 1 ind. i egnet hekkeområde ved Tesseosen 07.07., **Nord-Fron:** 1 par med 3 nyklekte unger ved Vollsdammen 16.06. og 1 ind. med hekkeadferd på Breistulen 23.06. og 30.06., **Sør-Fron:** 3 ind. fellesetra på Gålå 19.06., **Øyer:** 2 ind. med hekkeadferd Svartåsen 06.08., **Gausdal:** 1 ind. med hekkeadferd Nedre Kroktjern ved Kittilbu 25.06. og 1 ind. ved Kittilbutjerna 28.06., **Gjøvik:** 1 ind. i spill over Gråsteinsmyra 09.06. og 1 ind. i spill ved Lauga i Snertingdalen 13.06., **Vestre Toten:** 1 ind. med hekkeadferd Nes på Blilisanden ved Einafjorden 07.06., hvor det senere ble sett 4 ind. 21.06., 2 ind. 19.07. og 1 ind. 26.07., 2 ind. Bekkeli ved Einafjorden 12.06., 1 ind. med hekkeadferd Sunde ved Einafjorden 17.06., 1 par med 1 unge Gørvika på Einafjorden 18.06. og 1 ind. i spill Strømstadholmen i Einafjorden 18.06., **Nordre Land:** 1 ind. ved Ullsjøen 10.06., **Nord-Aurdal:** 1 ind. i spill Hermanstølen 09.06. og 4 ind. Gauklie 11.06.

Sotsnipe

Lom: 1 ind. Svarttjøynne i Dumdalen 10.08.

Svømmesnipe

Lesja: 1 ind. Lomtjøynne på Dalsida 12.06., **Dovre:** 1 ind. ved Horrtjern på Fokstumyra 04.07., 1 hann med min. 1 unge Bonkallhaugen på Fokstumyra 10.07. og 3 ind. med hekkeadferd Veslhjerkintjønnin 11.07., **Ringebu:** 2 ind. Åsdalstjerna 15.06., hvor det senere ble sett 6 ind. 23.06., 1 ind. 24.06. og 1 hunn og 2 hanner med hekkeadferd 13.07., **Øyer:** 2 ind. Lyngen 27.06., **Øystre Slidre:** 2 ind. Lykkjestølande langs Jotunheimvegen 25.06.

Fjelljo

Øystre Slidre: 1 ind. Flybekken i Leirungdalen 09.06. og 1 ind. Fisketjernnuten/Valdresflye 15.06. og 10.07.

Dvergmåke

Dovre: 1 ind. Fokstumyra 02.06., 2 ind. Steintjøynne på Fokstumyra 22.06. og senere 1 ind. i vestenden av Vålåsjøen 01.08.

Hettemåke

Observasjoner i hekkeområder:

Dovre: 7 ind., hvorav 3 rugende ind., Stortjønn på Fokstumyra 05.06., samme sted 3 ind. 10.07., **Vågå:** 2 hekkende par med unger på Strondsætertjern 13.07., **Øyer:** 2 hekkende par (rugende ind.) Helgetjern 15.06., **Gjøvik:** Koloni på Haralddammen i Biri med 35 ad. og 10 unger (som ble ringmerket), 02.07. Ved nytt besøk 16.07. ble det registrert ca. 20 ad. og 15 unger, **Vestre Toten:** 4 ind. med paring/kurtise Blilisanden 09.06., **Gran:** Koloniene på Tommelsjøen og Grevsjøen ble funnet forlatt 01.07.

Sildemåke

Nord-Fron: 1 ind. funnet drept ved Hesteskobakken 29.06., **Øyer:** 1 ind. Lyngen 27.06., **Lillehammer:** 1 – 3 ind. Lågendeltaet følgende dager: 1 ind. 04.06., 2 ind. 06.06. og 18.07., 3 ind. 23.07. og 2 ind. 01.09., følgende hekkefunn på Hunderfosdammen: 3 ind., hvorav 2 rugende, 17.06., 10 ind., hvorav 1 ind. på reir, 17.07., **Gjøvik:** Hhv. 7 og 1 ind. Fluren på Svennesvollene 22.07. og ind. 23.07., **Østre Toten:** Hhv. 1, 1 og 3 ind. Mjøsa ved Kapp 04.06., 08.06. og 13.06., **Gran:** 1 ind. Eidsand i Randsfjorden 13.07., **Jevnaker:** Opptil 60 ind. i sørenden av Randsfjorden på våren, hvor dette er registrert: 10 ind. 28.03. og 29.03., 3 ind. 10.04., 20 ind. 11.04., 2 ind. 14.04., 8 ind. 19.04., 2 ind. 19.04., 5 ind. 26.04., 60 ind. 11.05. og 1 ind. 17.06. Videre 1 ind. Tangen ved Randsfjorden 19.04., 18 ind. Bergertjernet i Randselva 11.05. og 1 ind. Velotjernet 17.06., **Søndre/Nordre Land:** 4 ind. Dokkadeltaet 19.06., **Nordre Land:** 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 14.06. og 20.06.

Gråmåke

Observasjoner i hekkeområder:

Lillehammer: 10 ind., hvorav 1 årsunge, Hunderfosdammen 17.07., **Gjøvik:** 14 ind. i kolonien på Fluren på Svennesvollene 22.07.

Svartbak

Øyer: 7 ind. Trettenstrykene Fuglefredningsområde 20.06., **Lillehammer:** 1 – 9 ind. i Lågendeltaet følgende dager: 4 ind. 02.06. og 04.06., 7 ind. 06.06., 9 ind. 09.06., 1 ind. 03.07., 06.07. og 09.07., 2 ind. 14.07. og 20.07., 4 ind. 21.08., 2 ind. 28.08. og 03.09. og 1 ind. 18.09., **Vestre Toten:** 1 ind. ved Raufoss Vdg. Skole 14.07., **Østre Toten:** 1 ind. Mjøsa ved Kapp 04.06., 16.08., 20.08. og 15.09., **Gran:** 1 ind. ved Eidsand 25.06. og 1 ind. Røykenvika 03.07., **Jevnaker:** Opptil 40 ind. i sørenden av Randsfjorden på våren, hvor dette er notert: 1 ind. 08.03., 2 ind. 28.03., 1 ind. 29.03., 2 ind. 07.04., 20 ind. 11.04., 1 ind. 14.04., 13 ind. 19.04. og 40 ind. 11.05. Ellers 15 ind. Bergertjernet i Randselva 11.05.

Makrellterne

Lillehammer: 2 ind. Lågendeltaet 06.07., **Øyer:** 1 hekkende par (rugende ind.) Helgetjern 15.06.

Rødnebbterne

Hekkefunn:

Øystre Slidre: 6 ad. og 1 årsunge Øvre Bjørnhølen 06.08., 1 ad. og 1 årsunge Haldorsøyne 06.08. og 1 ad. og 1 årsunge Marsteinsøyne 07.08.

Skogdue

Vestre Toten: 1 ind. Linnerud, Børsvoll, 21.06., hhv. 2 og 1 ind. Kjelsrud 24.06. og 12.07., 1 ind. Reinsvolldammen 03.07., hhv. 2 og 1 ind. Huseby 01.08. og 03.08., 1 ind. Rognlia 26.07., hhv. 1 og 2 ind. Nesvika på Einafjorden 14.08. og 18.08. og 1 ind. Sisselbergbukta ved Einafjorden 16.08., **Jevnaker:** 6 ind. Moesmoen 11.05., **Sør-Aurdal:** 2 ind. Høvsreslie 19.06.

Tyrkerdue

Sør-Fron: Liten, men fast bestand i Hundorp sentrum, hvor 1 – 5 ind. er observert følgende dager: 2 ind. 12.07., 4 ind. 07.08., 1 ind. 10.08., 5 ind. 20.08. og 26.08. og 3 ind. 11.09. Videre 1 ind. Harpefoss sentrum 15.07., **Lillehammer:** Følgende observasjoner i Søndre Park/Skoletorget: 1 ind. 05.06., 3 ind. 06.07. og 2 ind., hvorav 1 årsunge, 23.07. Videre 1 ind. Bakke gård i Søre Ål 08.06., 1 ind. på foringsplass ved Maihaugen 09.06., hhv. 2 og 3 ind. Nordre Gravlund 22.07. og 05.08., 6 ind. Suttestad 21.08. og 23.08. og 2 ind. Smestad 10.09., **Gjøvik:** Hhv. 1, 2 og 1 ind. Gjøvik sentrum 17.06., 17.07. og 30.07. og 4 ind. Biri Verk, Svennesvollene, 15.09., **Østre Toten:** 1 ind. Evenrudgutua på Kapp 04.06. og 16.08., 1 ind. Alstad 07.06., 1 ind. Kraby 01.07., hhv. 1, 1, 3 og 6 ind. Valle/Lena sentrum 04.07., 01.08., 19.08. og 20.09. og 2 ind. Lillo 16.08., **Gran:** 1 ind. Jaren sentrum 06.06., **Søndre Land:** Hhv. 1, 3 og 1 ind. ind. Hov 20.06., 05.09. og 06.09.

Hubro

Hubro ble i år hørt på 11 lokaliteter i følgende 9 kommuner: Lesja (1), Lom (2), Vågå (1), Sel (1), Sør-Fron (1), Ringeby (2), Gausdal (1), Gjøvik (1) og Sør-Aurdal (1). Par ble konstatert på 3 av lokalitetene (Lom, Vågå og Sør-Fron). I tillegg er det meldt om sommerobservasjoner i to andre områder (Skjåk og Sør-Aurdal). Et rapport sammendrag vil bli publisert i Hujon.

Haukugle

Dovre: Hhv. 1, 2 og 1 ind. Fokstumyra/Fokstua stasjon 29.08., 31.08. og 01.09., **Lom:** 1 ind. Veslådalen 28.08., **Nord-Fron:** 1 ind. Haugsætra 11.08., **Ringeby:** 1 ind. Mykkelsætra 07.09., **Øyer:** 1 ind. Gompa 05.09., 1 ind. Knidalen ved Hornsjø 07.09. og 1 ind. Steinsetra 11.09., **Gausdal:** 1 ind. Valdrestjønn 03.09., 1 ind. Fossetsætra 09.09., 1 ind. Oppsjølia 17.09. og 1 ind. ved Livatnet i Nord-Torpa 20.09., **Gjøvik:** 1 ind. Mustadroa 04.09., **Gran:** 1 par med 4 unger Flisbanen 03.06., 2 ad. Høgkorset 09.07. og 1 årsunge samme sted 30.07., **Lunner:** 1 ind. Elgstøa 12.09., **Nordre Land:** 1 ind. Strømsgrenda 16.07., 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 24.08., 1 ind. Slugua 11.09., 1 ind. Synnfjorden/Slugulia 16.09., 1 ind. Nylene 17.09. og 1 ind. Spåtind 17.09., **Etnedal:** 1 ind. Gammelstølen 22.07., 1 ind. Lenningen 23.08. og 1 ind. Juvkamsøyangen 30.08., **Nord-Aurdal:** 1 ind. Bjørnhovd 09.06. og 1 ind. Pilsett 28.08., **Øystre Slidre:** 1 ind. Lykkjestølne ved Jotunheimvegen 26.08. og 1 ind. Fullsenn vest 04.09.

Kattugle

Øyer: 1 ind. hørt Storkjølla på Grandrudmoen 19.08., **Lillehammer:** 1 ind. hørt fra Gausavollene 07.06., 1 ind. hørt fra Kastrudborga 14.06. og 1 ind. Bakke gård 20.06., **Gjøvik:** 3 unger ringmerket i kasse i Gjøvik sentrum 12.06. og 1 ind. hørt ved Lauga i Snertingdal 26.07., **Gran:** 1 ind. Røykenvika 24.06., 2 unger hørt Jorstadlinna/Pilgutua 24.06., 2 unger hørt Hvalstad, Granavollen, 24.06. og hhv. 1, 2, 1, 1 og 1 ad. ind. hørt ved Skirstadtjern 31.07., 28.08., 31.08., 08.09. og 12.09., **Lunner:** 1 ind. hørt Grua 19.03., 1 rugende hunn på 4 egg i kasse Raastadbakka, Volla, 17.04. og 27.04. Her ble 3 unger ringmerket 12.05., 1 rugende hunn på 5 egg i kasse Rya 18.04., 1 rugende hunn på 6 egg i kasse Løken 18.04. Her var det 1 hunn og 5 unger ved nytt besøk 02.05. og ungene ble ringmerket 10.05. Videre 1 par med 1 unge i kasse på Kraggerud Øvre 02.05., **Jevnaker:** 1 rugende hunn på 5 egg i kasse Rønnerud, Toso, 16.04., hvor 5 unger ble ringmerket 10.05., 1 rugende hunn i kasse Roen i Sløvika 16.04., hvor hunnen fortsatt ruget på 3 egg 10.05. Her ble 3 unger ringmerket 27.05., 1 rugende hunn på 4 egg i kasse Gunstad i Sløvika 10.05., hvor 4 unger ble ringmerket 27.05., **Søndre Land:** 1 ind. hørt Nordre Halmrast 18.06., **Nordre Land:** 1 ind. Laen i Vest-Torpa 22.06., **Vestre Slidre:** 1 ind. hørt Vistemyrskogen 17.08.

Lappugle

Søndre Land: 1 årsunge observert i et skogområde 04.08.

Hornugle

Vågå: 1 ind. hørt Øvre Ruste 04.07., **Nord-Fron:** 1 ind. Veslum i Skåbu 05.07., **Gjøvik:** 1 ind. Rolid 10.06., **Vestre Toten:** 1 ind. Brenna, Sisselbergbukta på Einafjorden, 16.06., hvor min. 1 unge ble hørt

09.07. Ellers 1 årsunge Huseby 03.08., **Østre Toten**: 2 – 3 unger hørt Tømmerhol 19.06., **Lunner**: Min. 1 unge hørt Sanstad på Roa 23.06. og 1 ind. ved Rokotjernet 19.08., **Jevnaker**: 1 ind. funnet med skadet ving på Kveldsrud 21.03. Fuglen ble avlivet. **Nordre Land**: 1 ad og 3 unger (hørt) Dokka 12.06., 1 unge hørt vest for Kolbjørnhusbrua 24.06., 1 unge hørt øst for Kolbjørnhusbrua 24.06., hhv. 2 og 1 unge hørt ved Livatnet, Nordbygda i Nord-Torpa, 25.06. og 12.07., 3 unger hørt Nord-Torpvegen 28.06. og 1 unge hørt ved Lauga i Snertingdal 17.07., **Søndre Land**: Unger hørt på Neslandet 17.06., hvor 3 unger ble hørt 23.06., **Nord-Aurdal**: 1 ind. hørt ved Aurdal prestegard 08.08.

Jordugle

Dovre: 1 ind. Fokstumyra 13.07. og 21.08., **Nord-Fron**: 1 ind. Øyangen 09.06., 1 ind. Bjørnhovd 09.06. og 1 ind. Hauksteinbekken ved Buhø 06.07., **Sør-Fron**: 1 ind. Skriurusten 07.07., **Øyer**: 1 ind. Akksjøen 29.07., **Lillehammer**: 1 ind. Fjellmyra på Vingromsåsen 14.08., **Nordre Land**: 1 ind. Sæbu-Røssjøen 08.07., **Etnedal**: 1 ind. Juvkamsøyangen 26.08., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Valtjernstølan 08.06. og 1 ind. ved Fullsenn 19.07., **Øystre Slidre**: 1 ind. Møsaheilla ved Lykkjestølane 02.06., 1 ind. ved Vassklepp langs Vinstervatnet 09.07. og 14.08., 1 ind. Mørstadstølen langs Vinstervatnet 10.07., 1 ind. Urekollen langs Vinstervatnet 10.07. og 11.07. og 1 ind. ved Haugseter Fjellstue 06.08., **Vang**: 1 ind. Marabotn 08.07.

Perleugle

Lillehammer: 1 ind. hørt ved Karustjernet i Gropmarke 01.06., **Gausdal**: 2 unger ringmerket ved Tverrlitjernet i Espedalen 19.08., **Gjøvik**: 1 ind. hørt i Biri Øverbygd 10.06. og 1 ind. hørt ved Torvmyra 18.09., **Vestre Toten**: 1 ind. Nordre Teiterud 12.06., **Gran**: 1 ind. i kasse på Korshaugmyra, Åstjern, 14.06., hvor det ble registrert 4 egg og 1 nyklekt unge 05.07. Her ble 4 unger ringmerket 21.07., 3 ind. (1 ad. og 2 årsunger) ringmerket Sverabanen 06.09., hvor 2 årsunger ble ringmerket 17.09.. Videre ble 6 ind. (2 ad. og 4 årsunger) ringmerket Risbakken – Ognilla på Gran østås 17.09., **Lunner**: 1 ind. hørt Brattholtvika på Mylla 20.03. og 1 ind. Grasbergstjern på Mylla 19.06., **Nordre Land**: 1 rugende ind. på 4 egg Nordrum i Nord-Torpa 24.06., samt kasse med 5 unger (som ble ringmerket) Langholvegen – Nylsfjellet 16.07.

Nattravn

Nord-Aurdal: 1 ind. hørt ved Stogofjorden 12.06., **Søndre Land**: 1 ind. hørt i et skogområde i midten av juni.

Vendehals

Dovre: 1 ind. Furuhaugli på Dovrefjell 01.06., **Sel**: 1 ind. Sundtjønnhaugen 09.06., **Nord-Fron**: 1 ind. Hovde på Kvamsfjellet 02.06., hvor 1 unge ble sett i åpningen i fuglekasse, 01.07. Videre 1 ind. Sikkilsdalen 11.07., **Ringebu**: 1 ind. Granlien i Venåsen 06.06. og 1 ind. Mykkelsætra 12.07., **Gjøvik**: 1 ind. Eiktunet 01.06. og 1 ind. Eikstadtjernet 03.06., **Vestre Toten**: 1 ind. Lønneberget på Raufoss 01.06., **Jevnaker**: 1 ind. ved Nordre Vælsvatnet 14.05., **Søndre/Nordre Land**: 1 ind. Dokkadeltaet 08.07., **Vestre Slidre**: 1 ind. Hande 11.06.

Gråspett

Øyer: 1 ind. ved Ile gård i Sørbygda 20.09., **Lillehammer**: 1 ind. ved Sundgården 06.09., **Søndre Land**: 1 ind. ved Nygard 23.06., **Etnedal**: 1 ind. Granlund, Bruflat, 01.07. og 27.08., **Nord-Aurdal**: 1 ind. ved Fløafjorden 04.09.

Dvergspett

Dovre: 1 ind. ved Fokstua stasjon 19.09., **Vågå**: 1 par som matet unger ved Grjothovda 06.07. og 1 ind. Vistehorten naturreservat 11.08., **Sel**: 1 ind. Murudalen 14.08., **Lillehammer**: 1 par som matet 1 unge Bakke gård i Søre Ål 27.06., **Gausdal**: 1 ind. Holshagen i Follebu 28.06., **Vestre Toten**: 1 ind. med hekheadferd Blili vestre 10.06. og 1 ind. Lunde, Sagvoll, 12.08., **Lunner**: 1 ind. Skøyen 31.05., 1 ind.

Damstua øst for Vassjøtjern 19.04. og 1 hann ved Vassjøtjern 11.05., **Jevnaker**: 1 ind. Rønnerud, Toso, 16.04., **Sør-Aurdal**: 1 ind. Vangsvegen 22.08.

Fjellerke

Lesja: 1 ind. Grisunghøa 16.06., hhv. 4 og 1 ind. Rundhøe 29.06. og 09.08. og 1 syngende hann, samt 1 par med mat til unger, Rånåflyi 10.07., **Dovre**: 2 ind. Hornsjøkollen 24.06., 3 ind. Tjørnhøi på Hjerkin 29.06. og 1 årsunge Vasskillet, Grimsdalen, 06.08., **Skjåk**: 1 ind. med hekkeadferd Storflået ved Leirungsvatnet 08.07. og enkeltfugler med hekkeadferd på to steder langs Sevaldtjønni ved Leirungsvatnet 08.07., **Lom**: 1 par med hekkeadferd Vassmillom (mellom Leirungsvatnet og Råkåvatnet) 08.07., enkeltfugler med hekkeadferd på to steder på sørsida av Råkåvatnet 08.07. og 1 ind. med mat i nebbet Slettgjelet øst for Råkåvatnet 08.07., **Øystre Slidre**: Relativt god hekkebestand i området Fisketjernnuten/Valdresflya, hvor dette er innrapportert: 6 ind. 11.06., 2 ind. 13.06., 1 ind. 14.06., 3 ind. 19.06., 8 ind. 20.06., 2 ind. 21.06., 9 ind. 25.06., 2 ind. 26.06., 28.06. og 29.06., 8 ind. 30.06., 2 ind. 01.07. og 02.07., 8 ind. 04.07., 1 ind. 06.07., 2 ind. 07.07., 1 par med 2 unger 09.07., 2 ind. 10.07., 8 ind. 11.07., 2 ind. 13.07., 3 ad. og 1 årsunge 20.07., 1 ind. 31.08., 1 årsunge 07.08., 1 ad. og 3 årsunger 08.08., 2 ad. og 1 årsunge 11.08., 1 ad. ind. 12.08. og 4 årsunger 15.08. I tillegg ble hhv. hhv. 6 og 1 ind. sett ved Rjuptjernet på Valdresflye 04.07. og 14.08.

Sandsvale

Observasjoner på hekkeplass:

Vågå: Ca. 80 reirhull, hvorav de fleste i bruk, sør for Fluguhaugen 13.06., **Sel**: 7 ind. Tolstadsetra i Murudalen, hvor den hekker i torvtak, 20.06., **Nord-Fron**: Ca. 10 ind., som trolig hekket i torvtak, Bilbensætrin, 11.06., koloni på ca. 40 ind. Veslevassæter ved Strålvatnet 14.06. Her ble ca. 30 ind. sett sammen med unger 11.08., **Gausdal**: Ca. 60 reir i bruk i Forset grustak 28.06.,

Lillehammer: 7 ind. ved sandtak ved Stor-Hove, men bare ett i bruk, 09.07., **Gran**: Ca. 30 ind. og 50 nyutgravde hull i Kolkinngrustaket 11.06. Ved nytt besøk 12.07. ble ca. 30 ind. sett i kolonien.

Vintererle

Lesja: 1 ind. Fetten på Lesja vestsida 04.09., **Dovre**: 2 ind. Øyan, Lågen ved Dombås, 04.09., **Lom**: 1 ad. med mat til unger ved Strind gard i Lom sentrum 19.07., **Sel**: 1 ind. Skjena på Selsmyrin 10.08., **Nord-Fron**: 2 ind. Sikkilsdalseter 15.08., **Sør-Fron**: 1 ind. Hovevollan vest for Hundorp bru 11.09., **Ringebu**: 1 ad ind. Dørfallet 30.07., **Lillehammer**: 1 ind. Nordseter 02.06., 1 ad. med mat til unger Mesnaelva ovenfor badedammen 03.06., 1 ind. med hekkeadferd ved Svartevja i Lågendeltaet 06.06. Utover dette ble 1 – 5 ind. sett følgende dager i Lågendeltaet på sensommeren og høsten: 1 ind. 31.08., 01.09., 5 ind. 10.09., 1 ind. 12.09., 3 ind. 13.09., 1 ind. 14.09., 3 ind. 17.09., 2 ind. 19.09. og 1 ind. 20.09. Videre 1 ind. ved bekk i Balbergskaret 12.06., 1 par med mat til unger langs Svartdalsvegen nord for Vismundsætra 10.07., 3 ind. Åretta ved Langseth 10.07., 1 ind. Roterud 30.08., 1 ind. Mjøsa ved Vingrom 15.09. og 2 ind. ved Finna bru i Mesnaelva 09.09., **Gausdal**: 2 ind. Henningsvær, Bergan, 01.06., 1 par med unger i Helvete, Espedalen, 14.07. og 2 ad. i Gausa ved Follebu Bruk 16.08., **Gjøvik**: 1 ind. Hunnselvas utløp 09.07., 1 ad. med 5 unger Svennesvollene 22.07. Her ble det senere sett hhv. 1, 6 og 3 ind. 28.08., 10.09. og 15.09. Videre 1 ind. langs Vismunda i Biri sentrum 23.07., 1 ind. Breiskallen 07.08., 1 ind. Gjøvik Gård 13.08., 1 ind. ved Lions camping på Biristrand 18.09. og 2 ind. langs Vismunda ved Mjøsbruket 18.09., **Vestre Toten**: 1 ind. Reinsvoll dammen 03.07., 2 ind. Nesvika på Einafjorden 18.08., 1 ind. ved vanntårnet på Eina 01.09., 1 ind. Blilisanden på Einafjorden 09.09. og 19.09. og hhv. 4 og 2 ind. Sisselbergbukta på Einafjorden 15.09. og 20.09., **Østre Toten**: Hhv. 1 og 3 ind. Kapp 16.08. og 02.09., **Gran**: 1 ind. Haugen i Brandbu 05.07., 2 ind. Røykenvika 29.08., 1 ind. Verkstedet i Brandbu 08.09., 1 ind. Vigga ved H. Dæhlenbrua i Brandbu 08.09. og 15.09. og 2 ind. Brandbu rensanlegg 15.09., **Lunner**: 2 ind. Leirsjøbrua 03.04., 1 ind. utosen på Sverigetjern 11.04. og 21.04., 1 ind. Langvika, Store Skillingen, 26.05. og 1 ind. Gjerdingen 13.06., **Jevnaker**: 2 ind. Svenådalen 16.04., 5 ind. Sløvikelva 18.04., 1 ind. Nedre Vang ved Randsfjorden 19.04., 1 rugende ind. på 5 egg Velofoss på Grindvoll 02.05., hvor reiret inneholdt 6 egg 10.05., 1 par ved reir med 1 egg Koreavegbrua ved Jevnaker kirke 10.05. og 1 ind. Kistefoss i

Randselva 19.07., **Nordre Land**: 2 årsunger Moen/Åmot 15.07., **Sør-Aurdal**: 1 par langs elv ved Ellingseter 16.06., 1 ind. Begna ved Bagn 14.08. og 1 ind. ved inntaket til Hølera kraftverk 17.09., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Fløafjorden 04.09.

Nattergal

Gjøvik: 1 syngende ind. i området Vardalvegen vest - Ålune 03.06., 08.06. og 09.06., **Gran**: 1 syngende ind. Røykenvika 09.06. og 1 syngende ind. Sagatangen ved Jarenvannet 31.06. - 13.06.

Svartrødstjert

Lom: 1 syngende hann Sognefjellshytta 16.06. (Anne Gri Henriksen), **Lunner**: 1 ind. Elgstøa 14.08. (Steinar Andersen). Fotodokumenterte funn.

Gresshoppesanger

Gran: 1 syngende ind. Jarenvannet 10.06., **Søndre/Nordre Land**: 1 syngende ind. Dokkadeltaet 05.06.

Sivsanger

Gran: 1 syngende ind. Kruka 09.06., 16.06. og 24.06., 1 syngende ind. Jarenvannet sør 10.06., 1 syngende ind. Stortjern på Tingelstad 12.06. og 20.06., 1 – 2 syngende ind. ved Grunningen på Tingelstad følgende dager: 1 ind. 13.06. og 14.06., 2 ind. 15.06. og 1 ind. 25.06. og 03.07. Videre 1 syngende ind. Elgtjernet på Tingelstad 16.06., **Gausdal**: 1 syngende ind. Valdrestjønnen ved Kittilbu 25.06.

Rørsanger

Vestre Toten: 1 syngende ind. Blilisanden, Einafjorden, 13.06. og 1 syngende ind. Sisselbergbukta, Einafjorden, 16.06. og 18.06., **Gran**: Følgende registreringer på Skirstadtjern: 1 syngende ind. 02.06. og 12.06., 2 syngende ind. 16.06. og 24.06., 3 syngende ind. 29.06., 1 syngende ind. 03.07. og 20.07., 1 ad. ringmerket 23.07. og 1 ind. (1K) ringmerket 30.08., 31.08. og 11.09. Videre 1 syngende ind. Grunningen på Tingelstad 02.06., 13.06. og 14.06., 1 syngende ind. Stortjern på Tingelstad 12.06. og 2 syngende ind. Elgtjernet på Tingelstad 16.06.

Myrsanger

Gjøvik: 1 syngende ind. ved Hjellund nord for Biri 11.06., **Vestre Toten**: 1 syngende ind. Sisselbergbukta ved Einafjorden 06.06. - 10.06., 1 syngende ind. Sivesind 11.06. og 13.06., 1 syngende ind. ved Sivesindtjern 12.06., 1 syngende ind. Lier, Børsvollen, 15.06., 2 syngende ind. Blilisanden 17.06. og senere 1 syngende ind. samme sted 18.06., 20.06., 21.06. og 25.06., 1 syngende ind. ved Jonsrud 20.06., 25.06. og 05.07., 1 syngende ind. Linnerud, Børsvollen, 20.06. og 1 syngende ind. Øvre Hegernes 27.06., **Østre Toten**: 3 syngende ind. Gunnerud, Krabysanden, 02.06., 1 syngende ind. Kloppenveien øst for bru 02.06., 1 syngende ind. Buruld 02.06., 1 syngende ind. øst for kornsilo på Lena 02.06., 1 syngende ind. Atlungstad 10.06., 1 syngende ind. Moldstad i Kolbu 19.06., 1 syngende ind. ved fotballbanen i Kolbu 19.06. og 1 syngende ind. ved Håjendammen 19.06., **Gran**: 1 ind. ringmerket Nordtjernet på Tingelstad 02.06., 1 ind. ringmerket Aschimlandet 03.06., hhv. 1 og 2 syngende ind. Aschimlinna 07.06. og 24.06., 1 syngende ind. Mæna 09.06. og 16.06., 1 syngende ind. Dæhlenbrua ved Brandbu 09.06., 1 syngende ind. Innaforsletta i Brandbu 10.06. og 16.06., 1 syngende ind. ved Gran ungdomsskole 10.06. - 13.06. og 2 syngende ind. samme sted 17.06., 1 syngende ind. Ringdalslinna/Jorstadlinna 10.06., hhv. 1 og 2 syngende ind. Hilden på Tingelstad 10.06. og 17.06., 1 syngende ind. Vesletjern søndre på Tingelstad 10.06. og 17.06., 1 syngende ind. Hole på Tingelstad 10.06., 1 syngende ind. Grinakerdammen 10.06. og 16.06., 1 syngende ind. sundet på Jarenvannet 11.06., hhv. 1, 2, 1 og 1 syngende ind. i nordvestre del av Jarenvannet 12.06., 13.06., 17.06. og 29.06., hhv. 2 og 1 syngende ind. Stortjern på Tingelstad 12.06. og 20.06., 1 syngende ind. Lysenstøa, Aschimlandet, 12.06., hhv. 1 og 2 syngende ind. Søre Hohletjernet på Tingelstad 12.06. og 15.06., hhv. 2 og 1 syngende ind. ved Elgtjernet på Tingelstad 13.06. og 16.06., 1 syngende ind. Bortaforsletta i Brandbu 16.06., 1 syngende ind. ved

Dvergstenlinna/Nordre Molstad 17.06., 1 syngende ind. Langtjern på Tingelstad 17.06., 1 syngende ind. Gullen 17.06., 1 syngende ind. Grinaker sør 24.06., 1 syngende ind. Vøienlinna/Søndre Ålsvegen 27.06. og 1 årsunge ringmerket Skirstadtjern 02.08., **Søndre/Nordre Land**: 1 syngende ind. Dokkadeltaet 12.06., **Søndre Land**: 1 syngende ind. Hov/Fall 18.06., 1 syngende ind. Ringelia – Skute kirke 18.06., 2 syngende ind. sør for Ligarda 18.06. og 1 syngende ind. ved Ligarda 18.06.

Busksanger

Gjøvik: 1 syngende ind. Vardal 03.06. og 10.06., **Vestre Toten**: Følgende funn øst for Sivesindtjern på Bøverbru: 1 syngende ind. 10.06., 2 syngende ind. 11.06. - 13.06., 3 syngende ind. 14.06., 1 syngende ind. 20.06. og 24.06. og 1 par med mat til unger 29.07. – 01.08. (Thor Østbye og Bjørn Harald Larsen).

Østre Toten: 1 syngende ind. Kloppen/Krabyskogen 02.06., **Gran**: 1 syngende ind. ved Bråtåjern 09.06. og 12.06., 1 syngende ind. ved Dvergstenbrua 14.06. og 1 syngende ind. ved Tingelstad nye kirke 16.06., **Søndre Land**: 1 syngende ind. Ligarda/Ringelia 18.06.

Kommentar: Hekkefunnet ved Sivesindtjernet i Vestre Toten er det første i Oppland fylke (nå historisk). Funnet er fotodokumentert.

Foto: Thor Østbye

Tornsanger

Vågå: 1 syngende ind. Øygaardssætra 08.06., **Sel**: 1 syngende ind. Selsmyrin 24.06.,

Lillehammer: 1 syngende ind. Langmoen på Jørstadmoen 19.06. og 02.07.,

Vestre Toten: 2 ind. Jonsrud 14.06., 1 syngende ind. Trosterud 11.06. og 12.06. og 1 syngende ind.

Lier, Børsvollen, 15.06., **Østre Toten**: 2 syngende ind. Evenrudgutua på Kapp 08.06. og senere 1 ind.

11.06. og 13.06., **Gran**: 2 syngende ind. Grinaker 12.06., 1 syngende ind. ved Hilden på Tingelstad

12.06., 1 syngende ind. Hennung 14.06., 1 syngende ind. Dvergstenbrua i Brandbu 14.06. og 1

syngende ind. Bortaforsletta i Brandbu 14.06., **Lunner**: 1 syngende hann Ballangrud på Grindvoll

31.05. og 1 syngende hann ved Kruggerudstjernet 09.06., **Jevnaker**: 1 syngende hann Gullavika ved

Randsfjorden 04.06., **Søndre Land**: 1 syngende ind. Nordre Halmrast 16.07., **Nordre Land**: 1 syngende

ind. Øyom ved Etna 07.06. og 10.06. og 1 syngende ind. Moen/Åmot 13.06., **Sør-Aurdal**: 1 syngende ind. Østre Bagn 16.06., **Nord-Aurdal**: 1 syngende ind. Midtre Granheim 12.06.

Bøksanger

Lillehammer: 1 ind. Langmoen på Jørstadmoen 01.06., 03.06. og 04.06. og 1 ind. Jørstadmoen militærleir 03.06., **Gjøvik**: Min. 3 ind. syngende ved Eriksrud naturreservat på Biri 04.06., **Lunner**: 1 syngende hann ved Kruggerudstjernet 11.06., **Nordre Land**: 2 syngende ind. i Dokka naturreservat 11.06., **Nord-Aurdal**: 1 syngende ind. Marsteinhøgda 20.06.

Gulbrynsanger

Vestre Toten: 1 ind. Engenstranda på Blilisanden ved Einafjorden, 19.09. (Bjørn Harald Larsen).
Kommentar: Funn nr. 16 i Oppland (historisk). Funnet er fotodokumentert.

Tornskate

Nord-Fron: 1 ind. Bilbensætrin 11.06., **Øyer**: 1 hunn ved Brettdalen 21.07., **Gausdal**: 1 ind. ved Kittilbutjerna 17.06. og 1 hunn med hekkeadferd Torsdalsvegen, Skeikampen, 22.07., **Gjøvik**: 1 ind. Napstad 09.06., 1 par Stangstuguhøgda på Vardalsåsen 14.06. og 1 ind. Bergstugua på Vardalsåsen 03.07., **Vestre Toten**: 1 ind. Korsen 29.07. og 1 ad. Trosterudvegen 09.08., 10.08. og 19.08., **Østre Toten**: 1 hann Dyrud, Gihlehagen, 28.06. og 1 hunn Laskogen ved Karidalen 07.07., **Gran**: 1 ind. Flisbanen 03.06., 1 ind. Oksetjern på Tingelstad 17.06., 1 par som matet minst 1 unge i Helgedalen 14.07. og 3 ad. Gamkinnvegen 23.07., **Lunner**: 1 par på Dæl øst for Vassjøtjern 21.05. og 31.05., **Søndre Land**: Hhv. 1 hunn og 1 par Leirbekk ved Fluberg 28.06. og 16.07. og 1 ind. Trevetna Midtre 19.07., **Nordre Land**: 1 par ca. 2 km nord for Dokka sentrum 07.07., 1 hunn med 2 unger på åsområde ved Dokka 28.07., 1 ind. Dal gård ved Dokka 29.07. og 1 par med 2 unger Nordrum i Nord-Torpa 04.08., **Vestre Slidre**: 1 hann Nøsen 09.06.

Varsler

Dovre: 1 ind. Fokstumyra 31.08. og 1 ind. Stasjonsvegen på Hjerkin 19.09., **Nord-Fron**: 1 par ved Strålvatnet 14.06., **Sør-Fron**: 1 ind. Fryasletta 12.09., **Øyer**: 1 ind. Rognhaugen 06.08., 17.08. og 05.09., 1 ind. Gullbringen 06.08., 1 ind. Brettdalen 06.08., 1 ind. Skåetjønmyra 28.08., 1 ind. Gompa 05.09. og 1 ind. Svartsetra 07.09., **Lillehammer**: 1 ind. Koltjernet ved Mellsjøen 06.08. og 1 ind. Ytre Reina 20.08., **Gausdal**: 1 ind. Nedre Fossetslættet 24.07., **Nordre Land**: 2 ind. Dokkadeltaet 28.07., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Langelimyrene 15.08., 1 ind. Gauklia – Brattåsen 30.08., 1 ind. Langelimyrene 30.08., 1 ind. Hermanstølen – Fiskebekken 30.08. og 1 ind. Valtjernstølan 05.09. og 18.09.

Nøttekråke

Nord-Fron: 1 ind. Skåbu 23.08., 28.08. og 20.09. og 1 ind. Kapellvegen ved Vinstra 24.08., **Ringebu**: 1 varslende ind. Mjogdalen 04.06., **Øyer**: 1 ind. Ile gård i Sørbygda 24.07. og 1 ind. Tretten 31.08., **Lillehammer**: 1 ind. Storsvea 07.06. og 17.07., 1 – 4 ind. ved Kringsjø følgende dager: 1 ind. 19.06., 05.07. og 08.07. - 10.07., 3 ind. 11.07., 4 ind. (2 ad. og 2 juv.) 12.07. - 14.07., 1 ind. 18.07. - 10.08., 2 ind. 12.08. - 21.08., 1 ind. 01.09. - 02.09., 2 ind. 03.09. - 09.09., 1 ind. 12.09., 2 ind. 13.09. - 18.09. og 1 ind. 19.09., hhv. 2, 4 og 4 ind. Søndre Park/Lillehammer kirke 06.07., 14.07. og 17.07., 1 ind. Nordre Gravlund 14.07., 2 årsunger Solhøgda 18.07., 2 ind. Bregnevegen nord for Maihaugen 22.07., 1 ind. ved Maihaugen 01.08., 1 ind. Åveita 19.08., 1 ind. Jørstadmoen 19.08., hhv. 2 og 3 ind. Skårset 22.08. og 26.08., 1 ind. Vingromsåsen 31.08. og 1 ind. ved Skurva/Flømyra 19.09., **Gjøvik**: 2 ind. Gjøvik sentrum 17.07., hvor 1 ad. og 2 årsunger ble sett 30.07., 1 ind. Eikstadtjernet 18.07., 2 ind. Tranberglia 27.07., 1 ind. Fredeng 29.07. og 1 ind. Bråstad 28.08., **Vestre Toten**: 1 ind. Lønneberget på Raufoss 16.07., 1 ind. Bøverbru 26.07., 1 ind. ved vanntårnet på Eina 30.07. og 15.08., 1 ind. Sisselbergbukta på Eina 08.08. og 22.08. og 1 ind. Lier, Børsvollen, 03.09., **Østre Toten**: 1 ind. Kapp 27.07., 14.08., 16.08. og 31.08., **Gran**: Hhv. 1 og 2 ind. Brandbukampen 26.07. og 15.09., 1 ind. ved Moen skole i Brandbu 01.08., 1 ind. Grimsrud 13.08., 1 ind. ved

Skirstadtjernet 23.08. og 1 ind. Mjørenga 24.08. og 01.09., **Lunner**: 1 ind. Åsli vest 03.06., 1 ind. Dæl ved Vassjø 03.08. og 2 ind. Kjekstad 04.09., **Jevnaker**: 1 ind. Galtedalstjerna 19.07., **Nordre Land**: 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 09.08. og 2 ind. samme sted 10.08. - 12.08., **Sør-Aurdal**: 1 ind. Høvreslie 16.09., **Nord-Aurdal**: 1 ind. Fagernes Park 25.07. og 1 ind. Aurdal prestegard 29.08.

Kornkråke

Østre Toten: 5 ind. i koloni Lena sentrum 15.06., 1 ind. Bjørnstad 29.07. og 1 ind. Kapp 18.08. og 24.08.

Stillits

Ringebu: 2 ind. Gildesvollen 13.08., **Øyer**: 1 ind. Ile gard i Sørbygda 17.07. - 18.07., 21.07. - 22.07., 04.08. og 05.08., **Lillehammer**: 4 ind. Langmoen på Jørstadmoen 01.06. og 2 ind. samme sted 02.07., 16.08. og 13.09., 2 ind. ved Mosodden 05.06., 1 ind. Gardvegen 30.06., 3 ind. Balbergsøya i Lågendeltaet 01.07., 1 ind. Kastrud sør for Jørstadmoen 01.07., hhv. 4 og 1 ind. Sundgården på Fåberg 06.07. og 06.09., 1 ind. Martin Seipsveg ved Maihaugen 07.07., 1 ind. Nordre Gravlund 22.07., 1 ind. Korgen ved Lågendeltaet 22.07., hhv. 2, 3 og 3 ind. Jørstadmovollene i Lågendeltaet 23.07., 27.08. og 17.09. og 1 ind. Hovemoen 23.07., **Gausdal**: 1 ind. Bjørsons utsikt i Follebu 01.06., 2 ind. Houm 28.06. og 1 ind. Holshagen 28.06. og 30.08., **Gjøvik**: 2 ind. Flatsjøen 13.06., 2 ind. Gjøvik sentrum 17.06., 11 ind. Torke i Gjøvik sentrum 29.06. og 1 ind. Svenesvollene 28.08., **Vestre Toten**: 1 par med 1 unge Steffensrud 21.06., 3 ind. Knatterud 21.06., hhv. 1, 2, 2, 1 og 2 ind. Lønneberget på Raufoss 29.06., 01.07., 05.07., 20.07. og 22.07., hhv. 2 og 1 ind. Vestrumenga 03.07. og 11.07., hhv. 2 og 20 ind. Kjelsrud på Reinsvoll 12.07. og 08.08., 2 ind. Fugleparken i Raufoss 27.07., 6 ind. Skoledammen i Raufoss sentrum 18.08. og 2 ind. Sveastranda 24.08., **Østre Toten**: 5 ind. Vedervang i Lensbygda 12.09., **Gran**: 1 ind. Moen skole 01.06. og 03.07., 1 ind. Skotterudputten ved Gran stasjon 13.07., hhv. 2, 1 og 1 ind. ved Skirstadtjern 11.08., 18.08. og 02.09., 1 ind. Brandbukampen 04.09. og 12 ind. Søremsenga, Moen, 19.09., **Lunner**: 1 ind. ved Kalvsjøtjern 21.04., 5 ind. Østenga ved Lunner sentrum 01.05. og 1 syngende hann ved Kruggerudstjernet 09.06., **Jevnaker**: 1 ind. ved sørenden av Randsfjorden 19.04., 2 ind. Nedre Vang ved Randsfjorden 19.04., 1 ind. Nordbytangen ved Randsfjorden 19.04., 1 ind. Tangen ved Randsfjorden 19.04., 1 ind. Sløvika 21.04., 2 ind. Gunstad i Sløvika 10.05., 2 ind. ved Storetjernet 03.07. og 2 ind. ved Kistefoss i Randselva 09.07., hvor 1 par ble sett sammen med 1 unge 31.07., **Søndre Land**: 2 ind. ved Nygard 23.06. og 40 ind. ved Odnes 23.08., **Søndre/Nordre Land**: 5 ind. Dokkadeltaet 17.06. og 1 ind. 08.07., **Nordre Land**: 1 par med 4 unger i Aust-Torpa 22.06. og 2 ind. samme sted 26.06., 1 ind. Frøysåk 21.07. og hhv. 6, 10, 1 og 5 ind. Dokka 28.07., 23.08., 07.09. og 13.09.

Tornirisk

Dovre: 1 ind. Hageseter 04.07., **Vågå**: Min. 1 ind. Vistehorten naturreservat 11.08., **Lillehammer**: 2 ind. Fryjordet gard i Vingrom 26.07., **Øyer**: 2 ind. Brennli 06.08., **Vestre Toten**: 1 ind. Lier, Børsvollen, 17.09., 1 ind. Blili vestre 19.09. og 1 ind. ved vanntårnet på Eina 19.09., **Østre Toten**: 3 ind. Evenrudgutua på Kapp 12.06. og 1 ind. samme sted 15.08., 18.08., 29.08. og 15.09., **Gran**: 1 hekkende par (ferdig reir) Vik på Gamkinn 01.06. Her ble 3 unger ringmerket 29.06. Videre 2 ind. Rødsåsen, Høybytjern, 17.06. og 1 ind. Stastadputten 17.06., **Sør-Aurdal**: 2 ind. Høvreslie 14.06., **Nord-Aurdal**: Hhv. 1 syngende hann og 2 ind. Valtjernstølan 08.06. og 11.06., **Vestre Slidre**: 1 ind. Viovegen 12.06., **Øystre Slidre**: 1 ind. Sanddalen langs Vinstervatnet 09.07.

Bergirisk

Lesja: 2 ind. sør for Løyepeskollen 07.08., **Dovre**: 1 ind. Hornsjøen 24.06. og 5 ind. Fokstumyra 27.07., **Lom**: 6 ind. Breidstulen i Finndalen 08.07., **Øyer**: 2 ind. Midtbekken ved Hornsjø 28.06. og 12 ind. Hundersetra 06.08., **Gausdal**: 2 ind. Skeistua ved Skeikampen 22.07., **Nordre Land**: 9 ind. Hugulia 15.07., **Nord-Aurdal**: Hhv. 8, 2, 15 og 4 ind. Valtjernstølan 10.07., 13.07., 14.07. og 15.07.,

Vestre Slidre: 3 ind. Midtre Syndin 04.07., **Øystre Slidre:** 1 ind. Fisketjernnuten på Valdresflye 11.06. og 4 ind. ved Vassklepp langs Vinstervatnet 09.07., **Vang:** 1 ind. Lykkjenuten 14.06. og 2 ind. Bygdin 06.07.

Brunsisik

Vågå: 3 ind. Nørdre Enge 19.06., **Gran:** Hhv. 3, 6 og 1 ind. ringmerket Skirstadtjern 07.08., 08.08. og 17.08., **Søndre/Nordre Land:** 1 ind. ringmerket i Dokkadeltaet 08.07.,

Nordre Land: 5 ind. Synnfjorden/Slugulia 22.06., **Vestre Slidre:** 1 ind. Midtre Syndin 11.06.

Båndkorsnebb

Øyer: 1 par Koltjørnlia ved Hornsjø 09.05. og 1 ind. ved Roåker 04.07.,

Lillehammer: 2 ind. Nysæterhøgda 09.06. og 1 hann Mellsjøen 13.06., **Gausdal:** 2 ind. Forsetsetra 07.06. og 4 ind. Djupdalsvegen, Storhaugen, 28.07., **Vestre Toten:** 1 ind. ved vanntårnet på Eina 11.07., **Lunner:** 2 ind. Katnosa 28.03., **Nordre Land:** 1 ind. Søndre Åsen 26.06. og 2 ind.

Skinnerlibakken 06.07., **Sør-Aurdal:** Hhv. 4, 24 og 4 ind. Kringletjern, Skjenfjellet, 17.06., 20. – 22.08. og 11.09., 4 ind. Djupdalssetervegen, Skjenfjellet, 21.08., 6 ind. Holmetjern, Skjenfjellet, 22.08. og 50 ind. Trestikkeveien, Skjenfjellet, 10.09., **Nord-Aurdal:** 8 ind. Bjørnhovd 09.06., 2 ind. Fløten 09.06., 1 ind. Danebu 11.06., 11 ind., hvorav flere ungfugler, Ravangtjernet ved Danebu 11.06., 13 ind. Ølnessætrin 16.06. og 1 årsunge sør for Paradisfjorden 04.07.

Furukorsnebb

Vestre Toten: 1 ind. Blilisanden ved Einavatnet 11.07., **Lunner:** 1 ind. ved Avalsjøen 03.04. og 1 ind.

Brovoll 14.04., **Jevnaker:** 1 syngende ind. Tverrsjøstallen ved Tverrsjøen 22.03., 1 ind. Brubekkdalen 03.04. og 5 ind. Nordre Vælsvatnet 14.05., **Sør-Aurdal:** 1 par Åsmyrane 01.06.,

Nord-Aurdal: 2 ind. Skorvestølen på Vaset, 12.07.

Rosenfink

Øyer: 1 syngende hann ved Ile gård i Sørbygda 01.06. og 12.06. og 1 syngende hann ved Rustberg 06.06., **Lillehammer:** 1 syngende hann Langmoen på Jørstadmoen 01.06. - 04.06., 08.06. og 19.06. og 1 observert ind. samme sted 01.07., 1 syngende hann Rustaden sør for Hunderfossen 01.06. og

02.06., 1 syngende hann ved Rånnerud 03.06., 1 syngende hann Bakke gård i Søre Ål 04.06., 07.06., 08.06., 13.06. og 27.06., 2 syngende hanner Gausavollene vest for Jorekstad 12.06., 1 syngende hann ved Sundgården på Fåberg 12.06., 2 syngende hanner Jørstadmovollene 13.06., 3 ind. ved Svartevja sør for Jørstadmoen 15.06. og 1 syngende ind. Balbergsøya i Lågendeltaet 01.07., **Gausdal:** 1

syngende hann Møllevollen 01.06. og 1 ind. Holthaugen 02.08., **Gjøvik:** 1 syngende hann Breiskallmarka 01.06., 1 syngende hann Nordby 01.06., 1 syngende hann Napstad 09.06. og 1 ind.

(1 K) Svenesvollene 28.08., **Vestre Toten:** 1 syngende hann Lønneberget på Raufoss 02.06. og 03.06., 1 syngende hann Strande ved Einafjorden 02.06., 1 syngende hann Trosterud 04.06., 05.06., 10.06. og 14.06., 1 syngende hann Sundsødegård ved Einafjorden 07.06., 09.06., 14.06. og 27.06., 1 syngende hann Jonsrud 14.06. og 1 syngende hann Midtskogen 15.06., **Østre Toten:** 1 syngende hann Evenrudgutua på Kapp 08.06. og 1 ind. Øverskreien 27.06., **Gran:** 1 syngende ind. Gran sentrum 11.06., 1 syngende ind. Fjellheim 01.06. - 11.06., 1 syngende ind. Oksetjern på Tingelstad 17.06., 1 syngende ind. Eidsalm 19.06. og 20.06. og 1 ungfugl ringmerket Skirstadtjernet 02.08.,

Lunner: 1 syngende hann ved Vassjøtjern 27.05., 2 syngende hanner Kjekstad 27.05., 1 syngende hann Askeli på Roa 27.05., 1 syngende hann Oren 03.06. og 1 syngende hann Dæl ved Vassjø 21.07.,

hvor 2 årsunger ble ringmerket 01.08., **Jevnaker:** 2 syngende hanner Gunstad i Sløvika 27.05. og 1 syngende hann Nordre Bjellum 04.06., **Nordre Land:** 1 syngende hann Øyom ved Etna 07.06. og 1 syngende hann ved Dokka sentrum 07.07., **Etnedal:** 1 syngende hann Granlund på Bruflat 01.06.,

14.06., 15.06. og 25.06., **Nord-Aurdal:** 1 syngende hann Aurdal prestegard 02.06.

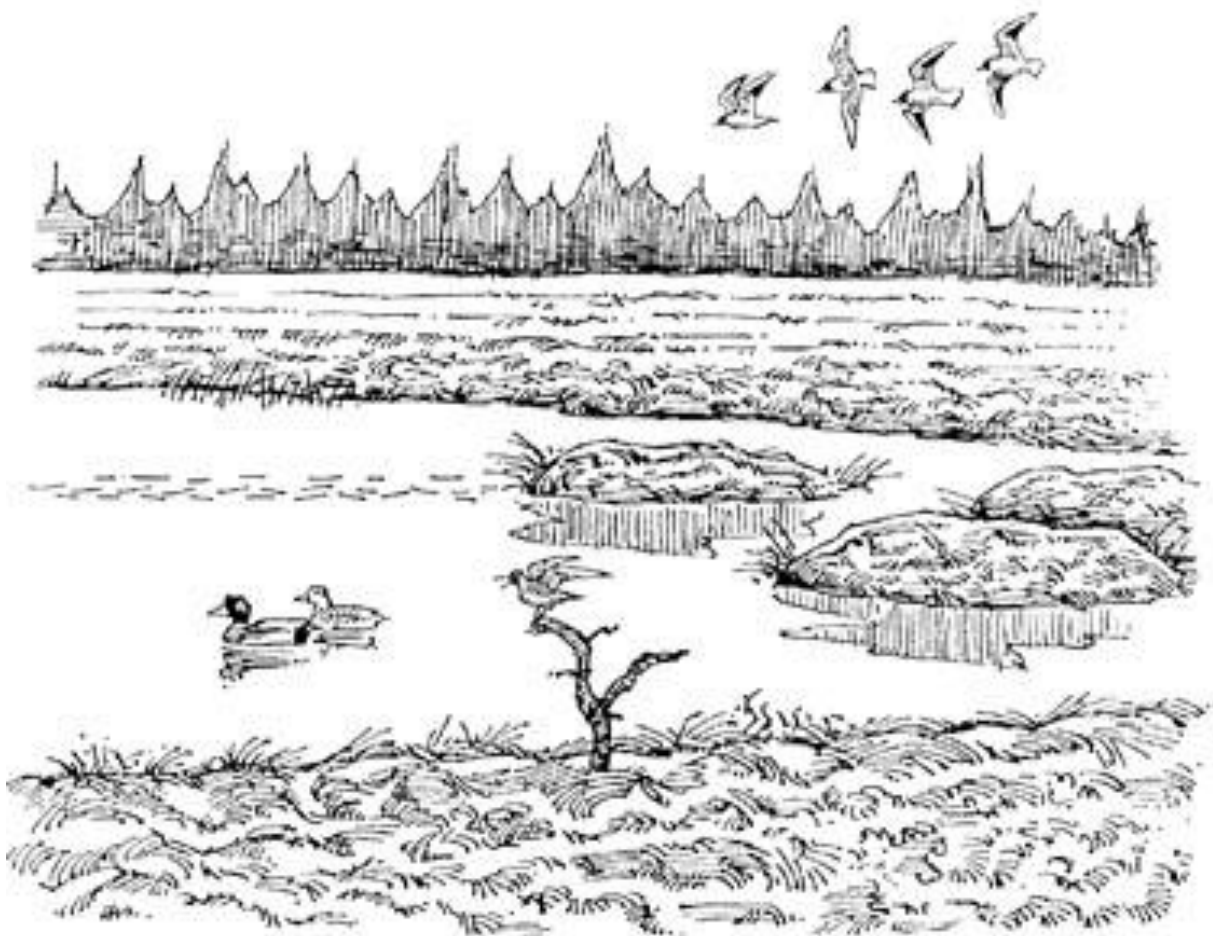
Konglebit

Øyer: 1 hunnfarget ind. ved Helgetjern 13.07., **Lillehammer:** 1 hann Nysætra 12.06.

Kjernebiter

Sel: Hhv. 3 og 2 ind. Hjellum 05.06. og 23.06., **Nord-Fron:** 4 ad. sammen med 3 årsunger i Byrevegen på Vinstra 30.06., hvor 2 – 3 ind. ble sett gjennom vinteren, **Ringebu:** Fast tilhold på og ved foringsplass på Sperrehaugen, Kjønnås, hvor dette er innrapportert: 1 unge sett matet av foreldrene ca. 20.05. Senere i mai ble 2 unger matet samme sted. Fuglene holdt seg i samme område utover våren og forsommeren. Siste uka i juni ble paret sett daglig på foringsplassen sammen med 3 unger. Et kull nr. to ble observert 04.08. da hunnen dukket opp med 2 nye unger som ble foret på matbrettet. Denne dagen fulgte det også med en tredje unge fra det første kullet. **Lillehammer:** 2 ind. Langmoen på Jørstadmoen 01.06., 04.06. og 05.06., 1 ind. Storsvea 07.06., 1 ind. Sørlien sør for Jørstadmoen 10.06., 1 ind. Jonstulen ved Svartevja sør for Jørstadmoen 12.09. og 1 ind. Korgenområdet ved Lågendeltaet 18.09., **Gjøvik:** 1 ind. Haugen i Brandbu 14.06. og 1 ind. Gjøvik sentrum 17.06., **Østre Toten:** 2 årsunger Evenrudgutua på Kapp 27.06., hvor 1 årsunge senere ble sett i dagene 02.07. – 05.07., **Gran:** 4 ind. Kjølvegen 28.06., hvor 2 - 4 ind. ble observert jevnlig i deler av juni måned, 1 årsunge Ringstad 18.07. og 1 ind. Moen skole 17.09., **Lunner:** 1 ind. Grua 31.07., **Nordre Land:** 1 ind. Dokka 24.06. og 07.07. og 1 ind. Nordrum i Nord-Torpa 15.09., **Sør-Aurdal:** 4 ind. Åsmyrane 01.06., **Nord-Aurdal:** Hhv. 2, 1 og 2 ind. Aurdal prestegard 02.09., 03.09. og 10.09., **Vestre Slidre:** 1 ind. Rødningen 25.07.

Kommentar: Dokumentasjon av to kull (Ringebu) er tidligere ikke kjent i vårt område. Hvorvidt dette forekommer i andre deler av landet er ukjent.

Sivhauken og svartrødstjerten

Hekket de, eller hva skjedde?

Av Per Åge Skålerud

Denne våren og forsommeren ville skjebnen at jeg kom over et par med svartrødstjert ved Land sag ved Dokkadeltaet. Jeg observerte også to par med sivhauk på Skirstadtjernet på Hadeland. Det ble derfor naturlig og nesten forpliktende at jeg fulgte opp begge disse observasjonene, for håpet om at det kunne gå mot hekking på begge arenaer var absolutt til stede. I alle fall i mitt hode.

Den 25. april var jeg på Land sag for å se etter **svartrødstjert**. Etter litt forsiktig lusking fikk jeg høre de umistelige strofene. Det er noen år siden jeg fulgte svartrødstjerten i flere sesonger ved Cellulosefabrikken utenfor Gjøvik. Den epoken var for lengst over. Og jeg er alltid sulten på nye epoker, og det var også grunnen til at jeg søkte rundt ved Land sag. Noen ganger lykkes man, og andre ganger ikke. Man må alltid ha trua, og søke lykken. Og endelig fikk jeg oppleve to individer, og håpet om hekking levde. Både denne gangen, og den 28. april kurtiserte de hverandre. Fløy lekent etter hverandre, og satte seg ned, og spilte ut den rustrøde stjerten.

Tidlig i mai og utover mai var jeg innom saga, og lusket litt rundt. Svartrødstjerten er en forsiktig fugl, så det er ikke bare å buse på. Et par ganger så jeg ingen fugler. 9. og 31. mai ble en hanne sett kort. Ingen lyd ble hørt. Hannen den 31. mai kom og satte seg og snappet insekter.

Hvorvidt den hadde samlet dem opp i nebbet før den ble borte vet jeg ikke. Etter den tid så jeg ikke noe mer til svartrødstjertene.

Bildet fra 28. april, hvor paret kurtiserte hverandre.

Dermed sitter jeg med mange spørsmålstegn. Klarte de å lure meg, eller var det ingen hekking. Og var begge individene til stede utover mai. Svartrødstjerten er en sky fugl, så kanskje hekket de, men jeg er meget usikker. Jeg burde sett små glimt som burde gitt meg pekepinn mot det. Land sag er absolutt en lokalitet som kan passe for arten. Området er også såpass stort at kanskje, kanskje. Det hele må få lov til å bli en uløst gåte.

Man føler seg avkledd når en rovfugl setter øya i deg. Her en sivhaukhann som seilte lavt over takrørene. Selv om jeg her satt i kamouflasje følte jeg den så tvers gjennom meg.

Når det gjelder **sivhaukene**, så ble det også en uløst gåte. Sånn sett kan du si jeg mislyktes i de målene jeg satte meg. Det var å påvise at begge artene hekket i Oppland i 2020.

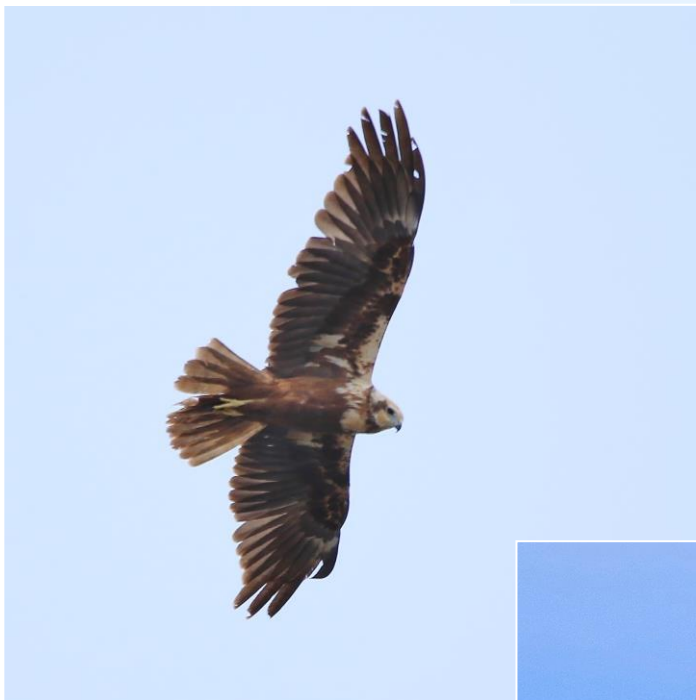
Det hele begynte den 20. april, da jeg og Gundega var på visitt til Skirstadtjernet. Jeg snakket om at det var ikke sikkert jeg kom til å klare sivhauk i år. Jeg hadde ikke før sagt det før vi ble møtt av en sivhauk på nord/vest siden av tjernet. Straks etter kom det et individ til. Fikk tatt noen bilder, og etterpå reiste vi inn på østsiden. Etter hvert ble vi klar over at det var 2 hanner og ei hunne i området. Kanskje bare på en visitt, eller kunne de virkelig gå til hekking. Skirstadtjernet er vel det mest egnede stedet på Hadeland hvor en sivhauk kunne klart å gjennomføre en hekking.

Den 14. mai prøvde vi oss igjen for å sjekke forholdene, og på et tidspunkt så vi 4 individer på samme tid. Et par i nord, og et par i sør/øst. Da begynte vi virkelig å øyne at store ting var på gang. 12. juni ble vårt neste besøk, og vi klarte til slutt å få oversikten over minst to hunner og en hann. Men stort sett var de veldig anonyme, og hunnene var så å si ikke å se. Og hannen ble sporadisk sett patruljerende. Det var litt vanskelig å få den fulle oversikten om det var kun en hann, eller om det var to. Den 29. juni var vi igjen på plass, og denne gangen så vi et par som fløy lavt over takrørskogen, og søkte næring i nordenden. Hunnen var sådan mest aktiv.

Vi klarte ikke å se om det ble fangst. eller å se om hun gikk ned noen sted med mat. Men det paradokset denne gangen, var at både hannen og hunnen eksponerte seg mye mer enn på 2 mnd. Så hvordan vi skal tolke det blir litt vanskelig å si. – Lå hun/de, på egg i mai/juni, og hadde det vært unger, eller var det unger i området den 29. juni. Eller hadde de prøvd, men mislykkes. Siden det på minst et tidspunkt hadde vært 4 individer på Skirstadtjernet, kunne det faktisk vært fra 0 – 2 hekkinger. Man kan bli litt oppgitt da man ikke klarer å påvise det man tror man skal kunne påvise, og tvilen blir liggende som en eim over hele Skirstadtjernet.

Nå ser jeg av artsobservasjoner at det hadde vært andre ornitologer der og. Sikkert andre utenforstående og. På artsobservasjoner var det lagt ut stort sett 1 individ. Even Dehli hadde lagt ut 2 individer vet et par anledninger. Det er derfor tydelig at sivhaukene har klart å holde seg forholdsvis skjulte og anonyme. Men våre øyne så 3 – 4 individer ved 3 anledninger, som for øvrig var godt spredt. De høye antallene holdt jeg skjult på artsobservasjoner til slutten av juni, for å hindre for mye trafikk. Spørsmålet må vel forbli stående åpent, om Hadeland fikk sitt/sine første hekkinger. Mye taler for at det kunne vært minst et par som klarte det, men det kan aldri skrives med klare bokstaver i historieboka.

Øverst til høyre har vi en av de to hannene. Hannene var like i drakt,

Hunnen som holdt seg mest i den sør/østre delen. Også med en hanne. Denne fuglen ble lite sett.

Hunne to holdt seg i den nordre, og til dels vestre delen av Skirstadtjernet. Den nordre delen er for øvrig det mest usjenerte område.

Retur til NOF avd. Oppland, Postboks 87, 2601 Lillehammer

